

Naročnina

Dnevna izdaja

za kraljevino Jugoslavijo
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
polletno 240 Din
celoletno 480 Din
za inozemstvo
mesečno 120 Din, za
slavilni 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
i stoip. peti-vrsta
maloglasni po 150
in 20, večji oglasni
nad 45 mm višine
po 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g. Pr. večem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopnarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, neilustrirano
pismo se ne sprejema. Uredništvo
telefon št. 2050, upravljalstvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopnarjevi ulici št. 6
račun: Ljubljana št. 10.630 in 10.349
za inostrane, Sorajevski 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Sergijeva tragedija

Dovolite mi, gospod urednik, da napišem par besed v obrambo nesrečnega poglavarja pravoslavne cerkve v Rusiji. Ne radi polemike, temveč v svrhu pravilnega umevanja dejanskega stanja smatram za potrebno opozoriti na dejstva, ki se pri napadih na znani Sergijevi izjavi med emigracijo in pod sovjeti (če odgovarja znano »Lokal-Anzeiger«) poročilo o moskovskih izredih proti škofu Sergiju v cerkvi (resnici) pozabljajo. Res je, da so sovjeti od Sergija, oziroma od svetega sinoda obe izjavi na svoj način izsilili, da so vprašanja zelo zvito zastavili, pa brez dvoma dodajali iz svojega ter podtaknili metropolitu surovosti proti papežu in katoličanstvu, ki jih on tudi v najhujši dilemi zase in za rusko cerkev ne bi bil zmožen izreči, toda v celoti se izjavi ne moreta smatrati kot potvorbi. Že rajni patriarh Tihon je slišal dosti očitkov od emigracije, da »klečepazi« pred boljševiki. Pozabljeno pa je, da je Tihon ob začetku revolucije protestiral zoper boljševiški teror, pozival k upor in celo izobčil posamezne osebe iz cerkve. Ker se ruski mužik ni zmenil za ta protest in nasilstvom komunistične stranke proti cerkvi ni ugovarjal, pa brez Tihona kreniti po drugi poti. Edina posledica njegovega protesta je bila to, da je proglasila Češka cerkev za »gnezdno sovražnikom revolucije«. Patriarh je zato v zavesti osamljenosti moral obžalovati prvotne izjave, da reši cerkveno organizacijo. Proglasil je, da cerkev ni sovražna sovjetom. Ni se bal za svoje življenje, a ni imel druge izbire med naklom in kladivom.

Isto neumešavanje v sovjetsko politiko je zahteval mučeniški nadškof Ilarion, ki je pred kratkim po dolgem mučnem trpljenju preminil v Solovkih. Sovjeti so proglasili brezvestvo kot uradno konfesijo (dobesedno tako!) in je Sergij zasigural pred dvema letoma pravoslavni cerkvi zakonit obstanek samo na temelju dvorezne sovjetske določbe o »prostosti prepričanja«. Ni imel druge možnosti, in razumeli bomo odgovore samo v luči sovjetskih določb o »kultih«. Vse cerkve so na Ruskem državna lastnina in se »ročijo v najem« pripradnikom kulta, če ni njih število nižje od določenega v zakonu in če redno plačujejo davek za uporabo cerkvenih prostorov. Država takoj zapleni in v svoje namene uporabi cerkve, kjer niso dani navedeni pogoji. Tudi znana Iverska kapela v Moskvi je bila razdrta iz tega vzroka (uradnega vzroka seveda), ker ni imela njena lastnina, šibka »obnovljena cerkev«, sredstev za redno plačevanje davkov. Zastali davki so s sovjetskega stališča dokaz, da »so sklenili pripadniki kulta opustiti obrednosti v svojih prostorih«. Na temelju »kolektivnih izjav« prepovedujejo oblasti cerkveno zvonjenje: politične oblasti vedno rade počušajo tozadavne pritombe ljudi, katere zvonovi »pri delu motijo«. Duhovnik na deželi, ki brani včasih preganjanega »kulaka« samo iz usmiljenja do njegove družine, se ustrelji »radi veleizdaje — podpiranja sovražnikov socializma«. Boljševiki so preveč zvit, da bi odkrito ubijali ljudi radi verskega prepričanja. Radi tega jim je tako težko jurišiti na dokazati preganjanje verstva kot takega! Poslužujejo se ovinkov od šolske vzgoje do »zasebnega« Sojuza brezbočnikov.

Če hočemo pravilno umeti po Tihonu pričetu in po Sergiju nadaljevano politiko, moramo pomniti, da nima ruska pravoslavna cerkev nobenih nekdanih, po državi priznanih pravic, in niso njena last niti sedaj po revoluciji na novo zgrajena cerkvena poslopja. Če bi se metropolit Sergij odkrito uprl tem postavam, bi povzročil popoln razpust cerkve. Ni dvoma, da bi se počutili Sergij in vsi drugi nadpastirji veliko bolj prijetno v prognanstvu, katero bi najbrž sledilo vojni napovedi sovjetom. Namesto tega trpijo že 13. leto nepopisno ponižanje, da ne ohranili cerkveno zgradbo in žrtvujejo vse, da ne ugasne zadnja lučka krščanske veroizpovedi. Sergijev odgovor ima samo preprost in tragičen pomen: »Glasom sovjetske zakonodaje, katero moramo vsi pod sovjeti vpoštevati in katero spoštujem tudi jaz, da ne bi bilo konfesijsko zatrito Kristusovo ime v nesrečni Rusiji, glasom te zakonodaje se nikakor ne more označiti vse početje sovjetske vlade napram cerkvi kot versko preganjanje.« Iz tega pač vsak objektivni človek lahko razvidi, da imajo izjave poglavarja ruske cerkve taktičen pomen, da bi se izognila cerkev še večjemu zlu. Le premislino dejstva! Ob prvem navalu na cerkev so boljševiki imeli to taktiko: zanesti v cerkev razkol. Radi modre politike Tihona se je ta namera izjalovila. »Živa« in »obnovljenska« cerkev sta razpadli, tihonovska cerkev pa se je po začetni anarhiji zopet orga-

Iz cerkve izganjajo naš jezik

Nova odredba pazinskega poveljnika »Balille«, da smejo otroci v cerkvi moliti in peti samo italijansko - Skotje so se odločno uprli

Rim, 8. marca. i. Poročali smo že o znani okrožnici pazinskega poveljnika Balille prof. Di Nizza, ki hoče na vsak način doseči, da bodo istrski otroci molili in peti v cerkvi v italijanskem jeziku mesto v hrvaškem. Nobenega dvoma ni, da je izšla pobuda za to neverjetno okrožnico iz vrst koprskih in pazinskih fašistov. Kajti Koper in Pazin sta ona kraja, iz katerih izhajajo vse akcije proti slovenski Istri. Vsaka taka akcija pa se od višjih organov opraviči s tem, da je veljala le rojakom nesrečnega Vladimirja Gortana.

Ker so vse istrske šole že italijanske, je postala sedaj tarča pazinskih fašistov cerkev, kjer se slavi Bog še vedno v hrvaškem jeziku. Cerkev je zato edino založništvo težko preizkušanih istrskih kmetov in da bi se to založništvo uničilo, zato je izšla tudi naredba pazinskega poveljnika Balille, ki zahteva, da se sme v cerkvah moliti in peti samo v italijanskem jeziku. V cerkev mora pripeljati otroke učitelj v vojaškem sprevodu in fašistično uniformirane ter jih nadzirati, ali morda ne molijo in pojejo v hrvaškem jeziku. Pazinski komandant je izdal učiteljem ukaz, naj si od župnikov izposlušajo dovoljenje, da smejo v cerkvi izvajati nad otroci to kontrolo in preprečiti hrvaško molitev in petje. Župniki so to zahtevo odločno odklonili. Bernski učitelj je talšno zahtevo kar pismeno predložil domačemu župniku! Ker se je župnik uprl vmešavanju fašistov v cerkvene zadeve, so mu ti napovedali boj. Ovadili so ga na višjem mestu, da ruje proti državi, da je v hrvaškem jeziku blago-

slovl zvonove itd. Teror je tolikšen, da so fašisti n. pr. sami določili dan blagoslovitve zvonov in jih tudi sami dali postaviti v zvonik. Prva blagoslovitev se je morala vršiti v zvoniku in sicer pod nadzorstvom oborožene gospode iz Pazina. Duhovnik je opravil obred izključno v latinskem jeziku. Nato so šli fašisti v cerkev k blagoslovu molitve, opravilom so hodili gor in dol po cerkvi, izživali in se posmehovali vernikom, si ogledovali molitvenike otrok ter delali nespodobne opazke. Bodlo jih je, da je vsa cerkev, seveda tudi otroci, pela hrvaške nabožne pesmi. Po blagoslovu so priredili veliko manifestacijo za »Dopolavoro« in se nato odpeljali z avtomobili v Pazin.

Poskus uvesti italijansko petje v cerkev je v teku po vsej Istri in tudi na Tržaškem. Učitelji učijo otroke latinske pesmi; izdana je bila zato posebna pesmarica. V istem času skušajo razbiti cerkvene zборе, ki so itak v krizi, odkar so bila razpuščena prosvetna društva in nočejo občinski načelniki odobriti kreditov za organista. Šolski voditelji zahtevajo ob vsakem najmanjšem prazniku šolsko mašo in vedno ob uri, za katero je napovedana običajna farna maša. Pri takšnih mašah hočejo učitelji voditi petje in izpodrinuti domači zbor.

Škofje so se odločno postavili po robu, le poredki ni odbil prvega naskoka s potrebno odločnostjo. Kakor čujemo, se to vprašanje obravnava tudi v višjih cerkvenih krogih in je toliko bolj aktualno, ker je na dnevnem redu tudi vprašanje sodelovanja katoliških mladinskih organizacij s fašističnimi po vsej Italiji.

Izlet ameriških Slovencev v Jugoslavijo

Zagreb, 8. marca. r. Letos priredi Slovenska katoliška jednota, znana organizacija naših ameriških rojakov, večji izlet po Jugoslaviji. Izlet se bo razdelil na sedem skupin ter pride v Ljubljano prva 26. junija, druga 3. julija, tretja 7. julija, četrta 9. julija, peta 13. julija, šesta 17. julija in končno sedma skupina 19. julija. V Ljubljani se vse skupine sestanejo in prirede 27. julija ameriški dan. Nato se bo nadaljeval

izlet po Jadranski obali skozi Bosno, v Belgrad, Subotico in v Zagreb. Vsa mesta se že pripravljajo na sprejem. Organizacija naših izseljencev v Zagrebu je ukrenila korake, da se naj izletnikom dovoli popust na železnicih in parobrodih. Po obisku Slovenske katoliške jednote se pričakuje letos tudi večji izlet članov Hrvatske Radiše in hrvatskih pevskih društev ter končno Sokola iz Amerike.

Po Schachtovi demisiji

Demisija posledica Schachtovega neuspeha na rimski konferenci Francoski tisk zadovoljen

Berlin, 8. marca. r. Odstop dr. Schachta je postal centralno vprašanje političnega in gospodarskega javnega življenja v Nemčiji. Opaža se vsestransko podčrtavanje, da je odstop dr. Schachta zgolj političen korak, dočim doktor Schacht sam to odločno zanika ter trdi, da je moral odstopiti iz čisto gospodarskih razlogov. Kakor je izjavil dopisniku Amsterdamskega »Telegrapha« je odstopil radi tega, ker ne veruje, da bi mogla Nemčija izpolniti obveznosti Youngovega načrta in kot poštenjak ne more prevzeti na sebe te odgovornosti, radi česar je moral demisionirati.

Na drugi strani se pa trdovratno vzdržujejo trditve, da je iskati vzroka njegove demisije v rezultatih rimske konference predsednikov denarnih zavodov, kjer ni mogel dr. Schacht prepričati izvolitve Francoza Quesnay-a za generalnega ravnatelja mednarodne reparacijske banke.

Po informacijah »Vorwärtsa« so ostali vsi poskusi Schachtovih prijateljev, da bi ga odvrgli od njegove namere, brez uspeha. Socijalni

demokratje pa so z njegovim odstopom zelo zadovoljni.

Toda ne samo v Nemčiji, nego tudi v inozemstvu je močno odjeknila vest o Schachtovem odstopu. Francoski tisk z zadovoljstvom konstatira, da se ni Schachtu posrežilo torpedirati Youngov načrt. Vsi njegovi poskusi so ostali brezuspešni. Francoski tisk računa s skorajšnjim razsulom vladne koalicije v Nemčiji ter misli, da bo dr. Schacht v ugodnem momentu zbral okrog sebe konservativne elemente ter se potem zopet uveljavil v političnem življenju. Nekateri francoski listi so celo mnenja, da si je hotel dr. Schacht s svojim odstopom zagotoviti mesto v parlamentu.

Po vestih iz Londona se je Schachtov odstop sprejel v londonski City z velikim obžalovanjem. Nasprotno pa se je sprejela ta vest v Newyorku povsem ravnodušno. Njegovemu odstopu ne pripisujejo ameriški finančni krogi posebne važnosti, ker vidijo vzrok Schachtove demisije v političnih in ne v finančnih okoliščinah.

Dr. Luther - Schachtov naslednik?

Berlin, 8. marca. n. Glavni svet nemške narodne banke bo v torek popoldne sklepal o volitvi dr. Schachtovega naslednika. Močno se propagira kandidatura bivšega državnega kancelerja dr. Luthra. Seveda se bo vršila volitev v sporazumu z vlado. V bankah in na borzah je po večerajšajem šoku zavladalo mirno razpoloženje. Izstop dr. Schachta se celo pozdravlja, ker je s tem odšel iz borz in gospodarstva sploh vznemirljiv faktor. Na borzi so se skoro na vseh tržnih poljih, posebno pa pri deležih narodne banke deloma popravili tečaji. Razpoloženje na borzi je trdniješe.

Kako je prišlo do demisije?

Berlin, 8. marca. n. O poteku demisije dr. Schachta poroča neki udeleženec seje: Najprej je dr. Schacht predlagal znižanje diskontne

Dr. Schacht

mere, katero je osrednji odbor dovolil. Potem, ko je dr. Schacht zavrnil napade nase zaradi svoje plače, je zaključil svoj govor z besedami: »O dejstvu mojega odstopa kot takega se z menoj ne more govoriti. O formuliranju vzroka mojega odstopa pa bom rad pripravljen govoriti.« Presenečenje je bilo splošno. Dr. Schacht je svojo demisijo najprej formuliral zelo ostro in šele potem, ko so silili vanj z vseh strani, naj spremeni obliko, se je odločil, dati svoji demisiji drugo obliko.

Bolgarska delegacija odpotovala v Caribrod

Sofije, 8. marca. AA. Bolgarska agencija poroča: Na zahtevo jugoslovanske vlade in v smislu čl. 3. bolgarsko-jugoslovanskega sporazuma, ki je bil podpisan v Sofiji, bo bolgarska delegacija za mešano bolgarsko-jugoslovansko komisijo odpotovala nočjo v Caribrod, kjer se sestane komisija, da ugotovi, ali in v koliko obstoja kakršnakoli zveza med protoskim atentatom in sporazumom o vzdrževanju reda in varnosti na meji. Ako se ta zveza ugotovi, bo komisija odredila ukrepe v smislu bolgarsko-jugoslovanskega sporazuma.

Zveza elektriških central Savske banovine ustanovljena

Zagreb, 8. marca. r. Danes ob 11 dopoldne se je vršil v Zagrebu ustanovni občni zbor Zveze električnih central Savske banovine. Zastopane so bile vse električne centrale na tem teritoriju. Namen zveze je koordinacija dela vseh električnih central in proizvajalcev električnih energij radi dvigovanja električnega gospodarstva. Skupščina je izvolil predsednik društva strojnih in elektrotehničnih inženjerjev ing. Senekovič. Poslale so se pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, predsedniku vlade in trgovinskemu ministru. Prečitala so se pravila in izvolil upravni odbor z ing. Viskovićem, ravnateljem združenih central Zagreb-Karlovac na čelu. Popoldne so se zborovalci odpeljali v Karlovac gledat tamošnje električne naprave. Danes zvečer ob 9 se vrši v Gradskem podrumu banket. Jutri so na dnevnem redu razna predavanja.

Proračun Dr. nske banovine odoben

Sarajevo, 8. marca. r. Finančno ministrstvo je odobrilo proračun Drinske banovine za prihodnje leto. Proračun znaša 101.771.000 Din. Največ je določeno za tehnični oddelek in sicer 40 milijonov dinarjev, katere vsota se bo rabila za vzdrževanje bivših oblastnih cest ter za popravilo in gradnjo novih.

Zahvala vdove poh. poslaniha Köster a

Belgrad, 8. marca. r. Vdova po pokojnem nemškem poslaniku v Belgradu Kati Köster je zaprosila jugoslovanske častnike, da naj objavijo njeno prisrčno zahvalo za izraze sožalja ter udanega prijateljstva, ki jih je sprejela ob priliki smrti njenega nepozabnega soproga od vseh strani naše države.

Uspela pr. reditev graških Slovencev

Gradev, 8. marca. AA. Sročila je bila zabava jugoslovanske akademske mladine in naše kolonije v Gradcu. Uspela je moralno in materialno prav dobro. Posetili so jo številni prijatelji Jugoslavije v Gradcu, med njimi rektor univerze, dekan filozofske fakultete, več profesorjev itd. Zabava je bila pod pokroviteljstvom našega generalnega konzula v Gradcu g. Ljube Hadži Djordjevića.

Ljubljanska Glasbena Matica v Mariboru

Maribor, 8. marca. n. Danes ob pol 17 se je pripeljala v Maribor ljubljanska Glasbena Matica, ki je koncertirala v veliki unionski dvorani. K sprejemu se je zbralo na kolodvoru veliko občinstva, med njimi zastopnik mestne občine in magistrata svetnik Rodošek, ravnatelj dr. Tominašek kot predsednik mariborske Glasbene Matice in zastopniki raznih tukajšnjih pevskih društev ter ljudske univerze, ki je priredila tudi koncert. Ob prihodu vlaka je občinstvo pozdravilo drage goste z živahnimi živjalkami. Dobrodošlico je izrekel gostom v pozdrav predsednik tukajšnje ljudske univerze inž. Vukovec, v imenu mestne občine pa magistratni svetnik Rodošek, ki je želel Glasbeni Matici na koncertu najlepši uspeh. V krasnih besedah se je nato obema zahvalil predsednik ljubljanske Glasbene Matice dr. Ravnar, ki je izvajal, da je danes ljubljanska Glasbena Matica nositeljica naše pevske kulture v inozemstvu, kar je dokazala s svojimi potovanji na Poljsko, Češko in nazadnje v Francijo. Zaključil je svoj pozdravni govor z vzklikom: »Naj živi naša severna postojanka Maribor!«

Gostje so si nato ogledali nekatere znamenitosti mesta, zvečer pa se je vršil v veliki unionski dvorani ob sijajni udeležbi odlične mariborske družbe, zastopnikov državnih in samoupravnih oblastev in tukajšnjih glasbenih krogov, koncert, ki je imponiral s pestrostjo in izvrstnostjo svojega programa. Koncerta so se udeležili tudi znani slovenski skladatelji An-ton Lajovic, Emil Adamič in Slavko Osterc.

Uspeh jugoslovanske razstave v Kodanju

Kodanj, 8. marca. AA. Naša delegacija na razstavi hišno industrijskih predmetov je vzbudila posebno pozornost. Na banketih je bilo izrečenih niz govorov, v katerih so se poudarjale prijateljske in kulturne zveze med obema narodoma. Posebno svečan je bil banket v kraljevskem jahtklubu, ki so mu prisostvovali najodličnejši zastopniki danske družbe. Naš poslanik v Berlinu g. Balugdzich je izrekel zdravilo na kralja Kristijana in dodal, da je celovito gospodarstvo po vojni tako izprepleteno, da ne vemo več, čigav kapital sodeluje pri kakem podjetju. Načelnik ministrstva Stajmace je navezal na to zdravilo svoj govor, v katerem je orisal možnost sodelovanja danskega kapitala v Jugoslaviji, zlasti v zvezi s turizmom. Vsi danski govorniki so to misel pozdravili. Danes je g. Balugdzich izročil kralju Kristianu lastnoročno pismo Nj. Vel. kralja Aleksandra s Karagorjevo zvezdo. Jutri je ženski dan. Književnik Winawer bo imel predavanje o naši kulturi. Ga. Zlatko Kovačević pa bo govorila o naši ženi. Vse danske časopise je polno hvale o naši narodni umenosti in poudarja vse lastnosti naše narodne duše.

Zakon o povračilu vojne škode

Belgrad, 8. marca. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra financ v soglasju s predsednikom ministrskega sveta podpisal in objavil ta zakon o izplačilu izvršnih razsodb, s katerimi je bilo prisojeno povračilo vojne škode po uredbi z dne 30. junija 1920 in po njenih kasnejših izjemah in dopolnitvah. — Zakon slove:

§ 1. Povračilo stvarne škode in dopolnilnih stroškov, prisojenih z izvršnimi razsodbami, po uredbi o povračilu vojne škode z dne 30. junija 1920 in po njenih kasnejših spremembah in dopolnitvah, ki niso bili izplačani do dne razglasitve tega zakona, neglede na to, ali je bil o tem že izdan kak sklep ali ne, se bodo izplačevali v obveznicah loterijske dva in pol odstotke državne rente za vojno škodo po določbah tega zakona.

§ 2. Kadar je z izvršno razsodbo prisojenih do 100.000 Din stvarne škode ali ako vsota stvarne škode in dopolnilnih stroškov ni večja od 100.000 Din, se izplača v polnih tisočakih z obveznicami brez vsakršnega odbitka. Kadar pa je stvarna škoda ali vsota stvarne škode in dopolnilnih stroškov večja od 100.000 Din, se izplača prvih 100.000 Din z obveznicami brez vsakršnega odbitka, preko te vsote pa se od obveznic odbije 6 odstotkov v korist fonda vojnih invalidov. Preostanek izpod 1000 Din se ne izplača, če in se v skupnem znesku izroče fonda vojnih invalidov.

§ 3. Ako je bilo komu prisojeno povračilo vojne škode z 2 ali več razsodbami, je treba prisojene vsote teh razsodb sešteti in skupna vsota tvori prisojeno stvarno škodo, ki jo je treba izplačati po določbi § 2 tega zakona.

§ 4. Ako znaša vsota, ki je prisojena oškodovani osebi z eno ali več razsodbami, manj kot 1000 Din, se izplača ta vsota z obveznico po 1000 Din.

§ 5. Določbe čl. 10 do 11 zakona o izplačilu vojne škode z dne 29. novembra 1922 o načinu izplačila izvršnih razsodb, prenehajo veljati, v kolikor so v nasprotju s tem zakonom.

§ 6. Ta zakon stopi v veljavo in dobiva obvezno moč, ko se razglasi v »Službenih novinah«.

Vprašanje dvoastnišev ob madarski meji

Belgrad, 8. marca. k. Ker je obmejnimi dvoastniškom med Madžarsko in našo državo potekel 1. marca rok za dovoljenje prehoda preko meje, sta se jugoslovanska in madžarska vlada sporazumeli, da veljajo ta dovoljenja še nadalje do 30. aprila. Dotedaj stopijo v veljavo nove konvencije o dvoastniških.

Tujci prihajajo v Dalmacijo

Dubrovnik, 8. marca. r. Po prihodu ameriških turistov v našo državo se opaža v Dalmaciji vsak dan večje število inozemcev. To se posebno vidi v Dubrovniku in ostalih mestih južne Dalmacije, kjer je nastopilo pravo poletno vreme.

Dunajska vremenska napoved. Severne Alpe: Spremenljivo, začasno precej jasno vreme, v nižinah toplo, v višinah mrzlo. — Južne Alpe: Oblačno, deževno, toplo.

Napredek na londonski konferenci

Anglija in kršitev pogodb — Francosko-italijanski kondominij v Sredozemskem morju

London, 8. marca. n. Briand bo v nedeljo na sestanku z MacDonaldom zahteval, da MacDonald natančno precizira, kakšno pomoč je Anglija pripravljena obljubiti pri kršitvah določb Društva narodov ter Kellogove in Locarnske pogodbe, ali bo priskočila na pomoč s svojim brodom, ali z gospodarskim bojkotom napadalca, ali pa ohrani dobrohotno nevtralnost. S tem bo Briand rešil MacDonalda iz neprijetnega položaja, da bi moral angleškemu parlamentu predložiti v odobritev nove dogovore. Briand namreč smatra, da je interpretacija obstoječih pogodb samo diplomatično pojasnilo, ki ga da ena pogodbenih strank drugi na prijateljsko vprašanje. Francija pa hoče s svoje strani kot protiuslugo za čim konkretnjšo preizkušnjo angleške pogodbene pomoči tudi v konkretni formi sestaviti program one mere popustljivosti, ki jo je pripravljena dovoliti v interesu francosko-italijanskega sporazuma. Če Anglija ne more precizirati svoje pogodbene pomoči, bo Briand vseeno poskušal priti iz Italije na čisto, toda nasproti Angliji bi ostal program za graditev brodovja, ki ga je predložil Tardieu, neskrajšan. Grandi se je nedvomno z vednostjo Francije že včeraj umaknil angleškim peskusom začeti z Italijo posebno pogajanja s tem, da je skrivaj odpotoval v neko morskopalnišče. Čuje se, da je italijansko mornariško vodstvo svoj dosedanjí odpor proti obsežnemu sporazumu v Sredozemskem morju upustilo. V italijanskem taboru se sedaj resno razmišlja o možnosti, da bi se s Francijo po političnem sporazumu dogovorilo mornariško tehnično zenačenje sil z novo razdelitvijo francoskega brodovja, kar bi pomenilo v praksi francosko-italijanski kondominij v Sredozemskem morju.

Sestanek Brianda s Simsonom

London, 8. marca. AA. Renter's poroča: Francoski zunanji minister Briand se danes po-

poludne sestane s predsednikom ameriške delegacije Stimsonom. Briand bo na tem sestanku ponovil svojo včerajšnjo izjavo, da je nastopil trenutek za diskusijo o političnih vprašanjih, ki so bili zmerom trdna točka v francoskem stališču in ki so takega značaja, da bodo pospešila delo konference.

Soc. internacionala za razorožitev

Pariz, 8. marca. AA. Zastopniki urada socialistične internacionalne in mednarodne sindikalne federacije so imeli konferenco, na kateri so razpravljali o pomorski razorožitvi. Prisotni delegati so sprejeli soglasno resolucijo Vanderhelda, ki ugotavlja, da so se države-podpisnice Versaillske mirovne pogodbe vsestransko obvezale delovati v zmislu splošne razorožitve. Zato narodi po pravici od njih zahtevajo, naj izpolnijo svoje obljube. Resolucija naglašala nadalje, da je londonsko pomorsko konferenco sklicala vlada angleške delavske stranke in da je zato pričakovati vsaj delno izvršitev teh obljub in redukcijo oboroževanja. Navzlic temu pa obstoji bojazen, da bo došlo do novega oboroževanja, ker posamezne vlade dvomijo o veljavi raznih paktov o varnosti in skušajo obdržati svoj prestiž. To bi moglo ogražati uspeh londonske konference. Naposled poziva resolucija delavstvo vsega sveta, naj se pridruži angleškim delavcem in jih podpre pri njihovem prizadevanju za utrditev miru.

Stenografa amer. delegata se ubila

London, 8. marca. AA. Pearl Demarat, privatna stenografa ameriškega delegata Stimsona, je po nesrečnem naključju umrla. Vlak, na katerem je bila, je prišel v tunel in se tam tako nesrečno, da je bila premisljena. Nesreča je napravila v konferenčnih krogih globok vtis.

Ženevska carinska konferenca

Izgovor francoskega trgovinskega ministra Flandina

Ženeva, 8. marca. n. Na današnji plenarni seji konference za carinsko premirje, ki je bila sklicana samo zato, da Francozi podajo svojo izjavo, je izjavil trgovinski minister Flandin, da se mora prvi načrt za carinsko premirje že danes smatrati kot odpravljen. Francoska vlada je 72 odstotkov svojih carinskih tarifnih postavk konsolidirala s trgovinskimi pogodbami. Vsa sestava konference kaže potrebo, da se tudi v trgovinsko politiko evropskih držav prinese resnično evropski duh. Premirje, kakršno se namerava, bi morale močnejše države

pospeševati na korist slabejših držav s shematično stabilizacijo razmer. Bistvo teh predlogov je v tem, da se podaljšajo obstoječe trgovinske pogodbe. Priporočal je trgovinske pogodbe med dvema državama namesto predlaganih kolektivnih pogodb. Če se do 1. aprila 1931 podaljšane trgovinske pogodbe ne odpovedo z istovrstnim obvestilom tajništvu Društva narodov najpozneje 2 meseca poprej, torej do 1. februarja 1931, naj se te pogodbe podaljšajo za nadaljnjo periodo šestih mesecev.

Povišanje ital. vojnega proračuna

Rim, 8. marca. r. V fašistični zbornici se je danes pričela razprava o proračunu vojnega ministrstva. Vsi govorniki so naglašali potrebo, naj se proračun za vojsko zviša. Italija, ki iskreno želi svetovni mir, mora vendar biti vsak čas pripravljena, da se uspešno brani. Nekateri govorniki so omenjali, da utrjuje Francija nepre-

nehoma svoje meje napram Italiji. Na koncu razprave so se privedile velike ovacije italijanski vojski in fašistični milici. Zasedanje se je odgodilo na torek 12. marca, ko se bo zopet nadaljevala diskusija o proračunu vojnega ministrstva ter se bo pričela razprava o ministrstvu mornarice.

Pred iorma'no demisijo poljske vlade

Varšava, 8. marca. n. Po sedanjem parlamentarnem položaju je računati s tem, da bo Bartlova vlada formalno odstopila. Levičarska opozicija vztraja pri svoji nameri, da predlaga proti dokojnemu ministru, polkovniku Pistorju izrečno nezaupnico. Če bo nezaupnica sprejeta, bo nanjo odgovoril Bartel z demisijo vsega ka-

bineta. Potem bo nastalo vprašanje, ali bo Pilsudski zopet predlagal Bartla za sestavo novega kabineta, ali pa bo rajši predlagal kakega odločnejšega zastopnika svojih tendenc. Nikakor pa se ne bo za sestavo vlade vpoštevala opozicija, ki hoče vreči delovnega ministra.

Povodenj prekoračila svoj višek

Število mrtvih se ceni od 900 do 4000

Bordeaux, 8. marca. n. V Bordeauxu so pristaniške naprave tako zavarovane, da vse, kar voda vala s seboj, brez škode za naprave plava v odprtem morju. Nepregledne množice ljudi stoje na mostovih in opazujejo povodenj. V mestu samem voda ni napravila posebne škode. Mostovi so nepoškodovani. Promet se vrši normalno. Povodenj je v glavnem že prekoračila svoj višek. Vse reke se že vračajo v normalno strugo. Sebe sedaj, ko so vasi zopet dostopne, je mogoče preceniti ogromnost katastrofe. Število mrtvih se ceni na 900 do 4000. Zadnja velika poplava v teh krajih v letu 1875. niti z daleka ni bila tako strašna, kakor je sedanja.

Madžarska ne odpravi vizuma

Budimpešta, 8. marca. AA. Po informacijah z merodajnega mesta poroča MTI, da so netočne vesti raznih listov o uklinjenju vizumov na Madžarskem. Madžarska vlada — še vedno mnega, da ukine vidiranje potnih listov, da pa so še vedno potrebne neke tehnične priprave.

Polkovnik Wolf — statist

Dunaj, 8. marca. r. Predsednik staroverne ljud. stranke, znani polkovnik Gust. Wolf, ki je bil lansko leto obsojen radi veleizjave na leto dni temnice, nastopa v dunajskem Burgteatru kot statist, da se s tem prehrani.

Doumergue in Tardieu v opustošenih krajih

Pariz, 8. marca. AA. Predsednik republike Doumergue in ministrski predsednik Tardieu sta posetila opustošene pokrajine na jugu Francije. Vseprisodni sta videla prizore razdejavanja in žalosti ter ruševin. Predsednik Doumergue se je dolgo razgovarjal z zastopniki oblasti in skušal prebivalstvo ohrabriti. Obljubil je, da poskrbi za potrebne delovne moči, ki bodo ruševine spravili v kraj in pomagali naglo pozidati razdejane kraje. Iz vse Francije in celo iz inozemstva prihajajo množični darovi.

Za naše svinjere'ce

Be'grad, 8. marca. AA. Naš generalni konzulat v Bordeauxu je obvestil naše gospodarske organizacije, da je na jugozapadu Francije, zlasti v Bordeauxu, tržišče zelo povoljno za našo živino, posebno svinje. Za svinje se dosežejo, če odbijemo vse stroške, za 30 odstotkov višje cene nego v domovini.

Demonstracije grških uradnikov

Atene, 8. marca. AA. Včeraj so demonstrirali državni uradniki v Atenah zaradi prenizkih plač. Policija je demonstracije razglašala. Demonstracije so se danes popovile.

Izpopolnitev romunske vlade

Bukarešta, 8. marca. r. Novi romunski ministri Nitsescu, Mirto in Angelescu so včeraj prisegli pred regentskim svetom. Danes je Maniu izjavil, da se je vlada s temi člani le izpopolnila in da je napačno tolmačiti njihovo imenovanje, kakor da bi se bila vršila rekonstrukcija vlade.

Gandi dal povelje za pohod

London, 8. marca. n. Po aretaciji svojega asistenta je izjavil Gandi, da bo povelje za pohod prvih skupin, ki jih bo vodil on sam, izdano že danes ali jutri. Izdal je oklice lastnikom predilnic, predilniškim delavcem, trgovcem in meščanom, naj danes opustijo vsako delo v proslavo aretacije nekronanega kralja iz Gujerata.

Razkol v novi angleški stranki

London, 8. marca. n. V novi angleški gospodarski stranki so difference že povzročile odkrit prelom. Lord Rothermere je izjavil v svojem pismu na angleške liste, da je dosli mnogo važnejših ciljev, kakor je imperijska svobodna trgovina, namreč visoke uvozne carine, dalekosežna varčnost, nepopustljivost nasproti Indiji in prekinjen e diplomatskih odnosov z Rusijo. Lord Beaverbrook pa nasprotno ugotavlja v nekem svojem pismu, da se ne strinja z lordom Rothermerejem in da mu ne sledi pri njegovih načrtih. Gospodarska stranka je sklenila, da bo bojni fond 94.000 funtov, ki se je zbral potem prostovoljnih darov, vrnila darovalcem.

Program nove albanske vlade

Tirana, 8. marca. AA. Albanska agencija javlja: Po podpisu ukaza o imenovanju nove vlade, je kralj Zogu I. poslal novemu ministrskemu predsedniku Pangellju pismo, v katerem mu daje smernice za njegovo delo. Kralj Zogu zlasti poudarja kot njegovo dolžnost, da vzdržuje moralno in da ga izobrazba. Tujiim državam naj se dajo olajšave; sprejmejo naj se novi meščanski in trgovski zakon, agrarna reforma in istotako, da se sestavi komisija, ki bo proučevala državne dohodke in ugotovila, ali se ne bi dali znižati davki in-takse, ki zdaj bremenijo narod. Posebno važno je kralju Zogu izraziti vzgoja nove generacije v modernem duhu.

Proti komunističnim hu škarijam

Berlin, 8. marca. n. Komunistične demonstacije, ki se sedaj v Nemčiji ponavljajo skoraj že vsak mesec, so dale demokratom povod, da stavijo v nemškem državnem zboru vprašanje, kakšne korake namerava storiti vlada, da se v zmislu rapalske pogodbe prepreči vmešavanje ruskih oblasti v nemško politiko. Razlikovanja med kominternom in rusko vlado, sergijev junih tesnih zvez ne sme priznati.

Nemško brodovje obišče Sredozemsko morje

Berlin, 8. marca. n. Proračunski odbor nemškega državnega zbora je dovolil 200.000 mark za potovanje štirih nemških velikih bojnih ladij, ene krizarke in 19 torpednih rušilcev po Sredozemskem morju. Komunisti so glasovali proti. Socialni demokrati so pa zahtevali, da se ta denar ne porabi v reprezentacijske svrhe, temveč za izobrazbo.

Zagrebske vesti

Zagreb, 8. marca. r. Higijenski zavod in medicinska fakulteta v Zagrebu sta dobila od Rockefellerjeve fundacije lepo priznanje s tem, da jim je ta tudi letos votirala vsoto 5000 dolarjev kot priznanje za dosedanje delo za higijenski in socialno medicinski dvig naše vasi.

Zagreb, 8. marca. r. Sinoči se je vršila seja finančnega odbeska mestnega odbinskega odbora, na kateri se je povišala trošarina na vino in sicer za 50 par pri litru. Odslej naprej bo znašala mestna trošarina 1.50 Din, banovinski davek 1 Din in državni davek 1 Din, tako, da se bo skupno plačalo na 1 litru vina 3.50 Din trošarine.

Belgrajske vesti

Belgrad, 8. marca. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog predsednika ministrskega sveta imenoval g. Jurja Demetrovića, ministra za trgovino in industrijo, kot zastopnika ministra prometa, dokler bo minister prometa Radivojević odsoten v inozemstvu.

Belgrad, 8. marca. AA. Svoje sodelovanje na letni skupščini Zveze mest kraljevine Jugoslavije, ki bo 29. marca v Belgradu, je doslej prijavilo 72 mest naše države.

Belgrad, 8. marca. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je na svojo prošnjo rešen službe vsiljen dolžnosti šefa filijale Hipotekarne banke v Ljubljani g. Nikola Vulajić.

Belgrad, 8. marca. AA. Po sporočilu centralne industrijskih korporacij se povišuje s 1. aprilom vozarinska tarifa za les za kurjave za 25 odstotkov nasproti dosedanjim. Belgrad, 8. marca. k. Pred tukajšnjim sodiščem je bil danes obsojen ravnatelj državne katastrofalne direkcije Nedeljković pogojno na dva meseca zapora in 900 Din globe radi žalitve profesorja geometra Antonovića.

Vzgjajališče v rumeni hiši

45 majhnih živlenj — Večina dedno obremenjena — Lepi uspehi

Ljubljana, 8. marca.

Toliko jih je že to mimó šlo in toliko jih bo še šlo, ki niti z bežno mislijo ne bodo potrkali na te duri, sem si dejal, ko sem obstal pred vhodom visokega, mrko vame zročega poslopja tam nekje za Ljubljano. Življenje nekaterih je zunaj že tako majhno in nezanimivo, da jih vsakdo prežre, da vse brez odmeva mimo njih gre...

Prožnih korakov mi je prihitel naproti mož, ki so mu leta začrtala že mnogo ostrih gub v obraz, a v njegovih očeh še vedno gori plamen mladostnega zanosa in optimizma. Par besedi zadostuje včasih in en sam pogled, da prodreš v človekovo dušo in si ustvariš svojo sodbo o njem.

>Gospod upravitelj Stritar?
>Da. Me zelo veseli, da ste se končno spomnili tudi na nas. Še vsak časnikar nas je doslej prezrl.

In z nekimi posebnim poudarkom, kako da mi bere prikrito misel v očeh, je pristavil:

>Prvi vtisi vsekakor ne bodo ugodni; počakajte, da dobite celotno sliko pred očmi.

Ozrl sem se okoli sebe. Res: ti stari puščobni hodniki, te hladne stene ne morejo človeka z simpatijo privezati nase... Moj Bog, vse premalo solnce je tu, vse premalo gorkih utripov življenja.

>Gospod upravitelj, kako se prav za prav imenuje vaš zavod: pobojševalnica ali vzgajališče?

>Naziv »pobojševalnica« ima v sebi nekaj odbijajoč, oduren zvok. Naše načelo je: Ne s kaznijo in strogostjo, marveč z ljubeznijo in pomirljivo besedo vzgajati otrokovo srce, pa najsi bo še tako pokvarjeno in za lepe nauke nedostopno. S strogostjo so vzgajali nekoč; kake uspehe pa so želi s to svojo zastarelo pedagoško metodo, je znano. Če ni neke globlje, očetovsko presrečne vezi med učiteljem in učencem, ostane otrokovo srce nezapupno, zakrknjeno... Edino pravilno ime — presojano z vidika modernih pedagoških smernic in teženj — torej je: vzgajališče.

>Vi, gospod upravitelj, imate gotovo šolsko naobrazbo?

>Da, bil sem prej učitelj.

>Iz kakšnih družin pa se ponajveč rekrutirajo ti vaši kaznjenci — pardon — gojenci?

>So to večinoma otroci, ki niso imeli doma prave vzgoje, dalje otroci, katerih očetje so padli v vojni in njih matere pobegnile bogve kam. Samim sebi pripušeni in zanemarjeni so začeli na slaba pota in ker ni bilo nobenega drugega izgleda, da se pobojšajo, so jih na posredovanje učitelja in drugih merodajnih osebnosti poslali sem.

>Do katerega leta starosti pa je sprejem dovoljen?

>Do osemnajstega. Starost pretežne večine gojencev se suče okoli desetega leta.

>Koliko jih imate zdaj v oskrbi?

>Trinštirideset. Dva prideta še danes — torej petinštirideset.

Ves ta pogovor se je vršil na hodniku.

>Gospod upravitelj, bi se lahko pobilže seznanil z vašimi gojenci, odnosno vašimi vzgojnimi metodami?

>Razumljivo. Razkazal in razložil vam bom vse, kar želite.

Prihitev je na ravnateljstvo poziv gospod s šopom ključev v rokah. In me je neprijetno spreletelo: Ah, ključar... Samo uniforma še manjka... Moj Bog, preveč, vse preveč me to spominja na kaznilnico, kjer so prav tako vsa vrata zaklenjena in vsi hodniki prazni, uradno molčeči... Vse polno otrok je v teh prostorih — a kod so njih svetle oči, njih razigrani smeh, njihova radost, njihova mladost...?

Kakor da je bil uganil moje misli, se je gospod upravitelj požuril s pojasnilom:

>Moj glavni princip je, da otrok ne sme biti nikoli brez nadzorstva. Hrepenenje po prostosti je v otroku tako močno ukoreninjeno, da marsikateri uporabi vsako priliko za beg. In potem imamo

potov in sitnost, nič koliko in je ves naš trud zaman.

Stopili smo na vrt. Četa kakih dvanajstih otrok od osmega do petnajstega leta nam je prikorakala naproti. Pozdravili so v zboru in se z neko plaho radovednostjo zazrlji v nas.

Premotril sem po vrsti njih obraze in mi je bilo težko pri srcu. Tako trudne in brez življenja so oči nekaterih, kakor da jim je že davno umrla mladost. Tako blede in upala so lica nekaterih in tako bolešno zabuhla od drugih, kakor da jih ni nikoli pobožala ljubeča dlan. O zdaj vas razumem, gospod upravitelj, zdaj vem, kako težko je, priključiti tem revčkom, tem izgubljenčkom nazaj vse ono, kar je mimo njih šlo...

Ko so na povelje nadzornika odkorakali mimo nas, sem dejal:

>Imam vtis, gospod upravitelj, da je večina njih dedno obremenjena, slaboumna.

>Tako tudi je. Značilno je tudi to, da je dotok teh revčkov največji iz vinorodnih krajev — iz Štajerskega in z Dolenjskega. Gorenjca imamo med njimi samo dva.

Ko sem mimogrede stopil še v tamkajšnjo kapelico, me je gospod upravitelj odvedel v zgornje prostore — in začelo se odklepanje in zaklepanje brezštevinih vrat.

V prvi sobi je sedel na čevljarškem stolcu šestnajstleten fant z napol izgotovljenim čevljem v rokah, v sobi poleg pa so ropotali šivalni stroji.

>Vsak gojenec se po dokončanem šolskem pouku lahko izuči pri nas eno izmed troje obrti: čevljarstva, krojaštva in pletarstva. Imamo za to svoje mojstre, ki mi je razlagal gospod upravitelj in mi pokazal učno spričevalo fanta na čevljarškem stolcu. >Ta bo še danes zapustil naš zavod in stopil v službo, ki smo jo mu preskrbeli.

>Kakšni so na splošno uspehi vašega truda pri umski in srčni vzgoji gojencev?

>O prav zadovoljivi. Imamo 70 do 80% lepih uspehov.

>Ali je vzgajališče državno?

>Ne; je last banske uprave in edino te vrste v Sloveniji. Dani so vsi pogoji, da se čim velikopoteznejše izpopolni in razširi, če bo na merodajnem mestu le dovolj razumevanja za to. Problem vzgoje zanemarjenih otrok je eden najvažnejših socialnih problemov in sega globoko v osrčje ugleda in moralnih sil naroda. Druge države — na primer Anglija in Nemčija — posvečajo temu problemu prav posebno pažnjo. In še nekaj se mi zdi važno, da vam povem: Krepitev volje je pri nas glavno vzgojno sredstvo. V zavodu imamo poleg učnih razredov tudi disciplinarne razrede. Ob sprejemu pride vsak gojenec v III. razred, po štirih mesecih pa v II. in dobiva nagrado 50 par tedensko. Iz II. razreda pride gojenec v I. razred, nakar mu tedensko nagrado zvišamo na 1,50 Din in mu dovolimo nekaj več svobode. V disciplinarnih razredih dobivajo gojenci red iz vedenja, snažnosti in pridnosti.

Požar uničil 4 kmet'e

Ptuj, 7. marca 1930.

V četrtek okoli 10 zvečer se je v mestu bliskovito razširila vest, da je v okolici Ptuja izbruhnil velik požar. In res ljudem na ulicah ni bilo težko zapaziti, kje gori. Čeravno je bilo mesto požara pet kilometrov oddaljeno od Ptuja, je bilo mogoče takoj radi velikega požara ugotoviti kraj nesreče.

Požar je izbruhnil okoli 10 v občini Hudoše pri Ptuj in popolnoma uničil štiri družine. Ti nesrečneži so posestniki Jurij Gorčenko, Anton Glodež, Franc Kacijan in vdova Brodnjak. Prvim trem je požar uničil vse, zgorelo jim je stanovanjsko in gospodarsko poslopje in vse v prostorih se nahajajoče blago ter dve četrtini stanovanjskega poslopja. Takoj je bila o dogodku obveščena ptujška požarna bramba, ki je v 10 minutah že bila na licu mesta in pričela z vso vztrajnostjo gasiti ogenj. Stanovanjskih in gospodarskih poslopij se ji ni posrečilo rešiti, ker so bila poslopja že pred njenim prihodom v plamenih, pač pa je lokalizirala ogenj in s tem rešila požara poslopja posestnika Skrbniška in Horvata, kjer je tudi že pričelo goreti. Žrtev požara je postal tudi en konj, nekaj prašičev in vse kokoši, katere niso mogli rešiti. K sreči človeških žrtev ni zaznamovati, dasi ravno je izbruhnil požar v noči v pozni uri, ko navadno na deželi že vse trdno spi. V skupnem je uničeno 18 gospodarskih objektov in s tem povzročena ogromna škoda, ki se ceni na več stotisoč.

Posestniki so popolnoma na cesti, ker nekateri so bili le za malo vso to zavarovani, nekateri pa nič. Do sedaj se ni moglo še pozitivno ugotoviti kako je nastal požar. Zdi pa se, da je bilo podtaknjeno in sicer pri vdovi Brodnjak. Osumljen je tudi nekdo in upamo, da bo slučaj kmalu razjasnjen in požigalec postavljen tuj, kamor spada, ker je s svojo peklensko roko uničil štiri družine.

Domače tkalstvo v Beli Kračini

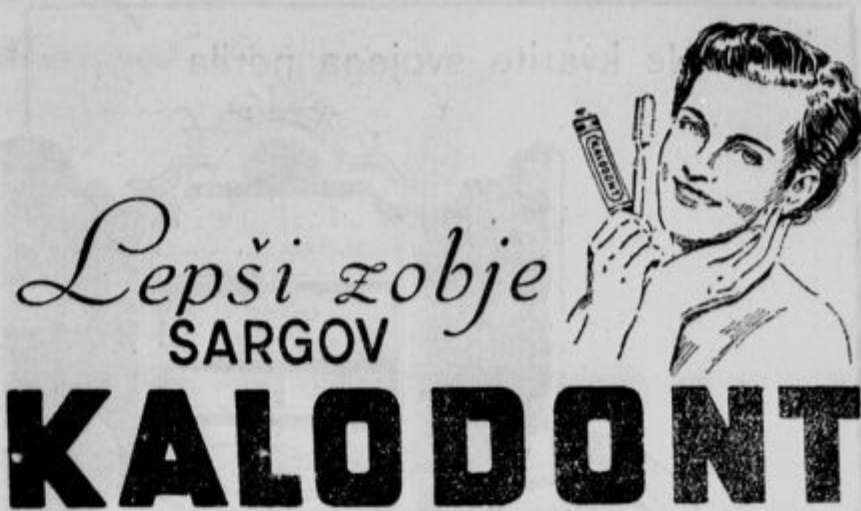
Pred kratkim je bil zaključen v adleščki občini tkalski tečaj. Lansko leto je finančni oblastni odbor tečaj, letos pa zavod za pospeševanje obrta v Belgradu. Nabavil se je nov mehaničen stroj, ki odgovarja tamošnjim prilikam in se bo brez dvoma vpeljal tudi drugod. Na letošnjem tečaju se je videlo takoj že v začetku, da je novi stroj še enkrat hitrejši od starega. Nabavni stroški ostanejo isti kakor za stare stroje, ker se lahko naredijo doma. Nabavijo se le jeklene nitalnice in jeklena brda, kar je mnogo bolj trpežno, kakor domače delo in je tudi natančno narajeno. Z vajo si pridobijo tkalci ali tkalce toliko spretnost, da lahko stkejo na dan do 20 metrov platna. Z domačim tkalstvom se lahko zmanjšajo stroški za telesno, namizno in posteljno perilo za polovico, kar je zlasti za revne kraje velikega pomena. Poleg domačega platna se tke lahko bombaževinsko blago (kontenina) in umetna svila za letne obleke in srajce. Materialni stroški za umetno svilo znašajo od 10—15 Din za meter. Izdelki ne zaostajajo za tovarniškimi. Ker je v Beli kračini zelo razširjeno domače tkalstvo, bode lahko doseči tam še marsikaj.

Mehanična krosna so sedaj v obratu še nadalje v Gorenjih št 3 pri Adleščkih in se tam lahko ogledajo. Opozarjamo na to sosedne vasi.

Gradbena sezija je pred vrati

Nakupite in ogledajte si bogato izbiro gradbenega železninskega materiala, pri trdki z železnino

STANKO FLORJANČIČ
LJUBLJANA Sv. Petra cesta 35

Velika manifestacija proti preganjanju krščanstva v Rusiji

Ljubljana, 8. marca.

V torek zvečer bo v veliki dvorani hotela »Union« protestna manifestacija proti preganjanju krščanstva v Rusiji. Nastopili bodo trije govorniki; pokazale se bodo pretresljive slike iz preganjanja in vmes tudi krasne slike prvih ruskih cerkvenih

slikarjev. Manifestacijo bo priredilo Apostolstvo sv. Cirila in Metoda s sodelovanjem akademskega cerkvenega zbora in ruskega cerkvenega kora. To bo doslej največja protestna manifestacija te vrste v naši državi. Podroben program je objavljen na drugem mestu.

Kres

je naslov novemu slovenskemu fantovskemu listu, ki bo prišel v kratkem izhajati v Ljubljani.

Simbolični naslov je izbran premišljeno:

V prvo kot zgodovinski spomin na težke čase, ki so jih naši očetje in sinovi živeli ob turških vpadih. Kres jih je zbral k brambi domov, žena in otrok.

V drugo kot kresna luč, ki svetli, da se razgledamo po poti, ki jo hodimo v svojem zasebnem in javnem življenju.

V tretje kot kresna toplota, da se ob njej razvnamemo za vzvišene ideale slovenstva in katolištva.

Fantje! Za vas bo zapisana vsaka beseda v »Kresu«, pa naj bo o njivi ali vrtu, o lepi slovenski knjigi, o naši zgodovini, o življenju naših fantov v mestu in na deželi, doma in v tujini, o delu in snovanju fantovskih organizacij v raznih deželah, o telovadbi in sportu, pa še kaj iz moderne tehnike, zdravstva, sociologije, narodoslavlja itd.

>Kres« bo vesel vsak zdrav slovenski fant! Kdor hoče dobiti že prvo številko, naj sporoči svoj naslov upravi »Kresu« v Ljubljani, Ljudski dom.

Srečni brivec

Zadel glavni dobitek.

Živel je v Skoplju skromen brivski pomočnik in še živi: Ime mu je Slavko Nikolič. Dan za dnem je bril goste, bril je šale iz svojega ubožnega življenja, iz svojega denarja in svojega skromnega zaslužka pa ni mogel briti norecev, zakaj obojega je imel le malo, toliko, da je komaj živel. Do z dne pare je imel natančno in že vnaprej všeto vse, kar je zaslužil. Kaj posebnega, Bog ne daj, da bi si privoščil. Ko mu je pred meseci lastnik kolekture Anaf ponudil srečko, je vzdihnil: »Kaj mi bo srečka, ko je ne bom mogel plačati?« Anaf mu jo je vsilil v roke in mu rekel: »Le vzemi, boš že plačal, ko dobiš denar!« Nikolič je moral srečko vzeti, obenem pa je sprejel z njo še skrb, kako jo bo plačal. Še slutil ni, da se mu je nasmešnila ta trenutek sreča.

Zjutraj je te dni, kakor navadno, šel v delavnico k mojstru Pantu Antiću in bril goste. Popoldne pa se je naenkrat znašel v brivnici kolektor. Nikolič ga je pogledal po strani in se še ustrašil: »Gotovo me je prišel tist t!« Ali Anaf je stopil k njemu in mu dejal: »Tvoja srečka je

zadel« »Kaj?« »Da in še prav dosti!« Slavku so se pričele roke tresiti. Ni mogel verjeti, da je naenkrat postal bogat. Skoro bi uarezal gosta, ki ga je slučajno bril tedaj. Moral je pustiti britje, počakati, da je mojster sam obril gosta in še kolektorja, nato pa ga je odvedel v banko, kjer so mu izplačali četrtinko glavne gremije srečke št. 58.824 v znesku 62.500 Din. Ko je brivec dobil denar, je skoro stekel nazaj v brivnico in tam pričel radostno kazati svojim tovarišem svoj od tisočakov otekli žep.

Vse popoldne je bila brivnica podobna pravi zborovalnici. Slavkovi tovariši in prijatelji so prihajali mu čestitat. Slavko je vsakega postregel s kavo in z »Vardar« cigaretami, vlačil na dan tisočake in jih kazal okoli ter pripovedoval, da še nikoli v življenju ni videl takega zneska denarja. »Še nikoli nisem upal, da bi kdaj dobil toliko denarja, res je, nisem se nikoli metel s kamenjem na Boga!«

Slavko ima veliko družino in ta dobitek ni mogel pasti v boljše roke. Slavko je že napravil račun, kaj bo naredil s tolikim denarjem. Kupil bo sebi in družini obleko za Veliko noč, 10.000 Din bo dal sestri za doto in bo ta denar naložil v hranilnico, dokler ne postane sestra polnoletna, ostali denar pa bo naložil v hranilnico za sebe in za hudo stisko.

Velika nesreča na Selu

Dea delavca zasu a v kanalu — Eden mrtev, drugi ranjen

Moste pri Ljubljani, 8. marca.

Velika nesreča se je pripetila danes nekaj minut pred drugo uro popoldne na Selu, kjer so komaj ta teden pričeli kopati kanal za kanalizacijo Zelene jame. Ta kanal, ki gre od železnice skozi Pokopališko ulico do ceste pred županstvom, so pričeli kopati delavci v ponedeljek in so ga izkopali že približno 60 m dolgo. Zemlja je tam peščena.

Danes popoldne so delali v jarku štirje delavci Dukičevega podjetja, ki je delo prevzelo Bili so to delavci: Janez Naglič, Peter Poljak, Ivan Jenko in Jože Muzelj. Zadnji je stal na robu jarka, prvi trije pa so kopali spodaj. Jarek je 3 m globok. Nekaj minut pred 2 popoldne so nenadoma zahreščale deske in trami, ki so tvorili oporo, da se zemlja ne bi posipala. Plast zemlje se je utrgala izpod hiše in navalila z vso silo na leseno oporo. Najprej se je udrla leva lesena opora v jarku in se udala silnemu pritisku. Nad njo pa je takoj zahreščala desna opora, tako da se delavca Janez Naglič in Peter Poljak nista mogla več umakniti in sta ju lesovje in prst pokopala pod seboj. Delavec Jenko je stal nekoliko stran, niže v jarku in ga plast ni zasula.

Delavec Peter Poljak ni mogel niti vzklikniti: »Na pomoč!« Njegovi tovariši: so čuli le globok vzdih, ki se mu je izvil iz prsi.

Janez Naglič pa je najprej »bupno zastokal« nato pa pričel klicati: »Rešite me! Rešite me! Oženjen sem! Otroke imam! Tako, so se spravi vsi delavci na delo. Za lopate so prišli Muzelj, Jenko, ki je zlezal iz kanala, predelavec Dobrave in delavec Vašelj, ki je takoj priskočil na pomoč.

Poskušali so najprej odkopati Poljaka. Afi tega ni bilo mogoče prej rešiti, preden ni bil odkopan Naglič, zakaj, če bi pričeli odkopavati Poljaka, ki ga je zasulo malo niže, bi se prst takoj pričela valiti na Nagliča. Pričeli so torej odkopavati Nagliča. Odmotali so najprej prst raz lesovje. Delavci so odmaknili lesovje samo, eden se je uprl z nogami ob obe opori ter ju držal narazen, dva delavca sta pa potegnili stokajočega Nagliča ven, vsega naprednega, ble-

dega in obupno stokajočega. Naglič je bil rešen v deseti minutah. Takoj so se delavci nato spravili na reševanje drugega delavca Poljaka, zavedajoč se, da je vsak trenutek dragocen. Okrog kraja nesreče se je takoj nabrala velika množica ljudi. Med množico je bil tudi sin močnega župana Ljube Oražem, ki je skočil v občinsko pisarno in odtam telefoniral po reševalni avto v Ljubljano. V nekaj minutah je bil avto z reševalci na kraju nesreče. Naglič je bil tedaj že odkopan. Plaz zemlje in lesovje sta mu strla obe nogi. Tram ga je pritisnil v stegnu, debele deske pa v mečih in stopalih. Reševalci so ga naložili na avto in odpeljali v bolnišnico, kjer mu je bila nudena takojšnja zdravniška pomoč. Skoro uro dolgo je trajalo, preden so odkopali še ponesrečenega Poljaka. Reče je bil zakopan globoko pod prstjo in pod trami. Reševalci so se vrnili z avtom že nazaj ponj, pa še ni bil odkopan. Ko so ga nato delavci le odkopali, je bil Poljak že mrtev. Niti umetno dihanje ni pomagalo več. Močen, debel tram mu je strl prsni koš.

O dogodku je bila obveščena tudi policija. Na kraj nesreče je prišla komisija policijskega zdravniška dr. Avramoviča, okrajnega nadzornika Podreberskega in policijskega nadzornika Skaleta, ki je preiskala slučaj in odredila prevoz Poljakovega trupla v mrtvašnico k Sv. Kristofu.

Ponesrečeni Peter Poljak je bil 19 let star in je bil doma iz občine Benkovec pri Novem gradu v Dalmaciji. Janez Naglič pa je 45 let star in stanuje v Kopališki ulici 5. Je družinski oče in ima več otrok. Delo pri tem kanalu sta pričela oba šele v sredo.

Nesreča se je pripetila v glavnem iz sledečega vzroka: Na mestu, kjer kopljejo kanal, je položena vodovodna cev. Zemlja je torej bila že prekopana in se v teku kratkega časa še ni popolnoma sesedla. To je vzrok, da se je iz zrahljane zemlje odkrnila plast zemlje in zasula oba delavca, ker je bilo ogrodje prešibko. Uslo se je do 14 kub. metrov zemlje. Kraj nesreče si je ogledal pozneje tudi državni pravnik dr. Fellacher, ki si je dal raztolmačiti ves slučaj.

Ne kvarite svojega perila

NEGO IZRECNO ZAHTEVAJTE

ALBUS TERPENTINOVNO MILO

Iznenadeni boste, kako je pranje z ALBUS TERPENTIN MILOM prijetno malo porabite, pa dobite bleščeče belo perilo in varujete perilo v najvišji meri samo tedaj če uporabljate

ALBUS TERPENTINOVNO MILO**Zopet 134 delavcev na cesti**

Ljubljana, 8. marca.

Danes popoldne smo prejeli iz Vevč pri Ljubljani naslednje obvestilo:

Papirnica v Vevčah je danes odpovedala na 14 dnevni rok 134 delavcem. Vodstvo tovarne izjavlja, da je prisiljeno omejiti obratovanje na velikem stroju, ker ni naročil. Koliko časa bo omejitev trajala, se ne ve. Vodstvo tovarne zatrjuje, da se bo potrudilo dobiti čimprej dovolj naročil, nakar se bo obrat zopet začel v celotnem obsegu.

Stališče vodstva tovarne je s tem javnosti pojasnjeno. Ali pa naj sedaj pojasnimo še stališče odpuščenih delavcev? Tudi ti imajo namreč svoje stališče, saj so ljudje. Pa jih za njihovo stališče nihče ne praša, čeprav delavčeva delavna sila predstavlja bistveni in najvažnejši del produkcije. Vidite, gospodje, stvar je v očeh delavca takole: Če kako podjetje res škodo trpi in je v nevarnosti za svoj obstoj, so delavci povsod pripravljene živovati se solidarno in vsi malo potrpeti za skupnost in za podjetje. Ravno vevški papirničarji so pred leti v svojem interesu in v interesu podjetja po svojih zastopnikih večkrat uspešno posredovali — za tovarno. To je v takih slučajih stališče delavstva.

V Vevčah je pa sedaj drugačen slučaj: Vevška papirnica radi slučajnega pomanjkanja naročil ni v nevarnosti. Gre le za večji ali manjši odstotek dividend, ki so znano pri vevški zelo visoke. In za ta višji odstotek dividend pojde sedaj na cesti 134 delavcev, hranilcev 134 družin. To je trdo, to je hudo. Zato bi morala tovarna malo potrpeti radi ljudi, ki za njo delajo. Zakaj tega ni storila, je pojasnila v svojem stališču zgoraj.

Človek, ki ni bil sam še nikdar lačen, lačenega ne more razumeti. Zato tudi stališča delavcev, ki ga s tem tolmačimo mi, mnogi ne bodo razumeli. Je pa to stališče brez dvoma zelo človeško, ker gre za žive ljudi in ne le za mrtvi kapital. V interesu socialnega mira je, da se taki ukrepi v našem gospodarstvu čim bolj omeje. Zato upamo, da bo odpoved 134 delavcem kmalu preklicana.

Konj se je obesil

Murska Sobota, 7. marca.

Trgovca Schöntaga iz Murske Sobotice je zadela izredna nesreča. Obesil se mu je konj in sicer tako nesrečno, da je pri tem zgubil življenje. Schöntag se je peljal po cesti, ki vodi iz Sobotice v Puconce. Na vozu je bil sam. Vožnja je bila dolgočasna, zato ga je napadel zaspanec. Trgovca je tako zaspal, da ni vedel, kaj se z njim godilo. Konj je počasi korakal. Od časa do časa se je voznik vzdramil in ob takih prilikah še nekoliko nategnil vajeti in potegnil konja na levo ali na desno. Tako je zaval na neko stransko pol, ki je vodila proti železniškemu nasipu. Naenkrat se je konj znašel pred neklim mostom, ki je imel tramove, poda pa ne. Konj je stopil in v trenutku zdrknil v globino. Voz se je med tramovi ustavil. Trgovca je spal in tako ni vedel, kaj se je zgodilo. Ko se je zbudil, je kar ostrmel. V prvem trenutku na razumel, kako je prišel voz na most, konj pa v tako težek položaj. Kakor hitro se je zavedel, je priskočil konju na pomoč. Bilo je že prepozno. Uboga para je že predolgo visela in se je zadušila.

Zobni atelje**I. Hribovšek, Zagorje**
zopet redno posluje

★ Naval krvi, srčna tesnoba, zasoplenost, plajljivost, živčna razdražljivost, ozožnost, migrena, pomanjkanje spanja se morejo s »Franz-Josef« grenčico kmalu odpraviti. Znanstvene ugotovitve potrjuje, da se »Franz-Josef« voda uporablja s najboljšim uspehom pri najrazličnejših okoliščinah zaprtja. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Koledar

Nedelja, 9. marca (1. postna nedelja): Frančiška Rima; Gregorij. Jutri: ponedeljek: 40 mučenec; Makarij; Aleksander in Kaj, mučenca.

Osebnosti vesti

= Napredovala sta g. dr. Josip Mal, ravnatelj muzeja v Ljubljani v 1-3 in g. dr. Josip Puntar za pomočnika bibliotekarja državne knjižnice v Ljubljani v 1-5.

= Promocija. Dne 28. februarja t. l. je bila na zagrebški univerzi promovirana na čast magistra farmacije gđc. Blažena Dolinšek, hčerka pokojnega višjesodnega svetnika Blaža Dolinška v Novem mestu.

= Vojaška imenovanja. Z ukazom Nj. Vel. kralja od 5. marca so imenovani za poveljnika zetskega orožniškega polka orožniški polkovnik Jakob Sagadin; za poveljnika moravskega orožniškega polka orožniški polkovnik Obrad Vlah; za poveljnika vardarskega orožniškega polka orožniški polkovnik Gustav Stanfl; za poveljnika dravskega orožniškega polka orožniški polkovnik Djordje Baraka; za pomočnika poveljnika belgrajskega orožniškega polka orožniški podpolkovnik Alojzij Barle; za pomočnika poveljnika drinskega orožniškega polka orožniški podpolkovnik Dušan Vesic; za pomočnika poveljnika dravskega orožniškega polka orožniški podpolkovnik Jovo Oljača; za pomočnika poveljnika vrbaškega orožniškega polka orožniški podpolkovnik Viktor Novak; za vršila dolžnosti častnika za inšpektorske posle orožniški major Emanuel Mašek in za inšpektorja bitolskega orožniškega polka orožniški podpolkovnik Dragotin Mašek.

Novi grobovi

† Novo mesto. V petek zvečer je umrl v Novem mestu Gustelj Košak, sin znanega posestnika in gostilničarja g. Janeza Košaka in v svak kočevskega odvjetnika g. dr. J. Lavriča. Kal boleznijo je prinesel s seboj iz Italije, ujetništva 1920 in je potem stalno bolehal na želodec in pljučih. Težko prizadeti družini naše iskreno sožalje.

N. p. v. m.!

Okrožni zdravnik

Dr. Albin Češark

ordinira na Bledu št. 40. (Grad, gostilna Soča)

Mala kronika

★ Redna služba bežja na Šmarni gori se bo pričela spet prihodnjo nedeljo 16. t. m. Do poznega jeseni bo tu vsako nedeljo in praznik služba bežja ob 10; samo v slučajih prav slabega vremena je ne bo.

★ »Svoboda in morala« sta dva bistvena problema narada. — Tako piše avtor knjige »Traktat o tisku« g. dr. Knaflič na nekem vabilu, ki ga v imenu Učiteljske tiskarne pošilja vsem šolam g. Likozar. V tem vabilu g. Likozar priporoča dr. Knafličovo delo takole: »Mora ostati vsaj na vsaki šoli po en izvod... Opozorjamo: V Vašem lastnem interesu! (Debelo podčrtano.) Ne le upamo, prepričani smo, da ostanete doposlani izvod na vsaki šoli brez izjeme (debelo tiskano) in da se nam nijeden (debelo tiskano) ne vrne. Kdor bi nam izjemoma hotel prejeti izvod vrniti, naj nam blagovoli navesti tudi resnični vzrok.« — Tako stoji črno na belem na krožnici vsem šolam, ki jo je podpisal g. Likozar, s podpisom pa g. dr. Knaflič. Vprašamo: Čemu tak način agitacije za dr. Knafličovo delo, ki z ljudsko šolo nima nobenega stika? Ali se dobro delo ne hvali samo? Če se ne, ali so šole in šolski proračuni zato, da delajo pokero za slabosti avtorjevih del? Če pa je delo dobro, potem je tak način propagande še počdo odveč.

★ Poškodba brzojavnih in telefonskih prog. Take poškodbe ovirajo promet, državna blagajna pa trpi gmočno. Gradbeno ministrstvo se je obrnilo na ministrstvo za notranje zadeve s prošnjo, naj policijske in občinske oblasti opozorijo na največjo pažnjo glede varovanja poštnih in brzojavnih naprav. Zato se uradno opozarja vse občine na posledice, ki bi jih zadele v smislu zakona o brzojavu in telefonu. Po tem zakonu mora namreč vsako škodo, ki bi jo kdo (prebivalec občine ali kdo drugi, ki samo potuje skozi občino) napravil na brzojavnih ali telefonskih progah, po-

ravnavati v denarju tista občina, na katere področju se je poškodba zgodila, občina pa ima seveda pravico, da izsledí krivca, da zahteva od njega povračilo in ga izroči sodišču.

★ Rekordno število porok. Glede porok je dosegla ženskovska fara v Slov. Krajinah v vsej okolici golovo rekord. Dasi nima niti 5000 duš, je bilo v predpustnem času poročenih 40 parov.

★ Masarykova proslava v Lillji. V nedeljo zvečer ob 8 prirede litijaka kulturna društva v Sokolskem domu Masarykovo proslavo, na kateri govori slavnostni govor sodni predstojnik dr. Tomo Turato. Vstop prost. Županstvo je povabilo vse hišne posetnike, da na dan proslave v nedeljo razobesijo raz hiš zastave.

★ Talovi v cerkvi. Cankovsko cerkev v Slov. Krajinah so obiskali na pustni torek ponoči vlomilci. Razbili so okno in so se tako prikradli v zakristijo. Pretaknili so vse in z omar so pometali obleko. Nato so se podali k velikemu oltarju. Še preden so začeli tam z delom, so bili najbrž prepodeni, kajti odnesli niso ničesar.

★ Samoumor med svinjskim mesom. V četrtek so našli v Gotovljah pri Zalcu obešenega nekoga posestnika. Za ta žalostni posel si je zbral kaj neprimerno mesto, našli so ga namreč obešenega med svinjskim mesom.

★ Nova telefonska postaja v Prekmurju. Pošta v Mačkoveh je dobila dovoljenje, da se odpre na njej telefonski promet. Telefon bo opravljal tudi brzojavno službo.

★ Vrelci grenčice v Banatu. V Tordii v Banatu so pred kratkim odkrili vrelec grenčice (grenke slatine), katerega voda je po svojih kemičnih svojstvih podobna znani »Hunyadi Janos« ali »Franc Jožefovi« vodi, je pa mnogo bolj zdravilna. O tej vodi je v sredo predaval v Belgradu prof. dr. A. Ščerbakov in je opozarjal na važnost tega odkritja. Obenem pa je opozoril na težave, ki so v zvezi z racionalnim izrabljanjem teh vrelcev, katerih je v Banatu na stotine. Največja težava je v tem, ker so ti vrelci sredi vasi in grozi zato nevarnost, da postanejo nesnažni. Zato bi bilo treba ukreniti kar najstrožje odredbe, da se to prepreči. Prof. dr. Ščerbakov je omenjal v svojem predavanju tudi to, da so v bližini Novega Bečja odkrili studene, katerega voda je zelo slična murtalski grenčici v Friedrichshall v Nemčiji.

★ V Uradnem listu kraljevske banke uprave dravske banovine št. 38 od 8. marca je objavljen »Zakon o mednarodni konvenciji o ukinitvi prepovedi in omejitve uvoza in izvoza, sklenjeni pod okriljem Društva narodov v Ženevi dne 8. novembra 1927«.

★ Sejem v Trbovljah. V ponedeljek, dne 17. marca, na dan sv. Joditi, se vrši v Trbovljah sejm, ki je že od nekdaj najboljši v našem kraju. Posebno pa obeta ta sejm biti živahen letos, ker se vrši obenem s sejmom za govejo živino tudi sejm za konje in prašice, na kar opozarjamo posestnike konj in svinjereje.

★ Razpisana je služba pogodbenega poštarja v Skofljici (II-2). Jamčevina 1000 Din. Letni prejemki: redna plača 8400 Din, doklada 4200 Din, za brzojav in telefon 360 Din, za nadziranje pomožne pošte 720 Din, za odpravljanje in prevzemanje pošte izven uradnih ur 364 Din in nagrada za prenašanje pošte 2800 Din. Prosnje s prilogi naj se vlagajo na oblastno pošto upravo v Ljubljani do 16. marca 1930.

★ Kdor igra klavir in ljubi narodne pesmice ter je rad vesel, naj si naroči 10 Pavličevih »Slov. nar. koračnic«, ki so ravno kar izšle. Dobe se po 8 Din komad v Matični knjigarni in drugih trgovinah. Istotam se dobi iste avtorja zvezek krasnih slov. nar. pesmi za 1 glas s spremljevanjem klavirja.

★ Slovensko planinsko društvo naznanja svojim članom, da dobijo na podlagi članske izkaznice pri nakupu Badjurovega vodiča 100 izletov po Gorenjskem, Dolenskem in Notranjskem v pisarni SPD znaten popust.

★ G. prof. dr. Anton Dožinar je svoja dva venčka narodnih pesmi, katera poje glasbeno društvo »Ljubljana«, da ustreže mnogobrojni interesu, izdal v samozaložbi. Dobila se bosta še ta teden v Jugoslovanski knjigarni in pri Prosvetni zvezi v Ljubljani. Miklošičeva cesta 5.

★ Povest »A njega ni...« se sama pripoveduje. Tekom šestih mesecev je bila razprodana polovica naklade. Kupite jo! Dobite jo v Jugoslovanski knjigarni in Novi založbi v Ljubljani, v obeh Cirilovih knjigarnah v Mariboru, v Celju in Ptuj. Stane samo 15 Din.

★ Pet postnih pesmi za mešani zbor in orgla zložil Anton Jobst, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena izvodu 20 Din. Pričujejo pesmi so zelo zanimive vsebine tako po slogu, kakor harmoniji. So sicer moderne, vendar ne pretirane. Zbori jih bodo z dobrim umevanjem z uspehom izvajali in tolmačili vernikom postno dobo in skrivnost Kristusovega trpljenja. Oprema je zelo lična; tisk na trpežnem papirju prav lep, jasen in čitljiv. Zborom, ki hočejo postni čas posebno poveljati, priporočamo te pesmi prav tople.

★ Nova založba v Ljubljani r. z. z. o. z. opozarja, da ima se v zalogi nekatere splošno priznane podučne poslovne knjige, med temi zlasti Debečeve Vzore in boje, vzgojno zgodovinsko sliko iz našega starejšega dijaškega življenja. Doračajoči mladim se priporoča Ign. Herrmannova »Ivančkov sveti večer« in zgodbe o živalcah. Herrmann, ki je pred kratkim praznoval 75 letnico, je pri Čehih eden najbolj priljubljenih pisateljev.

★ Zanesljivo in milo učinkuje je pogoj, ki ga zahtevamo od dobrega odvajalnega sredstva. Zaradi tega je Darmol odvajalna čokolada tako pri-

Pomlad prihaja!Oglejte si
ravno kar
došle no-
vosti**A. & E.
Skaberné
Ljubljana**

Ljubljana in jo zdravilki že desetletja predpisujejo kot odvajalno sredstvo pri odraslih in otrocih.

★ Kdor se sam brije, bo spoznal že pri prvem poskusu velike prednosti originalne »Ben-Hur« britvice, ki je narejena iz svetlozlatega znamenitega angleškega srebrnega jekla tvornice Kayser-Elison v Sheffieldu. Kakor plod napredne tehnične proizvodnje spada »Ben-Hur« britvica dovršenost v jeklu, v ostrini, v rezanju in je še po osemkratni uporabi vedno sposobna za britje. Dobijo se v vseh naprednih trgovinah. Prodajalci nabavljajo svojo zalogo pri tranzitni zalogi Gustav Husser & Sohn, Wien, VII. Ringergasse 10.

★ Gospa, najlažje prisedite na denarju in perilu, če perete s pravi terpeninovim milom Gazela. Pričinite s štednjo takoj, ne bo Vam žal.

★ Bok pivo. V restavraciji hotela Miklič se vsak dan ves mesec marec od 18. ure dalje toči Bok pivo.

★ Vedno sveže prazna kava pri tv. B. Motob, Ljubljana, Vodnikov trg 5.

★ Za uspešno zatiranje raznih sadnih škodljivcev in boleznij je najprepročnejše sredstvo Arborin, ki ga izdeluje »Chemotechnica«, Ljubljana, Mestni trg 10.

★ Opozorjamo na oglaš Spodnječlajarske ljudske posojilnice na zadnji strani današnjega »Slovenca«.

★ Zobni atelje E. Glavič v Lillji pri dr. Ukmarju sprejema od 8—12 in od 2 do 8; ob nedeljah od 8—12. Delo vestno, solidno, prvotno. Cene zmerno.

VALLET EXPRESS, Stari tro šte 19

v 24 urah garderobo zlika, kemično čisti, pošije. 18 Din likanje.

Nesreča ne počiva

— Težko se je ponesrečil v četrtek, dne 6. marca posestnik A. Repnik na Polzei. Pri premetavanju sena je padel tri metre globoko na pod. Zunanji poškodbe sicer ni dobil, pač pa ima pretresene možgane in druge notranje dele. Tragično je, da se je hčerka, poročena v Avstriji, odpeljala par ur poprej od doma, kjer je bila par dni na obisku. Simpatičnemu, nad 70 let staremu ponesrečencu, želimo skorajšnjega okrevanja.

— Smrtno se je ponesrečil Travizan Maks iz Novega mesta, pomočnik pri sobnem slikarju Valantiču. Ko se je vračal v četrtek zvečer z dela v Toplicah domov, je padel s kolesa ter si pretresel možgane. V bolnici usmiljenih bratov v Kandiji so mu nudili pomoč, toda žal, podlegel je poškodbam.

— Smrtna nesreča z letalom. Na mostarskem letališču se je pripetila v četrtek smrtna nesreča. Ponesrečil se je mehanik Vjekoslav Kordić, ko je vršil svojo službeno dolžnost. Popravil je motor in je padel pod eliso in sicer prav v trenutku, ko se je pričela ta naenkrat vrteti. Elisa je zgrabila Kordića za glavo in mu jo razčesnila. Možgani in kri so pričeli maglo brizgati okrog in Kordić je takoj podlegel smrtonosni poškodbi.

ROKOBORBE

Hotel Union

Danes v nedeljo ob 8.15 zvečer

Konec mednarodnih rokoborb!

Borijo se za skupno premijo Din 30.000 sledeči: EQUATORE, WEHRMAN, KOP, JOHNSON, MRNA IN BUDRUS.

Prvi zmagovalac prejme Din 13.000 — Drugi zmagovalac Din 9.000 — Tretji zmagovalac Din 5.000 — Četrty zmagovalac Din 3.000.

Po rokoborbah proklamiranje zmagovalcev in razdelitev nagrad.

DANES V NEDELJO nepreklicno POSLEDNJE ROKOBORBE

Predprodaja vstopnic od 2 do 4 popoldne pri blagajni v hotelu »Union«.

PRAVI
:FRANCK:
vedno
odlična kakovost

Ljubljana

Kaj bo danes?

Drama: Glavni dobitek. Izven.

Opera: Ob 8: Tičar. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. Ob pol 8 zvečer: Glumači. Ljudska predstava po znanih cenah.

Akademski dom: Ob 4: »Gašperček«.

Društveni dom Glince: Ob pol 8: Trojčki.

Lekarne: Nočno službo imajo: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6 in Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

© Visek gost na Rakovniku. Včeraj dopoldne se je pripeljal v Ljubljano član vrhovnega kapitlja salezijanske družbe, kateremu je poverjena skrb za mladinske domove g. Alojzij Candel, rod. Francoz. Obiskal je salezijanske zavode v Egiptu, v Sveti deželi, v Carigradu in naposled posejil tudi Jugoslavijo. Ustavil se je v Belgradu, kjer želi sv. stolica, da bi se čim prej naselili tudi salezijanci in odprli mladinski dom s cerkvijo. Nato je obiskal Zagreb ter si ogledal novi Omladinski dom. Zdaj se mudi v Ljubljani in, kakor se vidi, bo iz Ljubljane in Slovenije sploh odnesel najlepše vtise v svojo domovino.

© Manifestacija proti preganjanju krščanstva v Rusiji bo v torek 11. marca 1930 v veliki dvorani hotela »Union« ob 8 zvečer. Spored je naslednji: 1. Tri ruske cerkvene pesmi: Akademski cerkveni zbor; 2. Preganjanje krščanstva v Rusiji: Univ. prof. dr. Fr. Grivec; 3. Večnaja pamjat: Ruski cerkveni kor; 4. Borba proti brezbožnemu materializmu: Univ. prof. Aleksander Maklecov; 5. Protest proti brezbožnosti: Prota D. Janković; 6. Slike iz preganjanja krščanstva v Rusiji: Skioptične slike; 7. Arhangeljski: Gospodi usliši molitvu mojo; 8. Arhangeljski: K Bogorodice; 9. Vinogradov: Tebe pojem, tebe blagodarim. Ruski cerkveni kor. — Vstopnina: Rezervirani sedeži 10 Din; drugi sedeži po 5 in po 3 Din. Stojišča 2 Din. Vstopnice se prodajajo v trafikah »Union« pred prireditvijo pa pri blagajni. K obilni udeležbi vabi Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Grobovi

© Zadušnice za pok. Leskovec in dr. Jeričem. V ponedeljek ob 7 zjutraj bo pri Jeričevskih v kapelici za velikim oltarjem maša zadušnica za pokojnim tovarišem Leskovecem in v torek ob 7 zjutraj istotam maša zadušnica za pokojnim tovarišem dr. Josipom Jeričem.

© Zborovane Vincencijevih konferenc. Danes popoldne ob pol štiri zborujejo v Marijanišču ljubljanske Vincencijeve konference. K zborovanju so najljubše povabljeni poleg družinskih članov prijatelji Vincencijeve družbe sploh, zlasti tudi taki, ki se za delovanje konference zanimajo in so voljni vstopiti kot delavni člani.

© Materinski večer v Zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani. Liničeva ulica. se vrši v sredo 12. marca točno ob 8 zvečer. Predaval bo g. dr. Breclj o temi: Materina skrb za sebe. Vstop prost.

© Vreme v Ljubljani 8. marca: Dežja je padlo večerj dondne 14,8 mm. Temperatura je padla: zjutraj plus 3,2, čez dan plus 5,4 stopinj Celzija. Barometer 762,7. Severni veter.

© Kopalske »Slo« je odprto vsak dan razen ponedeljka od 8 do 18.30, v nedeljo od 8 do 12, v tem času se pedikira (brez bolečin) in stane samo Din 8 in masaža Din 6

Naboliše in naiceneše BARVE, FIRNEŽ, LAKI, STFKLARSKI KLEJ in vse potrebščine za slikarje in pleskarje se dobe pri IVAN JANČAR - Miklošičeva c. 4
Naspro 1 fr. ničjanske ce/kve — Skladiče Vidov nsk c. 14

Automobilska cesta na Pohorje

Delo komisije.

Maribor, 8. marca.

Danes se dovrši komisijski ogled terena za določitev tras pohorske ceste. Komisijskega ogleda, ki ga je vodil v imenu banovinske uprave gradbeni svetnik inž. Fischer, so se med drugim udeležili zastopniki mariborskega okrajnega cestnega odbora z načelnikami Fr. Zebotom na čelu in šminklavškim županom Florjancem, predstavnika mariborske in ruske podružnice SPD dr. Senjor in g. Lesjak ter zastopniki prizadetih občin. Ogled se je pričel predvečerašnjim v gostilni Lebe v Reki pri Hošah, kjer je pozdravil člane komisije v imenu krajevnega pripravljalnega odbora dekan Sagaj. Nato je spregovoril načelnik mariborskega okrajnega cestnega odbora Fr. Zebot želeč komisijski pri delu najboljši uspeh. Vodja komisije inž. Fischer pa je nato sporočil program ogleda in prosil, da vsi prizadeti izrazijo pri ogledu svoje misli, želje in predloge. Sledil je ogled, ki se je vršil v treh etapah. Del 6. t. m. je šla pot komisije od Reke do sv. Aneha. V smislu rezultata komisijskega ogleda bi se gradila nova cesta od Reke dalje (od Hoš do Reke cesta že obstaja; do konca doline potoka Reke vodi sedaj II. razredna občinska cesta), pričeneši pri mostu pri Podkrožnikovi gostilni; v serpentinah bi se dvignila na levo pobočje potoka Reke in naprej v smeri proti sv. Lenartu, do kmetije Pergauer in mimo Lobnika, Cvečka ter na trato pri Kopu. Odtod bi šla cesta v smeri proti posestvu kočarja Kamlerja in kmeta Peteka. To bi bila v smislu izrečenih želja prva varianta, pri kateri bi se s 6,5 odstotno vzpetino dosegla višina 733 m (od Reke do Petra je 6 km). Druga varianta pa predvideva gradnjo ceste od hiše zelarja Visočnika po desnem reku Reke tako, da bi se pri Kopu združila s prejšnjo. Na tej progi je teren tak, da bi se mogla cesta zgraditi samo s pomočjo mnogih serpentin tako, da bi bila za 1,5 km krajša. Prednost prve proge je v odprtejšem in razglednejšem ter razmeroma trdem terenu, prednost druge proge pa je v tem, da je promet odprt več kmetijskim posestnikom ter večjim gozdnim kompleksom.

Odtod pojde cesta do mariborske kočje in dalje proti sv. Anehi. Teren okoli mariborske kočje zahteva pri svoji strmini in razklanosti, da se zgradi cesta pod mariborsko kočjo in ne nad mariborsko kočjo.

V mariborski kočji se je vršilo skupno kosilo, ki ga je priredila podružnica SPD. Ob tej priliki so se izrekli mnogi interesenti glede gradnje omenjene ceste. Spodnjeboški župan Anton Vernik se je izjavil za prvo progo ter je omenjal, da bi v tem slučaju dali prizadeti posestniki po-

trebna zemljišča brezplačno na razpolago. Zgorajboški župan Glaser se je izrekel za drugo progo, ravnotako Anton Domadenik, župan pohorske občine, ter Jernej Domadenik, župan iz Ranče, do čim sta se upravitelj Habjančič v imenu ravnarjanske občine ter F. Bezlaj v imenu zdruge mag. nameštencev »Počitniški dom« izjavila za prvo progo. Slivniški župan Kolman je izrazil željo, da bi se cesta gradila iz Slivnice.

Pri Anehi je bila skupna večerja članov komisije. Ob tej priliki je spregovoril načelnik mariborskega okrajnega cestnega odbora Franjo Zebot, ki je izrazil željo, da bi se ta cesta uvrstila v banovinske ceste II. reda; obenem je naglašal, da bi se zadnje postavke, ki so v proračunu okrajnega odbora predvidene za gradnjo drugih cest, ki bi se ne mogle graditi, porabile za to cesto in ravnotako tudi prispevek za okrajne ceste, ki ga dolguje država od leta 1922 do 1927, in ki znaša skupno 1.700.000 dinarjev. Nato je govoril dr. Senjor v imenu mariborske podružnice SPD in Tujsko prometne zveze, Lesjak pa v imenu ruske podružnice.

Včeraj se je vršil ogled trase od Aneha do Ruš. Proga bi šla na liniji: Aneh—Glazuln—Strmica—Ovčje ravno—Apnica—izvir Ruškega potoka—posestvo Čauder—Stupflovno ravno—Pobnikarjev križ—Joklovo sedlo—Kavarija nad Rušmi, odkoder bi se v dveh serpentinah spustila proti Rušam. Del te ceste do Ovčjega ravna so zgradili zasebniki Glaser, Robnik in dr. V. Rušič; bi bil nato banket, ki ga je udeležencem priredila ruska občina skupno z interesi ter rusko podružnico SPD.

Danes se je pa nadaljeval ogled proge Sv. Aneh—Sv. Martin na Pohorju—Slovenska Bistrica. V interesu tujskoprometnega in spornega kakor turističnega razvoja je, da bi se gradnja imenovane ceste čimprej pričela.

Maribor

□ Največji glasbeni dogodek bo letos gotovo koncert »Maribor« dne 2. aprila. Izvajal bo Sattnerjevo Soči in Dvořákov Stabat Mater. Sedelnice po izjavi g. Hubada najboljše sestavljen solistični kvartet: sopran gospe Lovčičova, alt gđ. Golobova, članica ljubljanske konservatorije, tenor g. Gostič, član ljubljanske opere in bas g. Križaj. Do 45 godbenikov in močen zbor »Maribor« nastopi pod vodstvom kapelnika g. Gašpariča. Poleg izrednega umetniškega užitka pa bo ta koncert tudi prilika sočustvovanja z onimi, ki trpe ob Soči trpljenje kot se zrcali v bolestitih akordih Stabat Mater. Zato že danes opozarjamo Maribor in okolico na koncert 2. aprila.

□ Mariborska mestna občina prezidentu Masaryku. Mestni župan dr. Juvan je poslal ob priliki 80 letnice predsednika bratske češkoslovaške republike dr. T. G. Masaryka njegovi kabinetni pisarni sledečo pozdravno brzoavko: »Mestna občina mariborska si dovoljuje izraziti predsedniku češkoslovaške republike ob priliki praznovanja 80 letnice rojstva svoje najudanejši čestitke. Jugoslovanski narod, posebno obmejni Slovenci ostanajo večro hvaležni velikemu državniku Masaryku za velike zasluge, ki jih ima gospod prezident za zedinjenje jugoslovanskega naroda ter osvoboditev obmejnih Slovencev izpod tuje robstva.«

□ Ob državni meji bo gradila država stanovanjska in uradna poslopja za carino, orožnike ter druge obmejne organe. S tem bo ustrezno fiktivnim in prestižnim potrebam, ki so skozi leta predstavljala važno ter neodložljivo vprašanje. Z gradnjo se prične ob nastopu pomladi.

□ Proslava sv. Tomaža Akvinskega, zaščitnika katoliških učilšč, se je vršila v petek v tukajšnjem bogoslovju. Dopoldne ob 8 se je vršila v Alojzijevi cerkvi slovesna sv. maša; zvečer ob 17.30 je bila v zavodovi avli akademija, ki so se udeležili prevzvišeni knezoškof dr. Andrej Karla, presvetli škof dr. Ivan Tomažič, stolni kapitelj s proštrom dr. M. Matekom na čelu, bogoslovni profesorji in drugi povabljeni gostje ter zavodovi gojenci. Na sporedu je bila uvodna pesem St. Premra »Vsevihi kralje, razprava bogoslovca J. Sema o sv. Tomažu Akvinskem in vzhodu ter zaključna pesem Aljaževa »Naša zvezda«.

Srčne in živčne bolezni

se uspešno zdravi v DOBRNI. Do 15. ju lja stane k mpletna 20 doevna kura Din 1.200-. Prospekti pri u ravi zdravilišča in vseh pis. rnah Putnika

Vaš prihodnji nakup Lux-a in Vim-a Vam lahko prinese mnogo sreče. Vprašajte samo svojega trgovca za pogoje našega natečaja ter zahtevajte od njega tiskano dopisnico z našim naslovom. Treba je samo, da z vstavitvijo nekoliko besed odgovorite na dvoje enostavnih vprašanj ter s tem morete dobiti mogoče

prvo ceno od Dinarjev 20.000²

JUGOSLAVENSKO SUNLIGHT D. D., ZAGREB
Radišinska ulica 17.

250 NAGRAD! - KATERO BOSTE VI DOBILI?

□ Šest mesecev ne bo smel v gostilno. Obilo zanimivih razsodb omogoča novi kazenski zakon. Gotovo izvirna kazen je prepoved zahanjanja v gostilno. Te pravice se je mogel poslužiti kazenski sodnik pri tukajšnjem okrajnem sodišču v izredno zanimivem slučaju. Posesnik Drečje iz Račja je udan pijančevanju na vso moč tako, da je v kratkem času zapil del svojega posestva in cel ženin grunt. V pravdi so iskali rešitve; v smislu novega zakona se je našel lek proti Drečetu: teden dni zapora je dobil, ker je zavaljal druge k pijančevanju, in — to je najhujše — šest mesecev ne sme v nobeno gostilno. Tozadevno so se poslale občinski predstojništvom okolišnice: vsak gostilničar, ki bi mu dal pijače, se bo v smislu zakona kaznoval z globo. Izgovoril si je Drečje 14 dnevni rok do naslopa kazni. Prišel je Drečjetov oče na sodišče in dejal: prej je pil vsak večer, sedaj pa 14 dni cel dan skoz. Očividno in jasno: Drečje se je hotel za tistih šest mesecev — s prenapočen maskevat. Kakšen bo Drečje po šestih mesecih, ne moremo povedati.

□ Revirni častniki imajo jutri ob 20 pri Zamorcu redni sestanek. Predava generalštabni brigadni general Zivko Stanislavjevič o osnovnih pojnih sodobne taktike.

□ V Prosvetnem kinu predava danes ob pol 17 in pol 20 strokovni učitelj J. Petrun o gimnastiki. Predavanje pojasnjuje krasen film.

□ V tušino... Včeraj je šel preko Maribora transport 350 delavcev iz Slovenske Krajine. Prekije in Cravškega polja. Nameravajo se stalno naseliti se v Južni Franciji kot vinogradni delavci. Pravi, da bodo od časa do časa prišli pogledat v domovino, da ne pozabijo nienega jezika in nienih lepot. V teku prihodnjega tedna pojde drug transport približno 300 sezonskih delavcev in sicer v Nemčijo. Transport organizira tukajšnja Borza dela. Za kruhom...

□ Iz uredništva. Onozarjamo, da se uredništvo ne bo moglo ozirati na izvesne prošnje glede obave oziroma neobave; tozadevno bomo mogli ustreči edinole svojim naročnikom. Toliko v izogib morebitnim izgovorom, češ da ni bilo od strani uredništva nobenega zedevnega onozorila.

□ Meščani! Danes se proslavi v Mariboru osemdesetletnica predsednika češkoslovaške republike gospoda Tomaža Masaryka. Vljudno pozivam meščane, da okrase za ta slavnostni dan svoje hiše z državnimi zastavami. — Župan: Dr. Juvan.

Celje

□ Danes popoldne proslavi celjska Glasbene Matica desetletnico svojega obstoja s slavnostnim koncertom, ki se vrši ob 4 popoldne v Celjskem domu. Glasbena Matica v Celju ne razpolaga s pompozitnim pevskim zborom in orkestrom. Pod umetniškim vodstvom ravnatelja g. Karla Saneina, njegove soproge Marije, brata Dušana ter drugih učiteljev pa se je v poslednjih letih razvila v visoko stoječ glasbeno-vzgojni zavod, ki nudi zlasti v klavirju in vijolini vzgojo in izobrazbo take stopnje, za kakršno bi ga zaviral lahko vsak drug podoben zavod v naši državi. Če Glasbena Matica ob svoji desetletnici izstopa s slavnostnim koncertom, ne stori tega iz želje po senzaciji, temveč predvsem iz pietete do desetletnega resnega umetniškega dela, ki morda v javnosti ni našlo vedno tistega priznanja, ki bi ga po svoji kvaliteti zaslužilo. Spored današnjega koncerta bo za Celje veseskozi novost. Poleg kvarteta nastopi mladinski zbor, lastni orkester ter klavir in vijolina solo. Priporočamo vsakomur, da ne zamudi redke prilike slišati dober koncert domačih umetnikov.

□ Spored koncerta v proslavo 10 letnice Glasbene Matic v Celju danes ob 4 popoldne v celjskem »Unionu«: 1. E. Adamič, J. Ravnik, Fr. Taclic; mešani zbori. 2. Mozart: Fantazija v c-molu za klavir. 3. Wilhelmy: Romanca in Schubert: »Čebela« za gosli solo. 4. P. Vladigero: Koncert za dva klavirja op. 6. 5. A. Glazunov: Slovanski kvartet, op. 26 (godalni kvartet gg. bratov Sanein ter V. Schram in O. Bajde). 6. a) E. Elgar: Sereada v treh stavkih za godalni orkester; b) Nedbal: Valse triste; c) Grieg: Smrt Aze. — Zbor vodi g. C. Pregelj, orkester pa ravnatelj g. K. Sanein. Nastopajo gojenci Glasbene Matic v Celju, nje učiteljstvo z nekaterimi prijatelji glasbe. Konec koncerta ob 6. Za okolico so ugodne zveze na vse strani. — Koncert bo oddajal Radio-Ljubljana.

□ Jutri ob 8 zvečer se vrši v telovadni dvorani Doma v Samostanski ulici redni prosvetni večer, na katerem predava glavni tajnik ljubljanske Prosvetne zveze g. Vinko Zor o znamenitih posijonskih igrah v Oherammergau in to s sklončnimi slikami. Letos organizira ljubljanska Prosvetna zveza skupni obisk teh iger. Priporočamo Celjanom, da posejijo v obilnem številu jutrišnje predavanje. Vstopnice za jutrišnji večer dobite jutri ves dan v Prosvetnem tajništvu na Cankarjevi cesti 4.

□ S celjske gimnazije je odšel na novo službeno mesto v Ljubljano geograf in zgodovinar prof. dr. Roman Savnik. Njegovi stanovski tovariši so mu v ponedeljek zvečer priredili prijeten tovariški večer, na katerem je bilo izrečenih mnogo laskavih besed na račun delavnosti in pedagoških uspehov mladega znanstvenika. Na celjsko gimnazijo je prestavljen prof. Bitenc iz Murske Sobote. Novemu gospodu želimo v Celju mnogo uspehov in veselja.

□ Odlikovan celjski dijak. Ministrstvo prosvete je bilo razpisalo tekmo za najboljši spis pod naslovom: »Kako bi jaz deloval za svetovni mir?« Udeležiti so se mogli tekmovalci samo učenci 5., 6. in 7. razreda srednjih šol. Izmed petih najboljših je komisija sedaj odlikovala tudi dijaka celjske državne realne gimnazije šestosolca Ladislava Koželja, ki bo z ostalimi štirimi odličniki od 14. julija dalje skozi 14 dni v znak priznanja gost »Fidaka« v Franciji. Mlademu odličniku iskreno čestitamo!

□ Nove evidenčne tablice za motorna vozila se dobijo od jutri dalje med uradnimi urami pri predstojništvu mestne policije v Celju, pri referentu g. Škofu. Tablice dobe lastniki motornih vozil iz Celja in celjskega okraja.

ODVETNIŠKO PISARNO

JE OTVORIL

DR. VORŠIČ ALOJZIJ

V CELJU

DEČKOV TRG 3

Ptuj

△ Vodstvo davčne uprave v Ptuj je prevzel dosedajni predstojnik davčne uprave v Ormožu, davčni inspektor g. Ladislav Jerše.

△ Člani ljubljanske drame so 3. marca vpriporili v mestnem gledališču tragedijo »Grob neznanega vojaka«.

△ Koncert. V nedeljo ob 21 priredi pevski zbor ljubljanske Glasbene Matic predavanje in koncert pod vodstvom svojega zborovodje g. Poliča. Na programu so tudi narodne pesmi, ki jih je zbor izvajal na svoji koncertni turneji po Franciji.

△ Proslava Masarykove 80 letnice. Tukajšnja realna gimnazija kraljeviča Andreja je proslavila 80 letnico Masaryka. Skoro v enournem govoru je g. prof. Peter Holeček v prisotnosti profesorkega zbora orisal življenje velikega državnika dijakom, ki so se zbrali v gimnazijski risalni dvorani. G. profesor je v svojem govoru povdarjal velike, nemisljive jubilatove zasluge za slovanstvo, osobito za čehoslovaški narod, njegovo energijo, vztrajnost, neuklonjenost ter njegovo delovanje.

△ Nvžgoda radi zlobnosti. G. I. Petek, posestnik v Rajnsku se je pripeljal s svojimi konji v mesto po opravilih. Po mestu je vozil stopnje, radi česar je imel neki predrzni fantič pogum, da je vrغل kamen v konja. Konji so se splašili in dirjali iz Rajčeve ulice po mestu in v Trstenjakovi ulici so zadeli v telefonski drog. Radi udarca je padla z voza ženska, ki je med potjo prisledla in zadobila hude telesne poškodbe. Prepeljana je bila takoj k zdravniku, ki je ugotovil, da ima zlomljeni tudi dve rebri. G. Petek je izšel poceni iz te nezgode, k sreči je bil le lahko poškodovan. Ima pa občutno škodo z vozom in konisko opremo, ki se je radi udarca vsa raztrgala ter na konjih, ki so bili ranjeni.

△ Zlobnost. Med žel. postajami Moškanjca in Oslušovci se je namreč nekako zvilava navačala med mladino, da kamnjajo vlake in celo tudi orzovlache. Ta zlobnost šolske mladine je prišla na mo varnostnih organov, kateri so vzeli zadevo v suto go evidenco. Kmalu so pri tem »poslue« naletezi ze na odraslega fantka, ga aretirali in oddali okrajnemu sodišču v Ormož. — Dolžnost staršev in učiteljev bi bila, da se med šolsko mladino taki žalostni pojavi v kati zatro.

IBBS

Najstarejša
turdka
na svetu
Ustanovljena
l. 1712

Za zube

za toa'eto

za britile

OB DEŽJU, VETRU IN SNIGU NIVEA-CREME

Veter in slabo vreme, mraz in vlažnost odvzamejo Vaši koži vse, kar ji je potrebno za zdravje in lepoto. NIVEA-CREME jo opreduje in jo hrani. NIVEA-CREME je najboljša krema za obraz. NIVEA-CREME je najboljša krema za obraz. NIVEA-CREME je najboljša krema za obraz.

Razpošiljalnica za Jugoslavijo:
Jugoslav. P. BEIERDORF & Co. d. o. z.
Mažbor — Meljska cesta 56.

Senčur pri Kranju

G. konzistorijalni svečnik Grca Blazij je postal častni član našega prosvetnega društva. G. zlatomašnik je bil vsledkar velik in zvest ljubitelj našega društva. Ni je predstave, ni ga predavanja ali društvene proslave, da bi ga zlatomašnika ne bilo zraven. »Pa čemu hodite v dvorano, g. zlatomašnik, saj skoro nič na odru ne vidite, ga vprašujejo. Res, da slabo vidim, odgovarja g. svečnik, toda treba dati lep zgled in za društvo se treba žrtvovati. Prav ta mladeniška navdušenost in po- žrtvovalnost za društvo nam dela g. zlatomašnika tako milega in dragega. Kakor je v spo- vednici kar obsut od starih in mladih, ki mu prihajajo tožiti svoje dušno gorje, tako je g. svečnik tudi v društveni dvorani naš najljubši in najdražji gost. V težkih časih, ko so dru- števnik že takorekoč vzdihovali: »Potapljam se, g. svečnik ni obupal, ampak bodril. Vkljub visokim letom je stopil družtu na čelo ter ga kot predsednik srečno izpeljal iz vihr. Ko se je osnoval lantovski odesk, je g. svečnik prvi pokazal veselje nad fanti s — 1000 Din! Zato naj ostane g. zlatomašnik večno naš kot naš dragi in ljubljani častni član! Prihodnjo nedeljo mu bo prosvetno društvo v Ljudskem domu izročilo diplomu med slavnostno akade- mijo tamburaškega zbora. Slavnostni govornik bo g. škofijski tajnik Jagodica Jožef. Vsi prija- telji in častilci g. zlatomašnika iskreno vabljene!

Dan vednega češčenja v Senčurju je bil letos izredno slovesen. Imeli smo v svoji sredi celo prevzviš. g. škofa Gregorja Rožmana ter g. škofijskega tajnika Jagodica Jožefa. Cerkev zala, kakor že dolgo ne! Spovednice oblegane, kakor ob misijoni! Višek slovesnosti pa je bil govor prevzviš. g. škofa v natlačeno polni cerkvi, ki je po govoru kar odmevala od vnetih src: »Povsod Bogale Bil je praznično vesel, tolažbe poln dan.

Šesttedenski kmetijski tečaj je končan. Zaključek je bil tem slovesnejši, ker ga je završil sam g. okrajni načelnik iz Kranja. Poudarjal je, da se odpira za kmetijsko novo dobo. Zakon o pospeševanju kmetijstva že rodi prve sadove. G. župnik Piber je pojasnil pomen kmetijskih tečajev za odvrnitev socialne krize, ki tare kmetia. G. šef-referent Sustić je priporočil zlasti živinorejsko zadrugo: »Naj se je vsi oklenejo, ki so dobre volje! V imenu gospodarskih za- drug ter senčurskih gospodarjev pa se je tonlo zahvalil g. Umnik Anton najprej g. okrajnem načelniku za izredno pozornost in naklonjenost, da se je prvi tečaj vršil ravno v Senčurju, po- tem vsem gg. predavateljem za obilen trud, ki so ga imeli s predavanji, 54 po številu. Trud ne bo zaman! Navdušenje za napredno kmetijstvo, umetno gnojenje, zlasti pa za kmetijsko zad- rugo, ki so ga predavatelji znali v obilni meri vli- ti v srca poslušalcev, ne bo ostalo brez uspešnih sadov. Vsaj pri mlajših naprednih gospodarjih ne! Po završetku tečaja se je g. okrajni načel- nik s predavatelji vred še dalj časa pomudil sredi med uglednimi senčurskimi gospodarji. Natančneje se je informiral o gospodarskih razmerah v Senčurju, dajal koristne nasvete ter obljubil še za nadalje svojo pomoč in naklon- jenost.

Slovenjgradec

Okrajni kmetijski tečaj. V prisotnosti našega, v vsej Mislinjski dolini znanega, mladostno živah- nega g. župnika Rožarja in kateheta g. Šimna Kotnika se je minuli četrtek zaključil šesttedenski kmetijski tečaj v št. Ilju pri Mislinju. Za reden, obilen, za tuk. razmere naravnost rekorden obisk tečaja gre predvsem zahvala gg. šolskemu upravi- telju Purkartu, Jašu in drugim krajevnim činite- ljem. — Kmet. referent Wernig je za zaključek poudaril še enkrat dobičkonosnost posameznih gospodarskih panog in delo v okr. kmet. odboru, zastopnik in namestnik okrajnega načelnika g. Ei- letz pa je v vnešenih, globoko občutenih besedah pozval udeležence, da se z ozirom na današnje težke gospodarske razmere opredujejo z vso vmeno naukov in gospodarskih navodil, katere so prejeli v tečaju.

Breznica

Pretekli četrtek, 6. marca, je bil tu na Breznici zaključen šesttedenski kmetijski tečaj za moške in ženske, prvi te vrste v radovljiskem okraju. Dvakrat na teden po štiri ure je v šol- skih prostorih sester strokovnih referentov vrstoma podajala udeležencem teoretično-praktični poduk iz vseh panog kmetijstva izvenmi vinogradništva. Predavali so gg.: kmet. ref. in okrajni ekonom Josip Sustić iz poljedelstva, živinoreje, mlekarstva in kmetijskega zadru- žništva, strok. ur. Alfonz Zdobšek iz sadjarstva, umnega pridelovanja okopavin in perutinarstva, sum. ref. ing. Krant iz gozdarstva, san. ref. dr. Anton Slivnik iz zdravstva, vet. Slavko Zar- nik iz živinodravništva, naduč. E. Schiffer iz kmetijskega spisa in računstva. — Udeležba je bila dobra, po 36 povprečno. Zadovoljni so bili referenti in poslušalci. Tudi sad tega te- čaja ne bo izostal, posebno ako bodo udeleženci na pridobljeni podlagi nadaljevali s samo- izobrazbo s pomočjo primerljivih strokovnih listov in spisov, kakor je dobro poudaril v svo- jem lepem nagovoru g. okrajni načelnik dr.

Tekavčič, ki je kot zastopnik državne oblasti prišel iz Radovljice k zaključku tečaja in že prej k otvoritvi.

Ribnica

Banska uprava priredi za odbornike živo- rejskih zadrug sodnega okraja Ribnica dvanove- zadrugi tečaj, na katerem se bodo obravnavale vse važne zadeve za povzdigo živinoreje. Tečaj se vrši v dneh 12, in 13. marca na deski osnovni šoli v Ribnici. Zeleti je, da se tega zelo važnega tečaja udeleži čimveč odbornikov. Za skupno cenno ko- silo je postrobljeno in bo dobil vsak udeleženec povrnjen del stroškov.

Storice pri Rogočcu

Izredno slovesnost smo obhajali dne 24. fe- bruarja t. l. Anton in Marija Fakin sta ob- hajala zlato poroko sin Franc in vnučinja Ma- rija Novak na sto prejšnja zakrament sv. zaka- na. Torej tri poroke od ene hiše Slovinci obred je izvršil v cerkvi domači g. župnik v navzoč- nosti sorodnikov in znancev zlatoporočencev ter ob obilni udeležbi ljudstva ki je prihitelo od blizu in od daleč iz radovednosti, kako se vrši zlato poroka. Kaj takega storišča zunanja se ni doživela. Ljubljana sta čila in zdrava in čila želimo, da bi doživela biserno poroko. Zlato- poročencema najlepše čestitke! Novoročencem sinu in vnučinki pa obilo sreče in blago- slova na pot življenja.

Cerbtje ob Krki

Prejšnjo nedeljo smo zaključili kmetijski tečaj, a zadnji četrtek na kmetisko-nadaljevalno šolo. — Oboje je prav lepa uspevala in so uče- nci pri slovesu — tako ene kot druge šole — poudarjali, da tako lepo in prijetno se ni bilo nobeno zimo kot letos. — Blizu 100 ljudi je bilo deležnih ooka in zdi se, da nikoli ni moglo, da to ne bi tudi uspehal. — Tudi oblasti se za- nimajo za take šole, kar se kaže s tem da se je vključila udeležila g. okrajni načelnik dr. Štka, a zaključna kmetisko-nadaljevalna šola pa referent banske uprave g. Kroš.

Ljubljansko gledališče

Drama:
Začetek ob 20 zvečer
Nedelja, 9. marca: GLAVNI DOBITEK. Izven.
Ponedeljek, 10. marca: Zaprtlo.
Torek, 11. marca: NAŠ GOSPOD ZUPNIK. Red A.
Sreda, 12. marca: VARIJ.
Četrtek, 13. marca: VIHAR, premijera. Izven.
Opera:
Začetek ob pol 20 zvečer
Nedelja, 9. marca ob 15: TIČAR. Opera. Ljudska predstava pri nižnjih cenah. Izven. Ob pol 20: GLUMACI. Glavni Schleich. Ljudska pred- stava pri nižnjih cenah. Izven.
Ponedeljek, 10. marca: Zaprtlo.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 9. marca ob 15: »Naš gospod župnik.« — Ob 20: »Takrat v starih časih.« Kunoni.
Torek, 11. marca ob 20: »Naš gospod župnik.« B.
Sreda, 12. marca, ob 20 uri: »Naš gospod župnik.« — Gostovanje Mariborčanov. Proslava 25 let- nice g. Josipa Daneša.
PTUJSKO GLEDALIŠČE
Petek, 14. marca ob 20: »Naš gospod župnik.« — Gostovanje Mariborčanov. Proslava 25 let- nice g. Josipa Daneša.

Cerkveni vestnik

Kongregacija za gospe pri sv. Jožefu ima pri- hodnjo torek 11. t. m. ob 4 odhorovalo sejo in ob 5 sestaneč v kapeli.

Prireditve in društvene vesti

Občni zbor gasilnega društva v Litiji. Ob 3. popoldne se vrši v gostilniških prostorih g. Franka Cerarja redni letni občni zbor litijskega gasilnega društva z običajnim dnevnim redom. Zeleti je, da občni zbor delj časa razpravlja aktualno vprašanje racionalnega gospodarstva v društvu, ker preli dru- gače društvu resna kriza.
Pevski zbor v Rakodelskem domu pod vod- stvom g. prof. M. Bajuka ima pevsko vajo danes ob 11. uri dopolne. Vsi pevci naj se današnje vaje zanesljivo udeležijo.
Teharje. Danes popoldne ob 3 bo v štalnici ustanovni občni zbor Prosvetnega društva na Te- harjih. Vsek katoliški mož, žena, fant in dekle mora biti član Prosvetnega društva. Zato vabimo vse, da pridete danes popoldne v štalnico na občni zbor in pristopite k Prosvetnemu društvu.
Šišenska Prosveta priredi jutri 10. marca ob pol 8. uri zvečer v dvorani veleznaniško sklopično predavanje. Predava znani predavatelj gosp. prof. Mlakar. Ujudno vabljene!
Slovenskega lovskega društva izredni občni zbor je sklican na 16. marca ob pol 16 v Celje v Narodni dom. Spored: Izprememba pravil. Odbor.
Obštinski odbor Rdečega križa ima v nedeljo ob 10. uri dopolne v magistratni dvorani svoj občni zbor.
Pokrajinska zadruga kleparjev, instalaterjev in kotlarjev javlja, da se vrši vajeniška preizkuš- nja 28. marca. Prošnje je vložiti do 22. marca. — Šišenska Prosveta priredi v ponedeljek, dne 10. t. m., ob pol 8. uri zvečer v samostanski dvo-

rani veleznaniško sklopično predavanje. Predava priljubljeni predavatelj g. prof. Mlakar. Pridite polnoštevilno!

Cevlarska zadruga v Ljubljani nanjanja in- teresentom, da se vrši pomošniška preizkušnja dne 23. marca t. l. Tozadevne prijave se sprejemajo najkasneje do 19. t. m. v zadrugi pisarni. — Na- čelstvo.

Litija. Otroška prireditve. Podmladek Rde- čega Križa litijske osnovne šole priredi danes v nedeljo ob 15 popoldne v Sokolskem domu ve- selo zabavno igro »Sola v nebesih«. Igra litijska šolska deca s sodelovanjem učiteljsva. Vabijo se stariši in podporniki rdečega križa, da to zanimivo igro posetijo.

Zadružno gibanje v letu 1929

Podatki, ki so objavljeni v Uradnem listu, nudijo o slovenskem zadružnem gibanju v l. 1929. naslednjo sliko:

I. Novih zadrug je bilo lansko leto vpisanih v zadrugi register vsega skupaj 80 (v l. 1928. 64, v l. 1927. pa 46). V okolišču trgoveškega sodišča v Ljubljani je bilo novih vpisov 22, v Novem mestu 9, v Celju 15, v Mariboru 34.

Kreditnih zadrug je bilo na novo ustanovlje- nih 20 (2 v okolišču trgoveškega sodišča v Ljubljani, 4 v Novem mestu, 3 v Celju, 11 v Mariboru). Na- bavnih (konsumnih) zadrug se je osnovalo 9 (1 v okolišču trgoveškega sodišča v Ljubljani, 2 v No- vem mestu, 2 v Celju in 4 v Mariboru). Mlekarske zadruge so bile na novo ustanovljene 3 (1 pri trg. sodišču v Celju, 2 v Mariboru). Agrarnih zaježnje je bilo vpisanih 7 (1 v okolišču trg. sodišča v Celju, 6 v mariborskem okolišču). Živinorejske zadruge so bile na novo osnovane 4 (2 Ljubljana, 2 Celje). Dalje so se na novo osnovala 4 strojne zadruge (3 v okolišču trg. sodišča v Ljubljani, 1 v okolišču No- vega mesta). Vinarških zadrug se je na novo vpi- salo 4 (2 v okolišču Novega mesta, 1 Celje, 1 Ma- ribor). Zadrugne elektrarne so bile istotako ustanov- ljene 4 (vse v okolišču trg. sodišča v Ljubljani). Na- dalje je bilo vpisanih 7 novih vodovodnih zadrug (4 Ljubljana, 3 Celje) in 2 hmeljski zadrugi (1 Cel- je, 1 Maribor). Stavbni zadrug se je osnovalo na novo 7 (4 v okolišču ljubljanskega in 3 v okolišču mariborskega sodišča). Založniške (tiskovne) za- druge so bile vpisane 3 (vse pri trg. sodišču v Mariboru). Dalje sta bili vpisani 2 obrtni za rugi (1 Ljubljana in 1 Celje) in še 4 »razne« zadruge (1 Ljubljana, 3 Maribor).

II. V likvidaciji je lani stopilo vsega skupaj 19 zadrug (predlanskim 30, v l. 1927. pa 28) in si- cer v okolišču trgoveškega sodišča v Ljubljani 6, v Novem mestu 2, v Celju 1 in v Mariboru 10.

Med zadrugami, ki so lansko leto stopile v

likvidacijo, je 6 kreditnih zadrug (Ljubljana 1, Novo mesto 1, Maribor 4), 2 mlekarški zadrugi (Ljubljana 1, Maribor 1), 1 strojna zadruga (Mari- bor), 1 zadruga elektrarna (Ljubljana), 4 stavbne (Celje 1, Maribor 3), 1 založniška (Ljubljana) in 3 obrtne (Ljubljana 2, Novo mesto 1).

III. Konkurz sta napovedali 2 zadrugi (obe v okolišču mariborskega trgoveškega sodišča), in sicer: Tiskarna »Panonija« v Murski Soboti ter »Skupni dom« v Dravogradu.

IV. Izbrisanih iz zadružnega registra je bilo lansko leto skupaj 46 zadrug in to pri trgovskem sodišču v Ljubljani 18, v Novem mestu 2, v Celju 7 in v Mariboru 19.

Med izbrisanimi zadrugami je 10 kreditnih (Ljubljana 2, Celje 1, Maribor 7), 14 nabavnih in konsumnih (Ljubljana 6, Novomesto 1, Celje 3, Ma- ribor 4), 1 mlekarška (Celje), 5 živinorejskih (Ljubljana 1, Maribor 4), 2 strojni (Ljubljana 1, Maribor 1), 3 stavbne (Ljubljana 2, Maribor 1), 1 založniška (Ljubljana), 8 obrtnih (Ljubljana 4, Cel- je 2, Maribor 2), 1 kmetijska zavarovalna zadruga (Ljubljana).

Povojna statistika o gibanju slovenskega za- družništva izkazuje naslednje podatke:

	vpisi	likvid.	konk.	izbr.
1919	51	20	—	9
1920	107	28	—	17
1921	60	35	—	21
1922	46	21	—	25
1923	42	23	—	31
1924	58	31	—	20
1925	52	27	2	16
1926	81	30	3	32
1927	46	28	3	27
1928	64	30	2	27
1929	80	19	2	46
Skupaj	696	287	12	271

Interesna skupnost Steyr-Austro Daimler in Puch

Govorice, ki so se pojavile v zadnjem času o podjetju Steyr-Werke A. G., so nas nspotile, da smo se potem našega zaupnika obrnili na komer- centno mesto za informacije. V naslednjem po- dajemo v vseh ozirih točno in dejstvom odgovarjajoče poročilo.

Pokrovitelj podjetja Steyr-Werke A. G. je Avstrijski kreditni zavod za trgovino in in- dustrijo na Dunaju. Tesna zveza industrijskega podjetja s tem denarnim zavodom je očitna tudi v tem, da je predsednik načelstva Avstr. kreditnega zavoda, g. Ludwig v. Neurath, obenem predsednik pod- jetja Steyr-Werke A. G. in da je ravatelj načel- stva te banke, g. Otto Deutsch, obenem poštred- sednik podjetja Steyr-Werke A. G.

Po inicijativi Avstr. kreditnega zavoda je ustvarjena interesna vzajemnost za prodajo proiz- vodov Steyr-Werke A. G. in Austro Daimler-Puch- werke A. G. Vsi ted je organizacijska zmog- nost obeh podjetij seveda znatno povečana.

V zvezi s to prodajno vzajemnostjo se je med obema omenjenima svetovno znanima tovarnoma avtomobilov uredilo tudi vprašanje tipa ter je s tem v bodoče izločena vsakršna konkurenca glede na slične modele voz itd.

Razpečevanje proizvodov podjetja Steyr-Werke A. G. je izredno živahno. Vsi ted tega zaenkrat ni nameravano kakršnokoli znižanje sedaj veljavnih cen. Tudi ni govora o kakršnokoli omejitvi proiz- vodnje, zlasti kar se tiče nadomestnih delov. Ta program podjetja Steyr-Werke A. G. bančna zveza krepko podpira s tem, da daje ves potreben denar rade volje na razpolago.

Kakor je izvedel vaš poročevalec, pripravlja sedaj podjetje Steyr-Werke A. G. v zvezi z Austro Daimler-Puchwerke A. G. za Jugoslavijo prodajno organizacijo, ki bo v vsakem oziru zadovoljila lu- kajneje odjemalce, kar bo to pristaši teh znanih go- tovo z veseljem pozdravili.

Jugoslovenska banka d. d. Zavrč

Na zeji z dne 7. marca t. l. je ravateljstvo Jugoslovenske banke d. d. ugotovilo svoje bilanco za leto 1929. Bilanca izkazuje čisti dobiček od 10.852.793,87. Občnemu zboru, ki se bo vršil dne 27. marca t. l. ob 4. uri popoldne v prostorih za- voda v Zagrebu, se bo predlagalo izplačilo 8% di- vidende, t. j. 8 Din na delnico. Dalje: da se do- deli rezervnemu fondu 1.030.000 Din, pokojni- skemu fondu pa 600.000 Din. Po teh določilih bodo znašali: delniška glavnica in rezerva zavoda 129.556.004,55 Din, pokojniški fond pa 5.498.702,53 Din. Vloge so se v minulem letu zvišale za več kot 40 milijonov, t. j. na okroglo 456,5 mil. Din. cel promet pa za okroglo 6% milijard, t. j. na 77% milijard dinarjev.

Kreditna zadruga delajnih trgovcev v Ljubljani je lani podelila za ca. 700.000 Din kredi- tova za obrčni nakup blaga napram 900.000 Din v letu 1928. To nazadovanje kreditov je pripisovali vedno večjemu direktnemu kreditiraju trgovcev, tudi članov zadruge. V ostalem pa je lani število članov zadruge napredovalo od 52 na 55. Čisti do- biček znaša 949 Din. Največ kreditov se daje za nakup konfekcije, manufakture in čevljev.

Občni zbori: Celjska posojilnica v Celju dne 26. marca ob 17 (bilanca); Združene mlekarne v Ljubljani 28. marca ob 16 (bilanca; volitve uprave).

Dobave. Strojni oddelek ljublj. žel. ravn. sprejema do 14. marca ponudbe glede dobave 150 kg tesnika »Klingerita«, 2500 pol smirkovega platna in 350 azbetnih grafitnih vrvic; do 15. mar- ca glede dobave 5000 kg šamotne moke, 5350 ko- madov šamotne opeke in 200 komadov termelne opeke, žice, senčnikov, stekel, svinčene pločevine, zveplene kisline, balat jermen, žarnic, podložnic itd. ter glede dobave 90 kg usnja in 200 komadov jermen za okna osebnih vozov; do 17. marca pa glede dobave 12 samokolnic. — Gradbeni odd- lek sprejema do 14. marca ponudbe glede dobave 15.000 kg apna in 40.000 kg portland-cementa. — Delavnica drz. žel. v Mariboru sprejema do 20. marca ponudbe glede dobave brusnih kamnov. —

Za osveženje krvi
izborno deluje naravni
PLANINKA čaj
Bahovec.
Prišel je čas za spomladansko kuro. Začnite takoj, da boste sveži in zdravi.

DAME IN GOSPODE

v ljudno vabimo, da si pred nakupom brez- obvezno ogledajo novo dospelu krasno zalogo pamladanskih novosti!

★ FRANC LUKIČ STRITAR- JEV A ULICA

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

Prvi poljub

(Poglavje iz knjige Mihaela Osorgina: »Sivec v ržak.« Roman se vrši v Moskvi leta 1918. Tanjuša je vnučinja vseučiliškega profesorja Ivana Aleksandroviča, ki ji nadomestuje zgodaj umrle starše; stara je 19 let in obiskuje konservatorij. Stolnikov je akademik in častnik, ki je v vojni izgubil obe roki in obe nogi prav do korena, tako da mu tudi protez ne morejo dati. Grigorij je njegov zvesti sluga. Dunjaša je služkinja pri profesorjevih.)

»Ali ni bilo nikogar, Dunjaša?«
»Neki sodrug je bil tu, vprašal je po vas.«
»Kakšen sodrug?«
»Neki vojak. Ze precej prileten. Prosil je, naj vam povem, da je Grigorij z Bronnaje. In če bi hoteli obiskati njegovega gospoda.«

Tanjuša že dolgo ni bila pri Stolnikovu; bila bi ga že obiskala, toda čutila je, da njeni obiski »stuli« niso posebno dobrodošli, da ga nasprotno nekako vznemirjajo. Revež, gotovo mu ne more biti prijetno ob pogledu na zdravo dekle, ki je preje z njo plesal. Obiskala ga je nekajkratov s tovarišem Vasjo Boltanovskim, ki je izvrstno umel preprečiti vsako zadrego in biti ljubezniv, celo vesel. Z njim je bilo lahko.

Sedaj pa se je odpravila Tanjuša sama k njemu. Ali se ni bolniku kaj pripetilo, da jo je prišel Grigorij klicat?

Pokazalo se je, da je bil Stolnikov sam poslal Grigorija k njej s prošnjo, da bi prišla. Danes je bil priprosto, skoroda zbehan.

»Zelo ste mi manjkali, in odločil sem se prositi, da se potrudite k meni. Vedno sem sam.«

»Seveda, Aleksander Ignatjevič. Saj bi bila tudi sama prišla, toda nisem vedela, če me marate videti...«

Stolnikovu so se oči zasmejale:

»Videti vas, Tanjuša, je vedno dobro; le da sam nisem vedno razpoložen, da bi sprejemal goste. Toda danes mi je dobro, diham.«

Vendar ni vedela, o čem naj govori.
»Ali hočete knjig? Nekaj sem jih prinesla s seboj, vendar ne vem, če vas bodo zanimala.«

Zahvalil se je, nato pa dejal:
»Ne skušajte me kratkočasiti s pogovori, Tanjuša. Meni se je enostavno zahotelo, da bi vas mogel gledati. Kako rastete, lepo, krasno! Le da so sedaj težki časi.«

Pripovedovala mu je o domačih skrbih, kako so njemu glasbenemu učitelju Edvardu Lvoviču rekvirirali glasovir, kako je uboječ skoraj zblaznel zaradi tega, kako je šla z Dunjašo v sovpe, kjer služi njen brat kot poveljnik. Trudila se je, da se med pripovedovanjem ne bi zmedla ter je ves čas videla oči Stolnikova, ki so gledale danes tako priprosto in prijazno in lebdela na njenem obrazu. Tanjuša se je med pripovedovanjem celo ogrela.

Tod in tam je prišel s sobo Grigorij in jo prijazno pogledal. Ze davno si je bila osvojila njegovo srce: njeni obiski lajšajo njegovo vsemu gospodu njegov položaj. Pristna, dobra gospodična.

Ko je nastal kratek premolk, je rekel Stolnikov:

»Napisal sem vam bil pismo, Tanjuša, zelo dolgo pismo. Nisem ga odposlal, ker sedaj ni treba. V pismu sem pripovedoval o sebi. Nekomu je pač treba pripovedovati o sebi, a komu drugemu nego vam? Nasproti vam mi je lahko in vi bi me tudi boljše umeli.«

Tanjuša je molčala.

»Pisal sem vam o svojih čustvih. Svet je sedaj zame nekaj čisto posebnega, ne to, kar za druge. Kakor nekaj tuj svet. Včasih sem zelo ogorčen, toda včasih se vdam v usodo. Drugače bi bilo življenje že docela, docela nemogoče. In tako sem vam pisal. Pisal o sebi — to seveda iz slabosti; pisal pa tudi o vas. Blagoslovil sem vas tako rekoč za življenje. Saj to nič ne de, Tanjuša?«

»Gotovo ne.«

»Torej. Ne vznemirjajte se, toda povedati vam moram... zelo vas ljubim, tako, na nekak dober način. Se hrošček, to se pravi, kako naj to izrazim, celo tak... nu... ki ni docela človek, kakor jaz, hoče čutili, hoče nekaj v svojem srcu ljubkovati. Jaz ljubkujem vaše ime, Tanjuša. Opušite. To sem si izmislil, da morem živeti.«

Oba sta molčala nekaj časa, potem je zopet nadaljeval:

»Da... Po starih spominih. Ne bežim pred spomini. Z majhnimi kosci preteklosti se da včasih vendarle živeti...«

Kako nenavaden je danes Stolnikov. In kako priprosto zna govoriti. In kako čudno je to.

»Tako. In veste, Tanjuša... kako krasno ime imate... veste, morda človeški svet, vse te dogodke, in osebne radosti, in vsakovrstno gorje — morda vse to zelo precenjujemo in se da prav za prav vse skriti na nekaj malega. Nu, n. pr. na spanje. Spanje je sreča in vsem enako dostopno. Ali na radostno minuto popolne osvobođenja — na smrt.«

»Tako ne smete govoriti... Aleksander Ignatjevič.«

»Ah ne, Tanjuša, saj ne govorim o žalostnih rečeh. To je tako... filozofsko. Nisem ne mislite, da sem se hotel nad svojo usodo... ki je v resnici bedna, pritoževati. Takoj bom govoril o nečem čisto drugem. Samo, da tega ni lahko razložiti.«

Dolgo je iskal besed. Potem je nenadoma vpri svoje velike oči v Tanjušo in rekel zmeden kakor deček, narejeno in s šaljivim glasom:

»Da... In odločil sem se, da vas v svojih stiskah prosim za neprijetno pomoč; dejansko celo za pomoč v mojem življenju, v kolikor seveda živim. Ali mi storite to?«

S. Lynch Williams:

Nezaželeno dete

Inženjer je bral o tem v neki knjigi. Toda knjiga in življenje sta dve različni stvari. Ko so mu njegovega prvorojenca položili v roke, mu je čudno, neprijetno čustvo prešinilo telo in naglo je mali, topli zveženj vrnil sestri, kakor da bi bil prevroč.

»Vzemi ga,« je rekel tiho. »Inače bi se mi morda še v roki zdrobil.«

In planil je iz sobe, kajti zdravnik je rekel, da sme sedaj že videti svojega ženo. Bolj nego svojega mladega očetovstva je bil vesel tega, da je bila njegova mlada, hrabra žena izven vsake nevarnosti.

Mladi mož si ni bil želel tretjega v družbi; sama z ženo sta bila popolnoma srečna. Sedaj bosta morala leta in leta živeti vsak zase, dokler Junior ne zraste toliko, da bo mogel prenesti potovanje po divjinah v Alaski in Afriki ali kamor že zove rudniškega inženjerja njegov poklic. Nell je doslej kot zvest tovariš povsodi spremljala. Sedaj, ko je prišel na svet mali vsiljivec, bo lepega tovariškega življenja z ženo konec. Ne, Phil malega ni bil želel in njegovega prihoda ni bil vesel.

Iz srca pa ga je bila želela in ga bila vesela njegova mati. Raje ga je imela ko vse na svetu — izvzemši njegovega očeta.

Malemu se, kakor se je zdelo, ni nič sanjalo o tem, da očetu ni bil dobrodošel, in se je Phila iz vsega početka s celim srcem oklenil. »Vsi dojenčki so taki,« je dejala ljubosumna mlada teta. »To je velik dar, ki ga moški niti ne zaslužijo.« Teta Mary še ni bila poročena, pač pa nevesta.

»Tako močan je in tako dober deček,« je dejala ponosna mati. »Otroci, psi in stare dame ljubijo Phila naravnost fanatično.«

Mali se je očitno zaljubil v svojega očeta na prvi pogled in nikakor ni kazal, kakor bi bil žrtev nesrečne, nevrčane ljubezni. Prav nič ni bil hud na svojega očeta; samo če je Phil odšel iz sobe, je začel tuliti. Oče ga je mogel vselej utolažiti, in naj se to materi sami ni posrečilo. S sladkim zadoščenjem si je Junior oddihnil v Philovih rokah, kakor bi bil ravno to prostor, kamor je spadal. Tega njegov oče ni mogel razumeti ter se je zdolgočasen skremžil. Mlada mati se je morala smejeti in nato se je zasmejal še Junior in jo mežikaje zrl z viška očetovih rok.

Juniorju je bilo pet let, ko se je vrnil njegov oče s svojega podjetja v Alaski. Ni se spominjal, da bi bil tega »velikega človeka« že kdaj videl, po pravici pa bi mu bil mogel reči: »Toliko sem slišal o tebi!« Tako je vedel iz zanesljivega vira, da oče Juniorja in njegovo mater silno in enakomerno ljubi. Bil je daleč, daleč in delal, da bi onadva imela svoj vsakdanji masleni kruh. To je čudovit človek, velik, močan mož, šest čevljev in dva palca visok, lepe postave in velepošten mož, kar je tudi edini vzrok, tako je poudarila, da ni prinesel s seboj domov velikega premoženja. A da je le zopet na potu domov — kako bo vesel, ko bo videl, kakšen velik deček je že Junior!

Phil je bil res vesel; toda nasproti tujcem je bil vedno zapet in tako tudi otroku, ki je nosil njegovo ime, ni posvečal tolike pozornosti, kakor je bil Junior pričakoval. Vsa bitja v njegovem tiranskem kraljestvu so ga oboževala in Junior je pričakoval, da se bo tudi njegov oče držal pravila. Kajti njegova mati je vsak večer, ko ga je spravljala spat, imenovala očetovo ime izmed vseh ljudi, živali in igrač, ki ga ljubijo, brez izjeme na prvem mestu.

Dasi je bil Junior še čisto ntažhen, je bil zelo nežen in je svojo nežnost nad vse rad izražal s poljubi. Ob slovesnih prilikah, kakor n. pr. dan po prihodu svojega očeta, ko so se pripravljali na izlet — je Junior vse, kar je videl, objel in poljubil in pri tem tudi psom ni izključil. To je bila najranejša oblika, v kateri je kazal svoja čustva. Njegov oče je bil slučajno zaposlen z zlaganjem zajutreka v košaro; razen tega zunaj v taborišču ni bil vajen, da bi ga kdo poljubljil. In še to: Junior je bil pomagal materi, ko je priprav-

»Samo povejte, vse bom storila, samo ne vem...«

»Tanjuša, torej... Sploh stvar ni zapletena, samo nekoliko izvirna... Nu, zapletam se iz zadrege... Torej. Sedaj pojditе takti domov, saj bo pač tudi čas za vas. Samo, preden greste, po—lju—bite me.«

Zadržtel je in dodal:

»To je, to naj bo vaša žrtev. Za vse, kar sem prestal...«

Leden mrz je stisnil Tanjuši srce. Za hip jo je prevzela nežna groza. Nečloveško okrnjeni invalid je sedel z zaprtimi očmi in nazaj nagnjeno glavo.

Vstala je, stopila k njemu in z mešanimi čustvi groze in brezmejnega usmiljenja je objela z roko okrnjenovo glavo, se sklonila in približala svoje ustnice njegovim. Odprl je oči, ki so se zdele iz te bližine ogromne. Potem je, drhte od razburjenja, z mrzlimi ustnicami poljubila suhe in vroče ustnice okrnjenca, ki je zadržal sapo in se ni zganil z nobeno mišico. Zamrl je, in njegov obraz ni bil od tega sveta.

Tanjuša je stopila korak nazaj, šla do vrat in rekla komaj slišno:

»Zbogom.«

Ni se ganil, ni odprl oči, ni odgovoril. Tanjuša je odšla.

To je bil Tanjušin prvi poljub. Svoj prvi poljub je dala možu, ki ga ni bilo mogoče imenovati ne moža ne človeka.

ljala zajutrek in zajemala marmelado; kajpada je nosil dokaze o tem na svojih rokah. A skrajno snažni rudniški inženjer samo enega ni mogel prenesti v življenju — lepljivih prstov. Junior tega še ni vedel in tako je izkoristil ugoden položaj kleččega očeta, ga objel, okoli vratu in ga začel s prekipevajočo strastjo poljubljati.

»Pokliči k sebi svojega otroka,« je rekel inženjer ženi.

»Pojd sem ljubček, ne dolgočasi svojega očeta.«

Junior ni vedel, kaj nova beseda »dolgočasiti« pomeni. Toda spustil je svojega očeta in obsul mater s svojimi nežnostmi. Njej teh očitno ni bilo nikoli preveč in se tudi lepljivih prstov ni bala.

»Mamica« je rekel Junior, ko so sedeli v avtomobilu, »mislim, da me ta-le mož, ki sedi spredaj, nima rad.«

»Obožuje te, ljubček; tvoj očka je.«

To je zvenelo čisto razumljivo. Toda ko je zvečer prišla ponj njegova varuhinja, se je zopet spomnil besede. Stegnil je roke proti očetu:

»Ali te smem sedaj dolgočasiti?«

Phil se je smejal in ga za lahkonoč poljubil.

»Smešen pobič, kaj?«

»To je čisto nenavaden otrok,« je menila njegova zelo nenavadna mati.

»Nenavadno grd, hočeš reči?«

Toda Nell se ni dala tako izlepa ugnati.

»O, ga boš že se spoznal in vedel ceniti!«

Malo preden je Phil odpotoval na svoje novo delo, je tudi pri tem hladnem očetu prodrl očetovsko čustvo. Junior se je igral na vrtu in odpodil dva večja dečka, ki sta mu hotela delati družbo. To sta mu poplačala s tem, da sta ga vrgla na tla in ga povaljala po prahu. Pri tem sta ga neusmiljeno klofutala in ščipala. Junior je seveda vpil na vse pretege. Oče je slišal vrišč in ko je z okna svoje delovne sobe opazil neenaki boj, je zarjul, da sta vsiljivca nemudoma ubrala pot pod noge, a razjarjeni Phil za njima.

Ko je pridivil do Juniorja in videl živalsko grozo v široko odprtih očeh svojega otroka, je začutil v sebi živalski čut druge vrste, čut, ki ga doslej še nikoli ni bil občutil, pač pa dostikrat opazoval pri živalih, posebno pri samcah z mladici. To je bila slepa strast, da napadalca uniči, ga stre in iztrebi. Morda bi bil tedaj tudi storil tako, toda na srečo sta bila nepridiprava že daleč in predno ju je došel, ga je srečala civilizacija ter se je domislil, v katerem stoletju živi. In tako je opravič z dečkoma s par krepkimi klofutami in grozečim svarilom za bodočnost, potem se pa vrnil k tulečemu Juniorju. Čutil se je samemu sebi in strah ga je bilo ob misli, kako kmalu bi mogla očetovska besnost iz človeka napraviti morilca.

Junior ni bil tako poškodovan kakor njegova bela obleka, toda njegov otroški strah je ganil do srca. Pribežal je v očetove roke in se mu ves drhteč stisnil na prsi. Phil ga je tesno prižl:

»Kar miren bodi, kar miren, vse je v redu. Nihče te ne sme, če sem jaz pri tebi.«

In ne da bi vedel, je ta nad vse snažni oče zopet in zopet poljubil skrajno umazani obrazek. Junior, ki je še vedno krčevito ihtel, se je še tesneje privil k njemu. »Kaj ne, oče, da boš zmeraj na moji strani?«

»Zanesi se na to, saj si moj mali fant.«

Phil niti ni imel namena, kaj takega reči in sam ni vedel, kako so mu prišle na jezik take besede; toda Junior jih je ves blažen poslušal. Ta trenutek je bil eden tistih živih otroških spominov, ki človeka spremljajo do smrti.

Z dolgim, zadnjim vzdihom popolnega in strastnega zadoščenja je deček pogledal velikemu, močnemu možu v obraz in se smehljaj.

»Sedaj me imaš rad, kaj ne, oče?«

»Na to se lahko zaneses, da te imam rad.«

Slednjič si ga je mali osvojil. Toda morda si je Junior na ta račun le preveč upal. Naslednje jutro je v spominu na prejšnji dan takoj planil k svojemu velikemu očetu, čim mu je njegova varuhinja to dovolila. Phil se je ravno bril in njegove misli so bile bogve kje. Junior je skušal očetu zlesti na kolena.

»Pazi se,« je rekel oče v nevarnosti, da se vreže; »glej, da se mi spraviš. Ali ne slišiš?« Nell — »je zaklical v sosednjo sobo —

»Nell, spravi mi svojega otroka s poti.«

»Pridi k meni, ljubček. Očeta ne smeš nadlegovati, kadar se brije.«

in varuje ne samo belo temveč tudi barvano perilo. Pa tudi za volno in svilo je idealno sredstvo za pranje

Junior ni bil užaljen, toda stal je pred vprašanjem.

»Pa sem mislil, da me ima rad; rekel mi je, da me ima rad,« je zaklical. »Ali mi nisi res rekel, da me imaš rad, oče?«

Phil se je smejal, da bi prikril svojo zadrego. Ni bil mislil na to, da bi ga utegnil Junior materi izdati; sedaj je vedel, da Nell molče nad njim slavi zmagooslavje.

»Tvoj oče pred zajtrkom nima nikogar rad,« je dejala smehljaje, in poljubljala dečka za dva.

Očitno očetje nikoli ne morejo biti taki kakor matere.

Nell je dobro poznala težave in nevarnosti življenja v divjinah, vendar je hotela na vsak način zopet živeti poleg Phila staro tovariško življenje, ki sta ga oba tako ljubila. Sklenila sta tedaj, da je Junior sedaj že dovolj velik, da more z njima potovati v Mongolijo. Predno so bili preko Rusije, so ta sklep že vsi obžalovali — razen Juniorja. Ta se je sijajno zabaval. V tem trenutku se je ravno vračal s težavne poti od vrat železniškega voza do okna ter je v tretje stopil očetu na noge. Phil je imel neprimlike s carinarji, jezo z mlekom v škatljah in tudi spal je slabo. Sedaj je njegova nevolja prekipela:

»Otroci so preklicana nadloga,« je zarčeval.

»Pojd sem, ljubček in poglej te smešne hiše,« je hitro rekla mati in potegnila malega k oknu. »Kako smešne hiše, je-li?«

Polagoma se je Junior naučil, da očetu ni smeti stopati na sveže osnažene čevlje. Zopet nova točka, ki si jo je treba zapomniti. Ne sme se ga dotikati z lepljivimi prsti, ne sme se igrati z njegovimi pipami, ne sme ropotati, kadar oče v vlaku spi — tako strašno veliko reči, ki si jih je treba zapomniti in tako strašno majhna glava, ki naj jih hrani!

Mleko je pošlo. V taboru je bilo zelo malo primernih jedi za Juniorja, čeprav je bil poslal oče celo ekspedicijo preko razvodja po živila. Mali je obolel. Phil je naročil poseben vlak, ki naj bi mu pripeljal slovečega zdravnika. Se svoje delo je zanemarjal zaradi dečka. To res ni bil kraj za otroke. Mali je moral domov. To je seveda pomenilo, da mora domov tudi mati. Njune sanje o tovariškem življenju so šle po vodi.

»Vrni se v Ameriko, ker me ima moj oče za preklicano nadlogo,« je Junior pripovedoval očetovim pomočnikom.

Zopet je Phil zanemaril svoje delo in dete in ženo spremil do meje. »Saj ga vendarle ljubiš,« je rekla Nell, »in sam to veš. Svoje življenje bi dal zanj.«

»Kajpada; samo tega ne razumem, da naj dam zanj svojo ženo.«

Vendar je Philov zadnji pogled veljal ubogemu, bolnemu sinku. Saj ni vedel, ali ga bo še kdaj videl. Videl ga je pač še, sina. Nikoli več pa ni videl svoje žene.

Bilo je prepozno, da bi zanj še kaj storil. Njegov inženjer, ki je bil videl ljubezne teh dveh zakoncev, se je čudil, kako je njegov predstojnik molče vršil svoje delo, dokler ni izpolnil svoje dolžnosti nasproti sindikatu. Nato je odložil svoje mesto in odpotoval domov.

(Nadaljevanje prih. nedeljo.)

DOKLER VI SPITE DELA DARMOL

Zvečer pred spanjem vzemite Darmol, pa se jutri zjutraj prebudili sveži in zdravi. Morate torej znati, da Vaše slabo spanje, nervoznost, glavobol in bolečina v križu, kakor tudi izpuščaji po koži Vaših otrok, je samo posledica zaprte stolice. Zato je Vam in Vašim otrokom potreben Darmol.

Čokolada proti trdi stolici katera deluje blago in sigurno. Zahtevajte posebno Darmol, ker edino Darmol da Vam in Vaši družini željno olajšanje.

1 škatlja zadostuje za 20 do 30 kratno uporabo

Ob zatonu carske Rusije

Rasputinova borza.

Kadar so se odprla vrata Rasputinove delovne sobe, so videli prosilci v čakalnici, kako sedi okoli okrogle mize več mož; nekateri od njih so živahno govorili med seboj, drugi so bili sklonjeni nad različni spisi in zapisavali v svoje beležnice številke. Večina od njih je bila slabo oblečena in podobna malim trgovskim pomočnikom. Nekateri pa so bili tipični zastopniki židovskega finančnega sveta v Petrogradu.

Vsa ta slika živahno razpravljajočih mož je silno spominjala na zakotno borzo. Deloma pa je tu v Rasputinovi sobi tudi v resnici obstajala takšna borza. Kajti razni prijatelji Rasputina in njegovi tajniki so znali zelo dobro izkoriščati Rasputinovo naklonjenost trgovstvu in Rasputin jim tega ni zameril.

Ta Rasputinova zakotna borza je poslovala neprimerno bolj hitro ko vsi uradi. Navadno se je poslovanje vršilo tako-le: Prosilci so prišli k Rasputinu, mu izročili svoje darilo, nakar je razložil svoje želje. Če mu je Rasputin ustregel, potem je šel k mizi in s svojo okorno pisavo počasi napisal na listek papirja: »Dragi prijatelj! Moj dragi! Stori to! Grigorij.« Ko je Rasputin napisal ta listek, je bilo tudi njegovega poslovanja konec. Prosilci so šli nato z Rasputinim listkom naravnost k ministru, ki je imel njegovo zadevo v rokah, ali pa je šel k Rasputinim tajnikom, ki so v enem dnevu sigurno zadevo uredili. Včasih so spraševali Rasputina, zakaj da ne napiše na listek ime ministra, ki naj zadevo uredi. Rasputin jim je odgovoril: »Prosilec že ve, na koga se ima obrniti. Listek brez naslova pa ima še to prednost, da se ga more v vsakem slučaju uporabiti.« Dostikrat pa si je Rasputin že naprej pripravil več svojih priporočilnih listkov, včasih je dal tudi svojim tajnikom par takih listkov in so potem uredili tajniki kar sami vse zadeve. Naravno, da je radi tega njih vpliv zelo narastel in da so se nekateri prosilci obračali kar naravnost na nje.

V Rasputinovi sobi so se dostikrat izvedle najbolj komplicirane finančne operacije. Čeprav Rasputin o teh stvareh ni dosti razumel, vendar ga je bilo zelo težko premotiti ali oslepariti. Vedno je njegov zdrav kmečki razum spoznal zanjko in tudi najbolj prebrisani borzijski niso nič opravili proti zdravemu Rasputinovem instinktu. — Ko je Rasputin spoznal jedno stvar, pa je z nepremagljivo vztrajnostjo ostal pri svojem mnenju in zadevo tako uredil, kakor se je njemu zdelo potrebno.

Od Rasputinovi pomagalec je bil najpomembnejši Manasevič-Manujlov. Bil je vedno nad vse elegantno oblečen, pa tudi ves njegov nastop, vse njegove kretnje so bile v soglasju z njegovo obleko. Kakor hitro je vstopil Manasevič-Manujlov v Rasputinovo stanovanje, je takoj Rasputin stopil k njemu in se pričel z njim pogovarjati. Pred vsakomur je imel Manasevič-Manujlov prednost in celo »golobčke«, ki so čakale v posebni sobi na Rasputinov »nauk« o grehu, so morale počakati, da se je Rasputin pogovoril s svojim elegantnim prijateljem.

Čeprav pa je Rasputin vedno izkazoval Manasevič-Manujlovu največjo pozornost, se ta ni nikdar prevzel, temveč vedno občeval z Rasputinom z izbrano uljudnostjo in vedno je bil na njegovem obrazu isti prijazen smehljaj, pa naj je bil še tako slabe volje. Bil je pač vzor dobro vzgojenega človeka iz »boljše družbe«.

Pod to krinko največje korektnosti pa se je skrival eden največjih lopovov sveta. Ni menda bilo še lopovščine, ki je ne bi zagrešil ta elegantni Rasputinov prijatelj.

Bil je sin židovskega trgovca iz Gureviča

in že kot deček si je znal pridobiti naklonjenost kneza Meščerskega, bivšega prijatelja Dostojevskega in izdajatelja reakcionarnega lista »Grazhdanin« (»Državljan«). Knez Meščerski je bil znan tudi po svojih nenaravnih nagnjenostih in te je znal M. M. takoj izrabiti. Postal je knezov ljubljene in knez je bogato skrbel zanj. — Toda Manujlovu naklonjenost kneza ni zadostovala, hotel je priti višje in izkoristiti talente, ki so počivali v njegovi pokvarjeni naturi. Kmalu se mu je posrečilo, da si je pridobil zaupanje tajne policije. Ta ga je že v kratkem poslala v Pariz, da špijonira med ruskimi revolucionarji. — Manujlovič je svojo nalogo sijajno izvedel in pariški odsek tajne policije je bil naravnost navdušen za Manujloviča. Skoraj je postal desna roka šefa pariške ruske tajne policije Raškovskega.

Manujlovičeva spretnost v špijoniranju je vedno bolj rasla. V Parizu je dobil vpogled v tajne akte policijskega prefekta, v Rimu je prišel na sled zaroti ruskih revolucionarjev, v Londonu in Haagu je stopil v stik s funkcionarji japonske vojne misije in posrečilo se mu je, da je izvedel za njene tajnosti. Njegovo mojstrsko delo pa je bilo, ko si je za časa rusko-japonske vojne prilastil ključ za japonske šifre in z njim razbral tajna sporočila japonskih poslanstev. Organiziral je nato rusko protišpijonažo na Dunaju, v Stockholmu in Antwerpnu. Prilastil si je tajno korespondenco v Petrogradu akreditiranih nevtralnih poslanstev in tako izvedel za vsa njih pogajanja z Japonsko. S podkupljenjem nekega nastavljenca pri nemškem poslanstvu v Madridu je prišel v posest ključa za šifre nemškega poslanstva, na kar je organiziral dobro delujoče tajno nadzorstvo nad gibanjem nemškega brodovja v Baltičkem morju. Za vse te svoje službe je bil odlikovan s perzijskim solnčnim in levjim redom ter redom sv. Vladimirja IV. stopnje, ki je bil sicer za žide absolutno nedosegljiv.

Obehem pa se je bavil tudi z različnimi notranje-političnimi špijažami. Tako si je znal pridobiti tajni arhiv grofa Witteja in ko je potem izročil nekatere kompromitujoče stvari Wittejevemu nasprotnikom, je Witte moral kot minister odstopiti. Kmalu nato pa je prodal važne državne spise ruskemu revolucionarju Burcevu, ki je prišel na podlagi tega materiala voditi v Ameriki ostro kampanjo proti ruski vladi in carizmu. Tudi z znanim menihom Gaponom je bil Manujlov v zvezi in pod krinko vnetega revolucionarja je pridobil Gapona za njegovo znani nastop proti vladi. »Krvava nedelja« pred zimskim dvorcem je bila posledica te Manujlove provokacije. A ne zadosti. Manujlov je še vedno varal Gapona in potem poskrbel, da je bilo izvršeno naročilo vlade in Gapon od najetih morilcev umorjen.

Ni pa zanemarjal Manujlov dobičkanostnih privatnih poslov. Izgnanim židom je proti visokim nagradam obljubil, da jim doseže dovoljenje za bivanje v starem bivališču. Svoje obljube pa skoraj nikdar ni držal. Sleparyl je ljudi tudi na ta način, da jim je proti visoki nagradi obljubljal oprostitev od vojaške službe, ko pa je denar sprejel, se niti zmenil ni, da bi svojo obljubo izpolnil. Tako brezvesten je bil, da je čeprav sam židovskega pokolenja, organiziral in povzročil židovske pogrome, če je bilo to v njegovem interesu.

Včasih so bile Manujlove lopovščine le že prehude in »nkrat je prišel Manujlov že v kazensko preiskavo. S svojimi zvezami pa je dosegel, da je bila ta na povelje od zgoraj ustavljena. Petrograjska družba je vedela za temno preteklost Manujlova in za njegove lopovščine, vedela pa je tudi za njegove ozke zveze s tajno policijo in vplivnimi ljudmi in zato ga je trpela v svoji sredi. Ko je izbruhnila svetovna vojna, je bil Manujlov v svojem

Najenostavnejši način!

Vodo pravilno omehčaj z navadno sodo, nato peri s prvim terpentinovim

S tem prištediš na milu, novcu in perilu!

elementu. S spretnim laviranjem in še bolj spretnimi intrigami je dosegel, da je postal predsedstveni tajnik ministrskega predsednika Stürmerja.

Manasevič-Manujlov je bil dolgo časa eden najzagrizenejših nasprotov Rasputina. To pa predvsem zato, ker si je hotel pridobiti naklonjenost vplivnega generala Bogdanoviča. V neki prečuti noči pa je prišel nakrat do spoznanja, da bo dobro menjati tabor, zlasti še, ker je baš tedaj energično nastopil za Rasputina notranji minister Maklakov. Brez obotavljanja je šel drugi dan Manujlov k Rasputinu in mu razkril vse ključne Bogdanoviča proti njemu. Od tega trenutka je spadal Manasevič-Manujlov med najvnetejše in najvdanejše pristaše Rasputina, kar se mu je zelo dobro izplačalo. O njegovi spreobrnitvi je zvedela tudi carica in Manujlov, ki je bil tedaj še kolegialni asesor, je hitro napredoval in postal končno predsedstveni tajnik.

Rasputin je dobro vedel, da je postal Manujlov njegov pristaš le iz dobičkaželosti, poznal je tudi njegovo življenje, zato pa se tudi ni udajal nobenim iluzijam. Njegov zdravi kmečki razum pa mu je dejal, da so najbolj zanesljivi pristaši tisti, ki so se mu pridružili iz hladnega kupčijskega prevdarka. Tak pa je bil tudi Manujlov, ki je dobro vedel, da brez Rasputina nikdar ne bi postal predsedstveni tajnik.

Tudi to ni motilo Rasputina, da je ostal Manujlov še naprej v službi tajne policije. Manujlov ni Rasputinu prikrival, da mora po naročilu pomočnika ministra Beleckege redno poročati o Rasputinovem delovanju. Toda na drugi strani je Manujlov tudi Rasputinu poročal o vseh naklepih tajne policije in tako je imel Rasputin od Manujlovih zvez s tajno policijo še dobiček. Zato je Rasputin mirno pustil, da je Manujlov od časa do časa poročal Belckemu o Rasputinovem življenju zelo obširno. Niti najmanj ni motilo Rasputina, če je poročal Manujlov tudi o njegovem razuzdanem življenju. Nasprotno je pustil, da je Manujlov brskal tudi po njegovi pisalni mizi in se informiral o vsem, kar je hotel.

Tajnik Simanovič.

Leta 1900. se je Rasputin na kolodvoru v Kazani prvič seznanil z brusilcem diamantov Simanovičem. Sprijaznil se je z njim in to prijateljstvo je utrdil drugi sestanek v Kijevu, kjer je imel Simanovič majhno trgovino z dragulji.

Simanovič je bil rojen v židovskem delu nekega manjšega južnoruskega mesta, kjer se je izučil v draguljarskem rokodelstvu. Že zgodaj je pričel posojati prihranjen denar proti odepuskim obrestim. Ko je izbruhnila rusko-japonska vojna, je napolnil svoj kovček z igralnimi kartami, se pred tem pridno izučil v raznih igraljskih sleparijah in nato odšel na Daljni Vzhod. — V kratkem času si je pridobil v Mandžuriji s svojimi posrečenimi sleparijami celo premoženje in se vrnil v Rusijo kot bogat človek. V Rusiji je nadaljeval s svojim na slepariji zgajenim hazardiranjem, posojal zopet denar na odepuske obresti in trgoval z dragimi kamni. Tako je kmalu postal eden najbolj iskanih bankirjev za mlade sinove petrograjskih bogatašev.

Ko je prišel Simanovič v Petrograd, je takoj obnovil svoje prijateljstvo z Rasputinom. Takoj je spoznal, da bi mogel z Rasputinovo pomočjo delati naravnost sijajne kupčije. Imel pa je zanj Rasputin še posebno vrednost. Policija je že zvedela za Simanovičeve sleparije in pričela ga je že iskati. Kot tajnik Rasputina pa je Simanovič pred policijo čisto varen. V nasprotju z Manujlovom pa je ostal Simanovič zvest svojemu narodu in je na Rasputina vplival, da je ta parkrat nastopil v korist židov. Rasputin je Simanoviča zelo ljubil in dostikrat je dejal, da je Simanovič najboljši od vseh židov.

Simanovič je bil prav tako malo naobražen ko Rasputin in zato se ni bilo treba Rasputinu nikdar pred njim sramovati. Zato pa se je tudi zlasti rad posvetoval s Simanovičem in z njim razpravljal celo o najvažnejših državnih stvareh. Ko se je šlo za to, ali naj car osebno otvori dumo, je vzel Rasputin Simanoviča s seboj v Carsko Selo. Z upravičnim ponosom je mogel reči drugi dan Simanovičev sin: »Papa je bil danes poklican obenem z Rasputinom v Carsko Selo, da se tu s carjem posvetoje o otvoritvi dume.«

I. A. Krylov:

Ovce in psi

Da ne bi več volkovi jih plašili, pri ovcah neke čede na ukaz število psov so pomnožili. Pa psi so se tako zaradili čez čas, da čeda od volkov je res ostala cela — a tudi psom je bilo treba jela: Najprej z ovac je volna šla, nato so ji mpo žrebu kožo vzeli, ostalo slednjič je ovac pet šest vsega, in te so psi požrli.

Prevel Georges.

Aritmogrii

- 1.) 1, 2, 3, 4: znamenje minljivosti
- 2.) 2, 5, 2, 3: števniki
- 3.) 6, 2, 7, 2: pogoj plodu
- 4.) 2, 8, 9, 10, 11, 4, 7: pesniška oblika
- 5.) 7, 4, 12, 9: ljubljeno bitje
- 6.) 7, 2, 10, 13, 4: vremenski pojav
- 7.) 14, 13, 2, 10: starorusko moško ime
- 8.) 15, 16, 5, 15, 2: starodaven narod
- 9.) 4, 13, 12, 4, 15: srednjeazijsko gorovje
- 10.) 15, 2, 13, 14: hrana
- 11.) 2, 17, 4, 17: svetopisemsko ime
- 12.) 8, 9, 13, 14, 12: modern poklic
- 13.) 14, 5, 11, 4: reka
- 14.) 6, 14, 5: posoda

Namesto števil je postaviti črke, da dobimo besede označenega pomena. Začetne in končne črke s celo zadnjo besedo, čitane: levo od zgoraj navzdol, desno od spodaj navzgor, dajo začetni stih lepe Prešernove gizele.

Za pravilno rešitev razpisujemo nagrado:

1. Pregled Ivan: Tolminci.
2. Meško Ksaver: Dve sliki.

RESITEV »BRZOJAVKE«.

1. Odpoved, 2. prisega, 3. Srbija, 4. celo, 5. led, 6. pri, 7. krokar, 8. bo, 9. potep, 10. in, 11. raj, 12. obrv, 13. bat, 14. ovca, 15. deska, 16. ples, 17. Olga, 18. voz, 19. Eva.

Za nagrado sta izžrebani:

Pavla Perpar, učiteljica, Ambrus (Pregled: Otroci solca), Jožica Mozetič, Rožna dolina (Kellermann: Tunel).

Materino mleko

je naravna hrana za dojen ke. Dojen ek je bolj zdrav, se bolje razvija in postane bolj odporen za vsako bolezen če dobva za hrano materino mleko. Umrljivost dojenčev bi adla na polovico, če bi vsaka mati sama hranila svoje dete.

Količina materinega mleka se more povečati, njegovo kakovost izboljšati in vsebina vitaminov zvišati, ako dojilja vzame za zajutrek in južno 2 do 3 žličke Ovomarine.

Ovomarin vsebuje v koncentrirani obliki veliko redilno vrednost in vitamine, pa pospešuje vsled tega zdravje in telesno moč matere, ne da bi se pri tem debelila dojilja.

Mati, ki redno uporablja Ovomarin, more dati

svojemu otroku dovolj in dobrega mleka, po katerem se bo dete lepo razvijalo, mati pa vsled tega ne bo izgubila na vitkosti. Dobiva se povsod za ceno Din 18/50 za skatljjo. — Zahtevajte brezplačno vzorec, sklicujoč se na oglas v »Slovenec« od

Dr. A. Wander d. d. — Zagreb

Radio v stanovanju

Lastno stanovanje je človeku prvi ideal. — Brez stanovanja se zdi človek sam sebi kakor izobčenec in je zanj najhujša nesreča, če ga izgubi. V domačem stanovanju, naj bo še tako ubožno, najde zavetje, tu je zbran, sam na svojem, nemoten, tu moli, tu počiva, tu doživlja najlepše trenutke življenja. Pa tudi ni z lepa stvari, ki bi tako natančno kazala človekovo notranjo kulturo, njegov okus, smisel za snago in red, kakor stanovanje. Vedno, v vsaki zgodovinski dobi je skušal človek opremiti svoje stanovanje z vsem, kar mu je služilo v udobnost. Danes si res ne moremo predstavljati stanovanja brez luči, peči, postelje, stolov, mize in omare — to mora imeti vsak, če tako ubožan človek. To je njegova pravica, ki jo zahteva od življenja. In čim višje človek pleza po socialni lestvici, tem več skrbi posveča lastnemu stanovanju. Nabavlja si otomane, naslaniče, lepe slike, preproge, lestence, klavir, knjižnico itd.

Moderna doba zahteva od stanovanja še en, neobhodno potreben rekvizit: to je radio aparat. Prav tako potreben je v stanovanju, kakor na primer preproga ali lepa slika. Še bolj. Skoro tako potreben, kakor recimo miza. Namen stanovanja je napraviti človeku življenje udobno in katera stvar more človeku še bolj napraviti življenje udobno, kakor je radio? So ljudje, ki imajo v svojem stanovanju knjižnico in klavir, uporabljajo pa nikoli ne oboje, le za opremo imajo oboje, tako rekoč le v bahaške svrhe. Resno pa je dvomiti, da bi se našel kdo, ki bi kupil recimo radio le v okras svojemu stanovanju in pa zato, da se postavi pred sosedi, pa ne bi bil vsaj dvakrat, trikrat na teden premešan od skušnjave, da ne bi poslušal nanj. Radio ima to čudovito svojstvo, da prinaša v stanovanje neko čudno toploto, mehko opojnost in pa zavest, da doživlja v lastnem stanovanju krasne trenutke, polne užikov, ne da bi se ti bilo zato treba le najmanj potruditi. Radio veže človeka na njegovo lastno stanovanje, zato poglablja družinsko življenje in intimnost, ljubezen med družinskimi člani. Pametna gospodinja, ki ne ve, kako bi privezala moža, sinove, hčere, da bi preživljali večere doma, ne more storiti

boljšega, kakor da naroči radio. Najcenejša, najboljša družinska zabava je to.

Pa ni vsak radio za vsako stanovanje. Ne mislimo tako, da bi ubožna kočica ne smela imeti štirielektronskega aparata, dasi bi bilo, priznamo, malce le čudno, če bi obratno prebivalci razkošnega stanovanja poslušali le na detektor. Drugače mislimo: Radio aparat je del pohištva, kakor na primer klavir. Klavir v črni barvi ne spada v sobo, opremljeno s pohištvo iz brezovega lesa. Pohištvo v stanovanju se mora skladati, disharmonije med posameznimi deli pohištva ne sme biti. Prav tako ne sme radio aparat motiti harmonije stanovanja. Zato je treba pri nakupu aparata paziti, v kakšni barvi bo kaseta aparata in če ne moti kulture lastnega stanovanja. Predvariti je tudi treba, v katero sobo boš postavil aparat. To velja seveda le za stanovanja, katerih lastniki pazijo na njihov slog in okusnost. Težav ni tu nobenih. Aparati se dobe dandanes v tako nainovrstnejših oblikah, da si moreš poljubnega izbrati, prav takega, kakor spada v tvoje stanovanje. Tudi pri nakupu radia moraš uporabljati svoj okus. Če se ti lasten okus ne zdi dovolj zanesljiv, poišči primerne svetovalce. Lep radio v hiši ti bo v okras, v razvedrilo in v ponos pred tvojimi obiskovalci.

Splošne smernice pri izbiri aparata: skladnost z ostalim pohištvo, po možnosti es kvaliteten aparat; moderen aparat ima seveda poln priključek na tok, dalje fina selektivnost in čist polnoglasen zvočnik, ki pa mora biti zopet dobro zgrajen in se v slogu in barvi ujema s kaseto aparata. Tako opremljen aparat naj bo ideal vsakega amaterja. Da moraš paziti na aparat kakor na vsak drug kos pohištva, ne razume samo ob sebi. Se bolj, kakor drugo pohištvo, ga varuj vlage in prahu, tudi ne pusti, da bi se mahlni otroci igrali z njim in ga sami ravnali. Radio aparat, skrbno in varno čuvan, ti postane lahko duša tvojega stanovanja in njegov najbistveniji del. Če ga pa zanemariš, ne boš imel z njim onega čistega veselja, kakor bi ga sicer lahko imel. Pazi na svoj aparat vsestransko!

K SPOREDU OD 9. DO 15. MARCA.

Glasbeni program.

Glasbeni program tega tedna je srednje bogat. Kakih večjih ali novih zanimivosti z malenkostno izjemo ne nudi. Vendar bo tistim, ki so zadnji koncert gospe Lovsetove zamudili, njen drugi koncert vsekakor všeč. In tudi drugi večeri bodo našli hvaležnih poslušalcev.

Nedelja, 9. marca. Ob 16 prenos koncerta celjske Glasbene matice iz Celja. — Znano je že, da goji celjska Glasbena matica pod vodstvom odličnega glasbenika in violinskega virtuozar ter bivšega člana Zikovega kvarteta g. Karla Sancina intimno glasbeno kulturo. Zato od tega popoldneva lahko marsikaj pričakujemo kar nas nas bo prijetno iznenadilo. — Ob 20 koncert g. Lovsetove. — Če smo si vsi poslušalci že v tem edini, da radi poslušamo eno najodličnejših slovenskih pevk, pa magari na ploščah, — nam bo tudi ta večer spet vir novega užitka.

Sreda, 12. marca. Ob 20 otroški večer v pesmi in orkestru. — Inozemske postaje posvečajo doberšen del svojega programa mladini. Delo dosedanjih otroških ur v našem radiu hoče izpopolniti tak otroški večer v pesmi in orkestru, kakršen je na programu v sredo večer. Želimo samo, da bi se taki otroški večeri vršili čim pogostje. — Ob 21 koncert komornega tria konservatoristov gg. Pfeiferja, Šivica in Šušteršiča. Ta večer nudi spet eno uro resne komorne glasbe vsem resničnim ljubiteljem muzike. Spored koncerta mladega tria obsega sama znana in priljubljena imena: Mozart, Pavane, Chopin, Weber.

OPERA.

Četrtek, 13. marca. Ob pol 8 zvečer prenos iz ljubljanske opere. — Žal nam je, da nam je vedno nemogoče podati kakšni naši operi v radiu par misli za spremstvo. Radi razmer je namreč nemogoče izvesti za opero, ki se bo oddajala pred predvečerom. Drugod objavljamo listi za radio že točno zasedbo opere, nje vsebino i. t. d., da napovedovalcu ni treba moriti sebe in poslušalcev z dolgovozno navedbo vsebine. Nadejamo se, da se bodo naše gledališke razmere vendar enkrat v toliko ustalile, da bo moč vedeti za točen spored vsaj teden prej.

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 9. marca: 9.30 Prenos cerkvene glasbe. — 10 Dr. Ciril Potočnik: Versko predavanje. — 10.20 I. Ogrin: Obrt in trgovina v preteklosti in sedaj. — 11 Koncert Radio-orkestra. Vmes poje

Umetnost, izobrazba, razvedrilo vam

nudi dan za dnem

RADIO

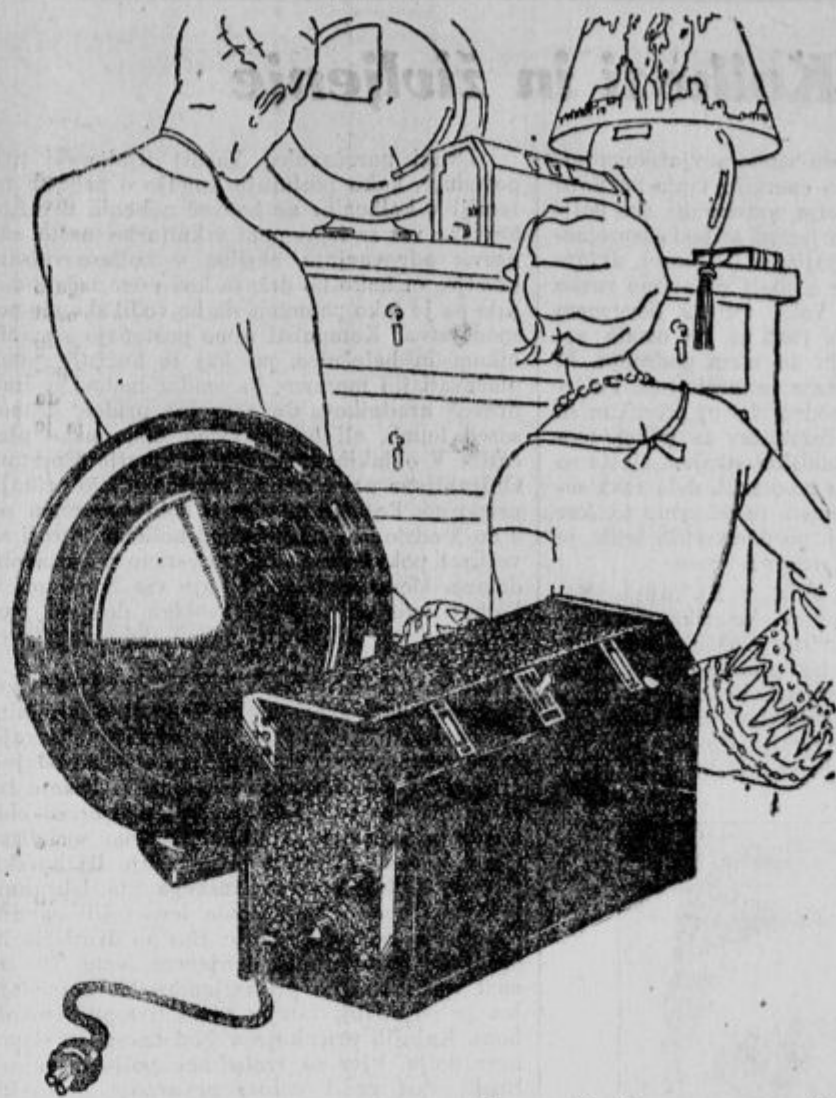
Kompletno sprejemno napravo dobite pri nas že za Din 112.—

Pišite takoj po naš cenik!

Radio Ljubljana
Ljubljana Maribor
Miklošičeva 5 Gosposka 37

Telefon 3190

Telefon 2751

Uprašaj za naše mnenje!

Vemo, kaj rabite. Vemo, da rabite najboljšo aparaturo brez vseh napak, torej Philips-ovo aparaturo za priključitev na omrežje

PHILIPS

Zadružništvo - temelj novega reda

Predavanje prof. Totomianza v Ljubljani

Ljubljana, 8. marca.

Snoči je zadružnim funkcionarjem v Ljubljani predaval znani »bard zadružništva« prof. V. Totomianza o sodobnih zadružnih vprašanjih. Iz njegovega zanimivega predavanja posnemamo siedeče misli:

Zadružna ideologija

Eno najvažnejših vprašanj, ki zanimajo mednarodni zadružni svet, je gotovo ustvaritev zadružnega svetovnega nazora, zadružne ideologije. Danes predavatelj sodeluje tako pri socialističnih konzumnih združenjih kakor tudi pri katoliških, ker je na stališču popolne nevirralnosti. To sodelovanje mu je omogočeno z dejstvom, da so osnovni principi obeh zadružnih skupin isti in velikih razlik ni. Zadnje čase se o zadružni ideologiji veliko razpravlja. Tako zastopa znani socialno demokratični postane in zadruget dr. Th. Cassau, ki pa je bolj revizionist, mnenje, da prehaja socialistično gibanje vedno bolj v zadružno gibanje, ker socializem ni mogel zadovoljiti mas, ker je potrebno bolj organsko delo. Tako se usmerjajo socialistične stranke v zadružne stranke. Na drugi strani pa je mnenje, da gre pri zadružni ideologiji in socializmu za dve, skoro konkurenčni gibanji in ni več daleč čas, ko bo prišlo med njima do konflikta. To pa najbrže ne bo, ker mora zadružništvo stremeti ne samo za ohranitev miru med državami, ampak tudi v notranjosti. Zadružništvo je eminenčno mirovno gibanje, v nasprotju s komunizmom, ki propagira razredni boj do skrajnosti, tudi državljansko vojno, in to tudi s socializmom.

Umesten je vsekakor princip, da je potrebno za ureditev države, najprej začeti z lastno družino in s samim seboj. Zadružništvo gradi na malih začelkih dela odspodaj, predvsem na izboljšanju posameznika in mu vcepja etične principe. Zadružno gibanje brez vere, brez idealizma ne more naprej. Dočim so strokovne organizacije bojne organizacije, je sicer tudi združba v marsičem bojna organizacija, pa ne podira samo kakor komunizem, ki hoče razdreti vse, pač pa gradi poleg stare stavbe družabnega reda novo stavbo, nov družabni red.

Zadružništvo vsebuje vse najboljše strani raznih gibanj; tako ima od krščanstva ljubezen in vero ter moralne principe, od socializma organizacijo, od liberalizma pa svobodo zadružnikov in njih avtonomnost. Ne gre za neomejeno konkurenco, kakor je propaganda liberalizem, pač pa je za mirno konkurenco, katero skuša vsekakor oplenititi. Zlasti pa zadružništvo poudarja nevtralični princip. V svojih osnovnih temeljih je zadružništvo sliče angleški krščanski-socialni šoli. Najvažnejši princip zadružništva pa je človekost; ono ne pridiga sovražstva, ne narodnega in ne razrednega boja, pač pa apelira na vse človeštvo.

Kako zelo pomaga zadružništvo malim narodom, se vidi iz finskega zgleda, kjer so pred vojno gospodovali Rusi in Švedi, domačina pa je bil le delavec ali kmet. Toda organiziranje finske mladine na zadružni podlagi je dovedlo do tega, da ima Finska danes nacionalno trgovino in industrijo. Sociološki zakon je, da zadružništvo bolj napreduje v malih deželah kakor v velikih; zgledi Belgije, Danske, Švice, skandinavskih držav, Letonske in tudi Slovenije.

Dežela in meslo

Drugo važno vprašanje mednarodnega značaja je razmerje med mestnim in podeželskim zadružni-

štvom. Mestno zadružništvo naj bo predvsem konzumno, podeželsko pa producijsko in vnovčevalno. Treba pa je med obema zadružništvima ustvariti neposredno stik, da ne bo imelo od vsega največ koristi prekupčevalstvo. Tako cenijo vrednost kmetijske proizvodnje v severnoameriških Združenih državah na 15 milijard dolarjev, od česar pa dobe proizvedli samo 8 milijard, 7 milijard pa vzame trgovina za svoje razmeroma lahko delo. Treba pa bo najti potov, da bodo podeželske zadruge direktno prodajale mestnim zadruham, kar se že poskuša z lepimi uspehi. To bo dalo kmetu dober trg, njegove gospodarske razmere se bodo izboljšale in bo ostal raje na rodni gradi, kakor pa da bi šel povečevati v velemesta armade brezposelnih. Danes trpe industrijske države kot Nemčija in Anglija na brezposelnosti.

Socialni reformisti trdijo, da so velemesta neznočna za dežele London n. pr. da je prava sramota, kjer umira v nehygieničnih prostorih na tisoče ljudi in postaja razredni boj oster do skrajnosti. Največ bi smelo mesto imeti 30.000 prebivalcev. Ljubljana ima sicer 60.000 prebivalcev, pa vendar dovolj zraka in narave. Niso velemesta bogata. Kakor bi bilo soditi po morju luči na ulicah, izločbah itd., pač pa je dežela srečnejša, saj ima zrak in povsod dežve. Zato ni posnemati velemest, v katerih se izgubi narava. Statistično je dokazano, da velemesta ne rastejo iz sebe, ampak samo iz doloka z dežele, mesta sama pa celo izumirajo. Velik Irec, pesnik in zadružnik Russer vidi bodočnost svoje dežele v kmetijstvu in zadružništvu.

H koneu predavanja je podal mnenja nekega kitajskega filozofa o kmetijstvu. Vse gospodarstvo je kakor drevo: korenine in deblo tvorijo kmetijstvo, industrija in obrt so veje, trgovina pa listje. Če korenine, kmetijstvo ni zdravo in močno, odpade listje-trgovina, pa tudi veje-industrija in obrt shirajo. Zato naj bomo v naši državi zadovoljni, da še nismo izgubili korenin — podlage kmetijstva. Ceniti je treba kmetla in organizirati ga v zadruget. Ne bodimo zavidni drugim deželam, pač pa nam je treba hoditi lastna pošta, tudi v zadružnem gibanju.

Naše diiaštvo

Dijaško podporno društvo ima svoj redni polletni občni zbor v ponedeljek, dne 10. marca t. l., ob 2 popoldne v dvorani Akademskoga doma s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora, 2. poročilo odbora, 3. poročilo revizorjev, 4. samostojni predlogi, 5. volitve, 6. slučajnosti. — Odbor DPD.

15. marca

izide

Dr. Mih. Opeka:

KRALJ VEKOV

Trinajst govorov o Bogu.

Govori obravnavajo božje bistvo, božje lastnosti, presveto Trojico in božje češčenje. — 8 tiskanih pol.

Prednaročila v Prodajalni K. T. D. H. Nižmanovi.

Kolhozi in življenje

Maloizobraženo, toda vneto sovjetsko uradništvo se je z nečuvno energijo vrglo na novo nalogo. Dobilo je povelje »odstraniti vse poljske meje! Do letošnje jeseni se bodo izpremenile v »kolektivna hozjajstva« (kolhoze), državne »žitne tovarne«, vse najbolj rodovitne ruske pokrajine ob dolnji Volgi ter na Severnem Kavkazu. Koncem leta 1932 ne bo ostala nobena dosedanja kmetija na vsem področju, ki prihaja v poštev za izvoz in prehrano. Poljedelski komisariat je podvojil svoj proračun in dobil do 50 milijonov črvenec za nakup motornih plugov ter poljedelskih strojev. Mesta so že davno podjarmljena: po mestih dela vsak samo to, kar dovolijo oblasti, in je samo to, kar dobi na izkaznice. Zdaj, po dvanajstih letih, je prišla na vrsto tudi uporna vas.

Boris Kušner živo slika v XI. knjigi »Novoga mira« to »novo setev«. Amerikanski traktorji so dospeli v rodovito graščino Monastirsko Kurske gubernije, last znanega monarhista Markova, sedaj v emigraciji. Vsak motor sklene pogodbo z 10—14 okoliškimi vasi. Glasom »prostovoljne« pogodbe strnijo strojni orači vso ornico v eno celoto (nobene poljske meje več!).

Novi ameriški poslanik v Varšavi je John Willys, 56 letni predsednik ameriške avtomobilске družbe Willys-Overland.

oskrbijo vlačenje, posejejo kmečko semensko žito, pokosijo letino, jo zvežejo v snope, omaltijo in izročijo kmetom. Za vse to morajo dati kmetje tretjino polnega in četrtno ozimnega pridelka ter obljubiti državnemu nakupovalcu, da bodo pripeljali in »po dnevnih cenah« prodali vse žito, ki ga ne bodo potrebovali doma. Mladi šoferji z navdušenimi obrazi ovijajo svoja vozila z zelenjem in iz izveski »Živeli sovjeti! Dolgi z zaslužnjem poljedelca! A, kakor vedno, se slišijo tudi ugovori. »Nikjer ne dvomijo ljudje tako radi o koristnosti novega, kakor na Ruskem.« Kmečko semensko žito preslabo vzhaja po globoki strojni ornici. Če bi se dobila iz Amerike nova, močnejša vrsta žita... Svet le malokje je raven in gladek: večinoma so motorjem napoti jarki, jame, valovita površina. In potem pride najstrašnejše vprašanje: kaj bodo počeli kmetje sami? Malokdo od njih dobi zaslužek pri prevažanju žita ali nafte za stroje. Kam naj gredo drugi? V mestu je itak velika brezposelnost. Za konjerejo, mlekarstvo, vrtinarstvo, čebelarstvo in drugo so potrebna sredstva in predvsem pouk. Zdaj orjejo motorji samo do 7 odstotkov vsega polja, toda kaj pride pozneje?

Stalin je predpisal militarizacijo kolhozov. Vsi kmetje se delijo v »udarne četec«, od katerih dobiva vsaka svojo nalogo: konjerejo, sirsarstvo in slično. Delo je obvezno. Zaslužek ne sme biti enak, da pridejo osebne zmožnosti do veljave. Določene so tudi nagrade in globe. Toda sleherni kmet lahko dobi kvečjemu 60 odstotkov svojega zaslužka pri kolhozu: ostalo »se odtegne« v prid glavnice za globo, notranja posojila in slično. Tako je hotel pred sto leti osrečiti vojake po zmagi nad Napoleonom car Aleksander z »vojnimi naselbinami«, kjer je moral vsak kmet obenem biti vojak. Ko so izbruhili krvavi upori, je car dejal: »Moja obvelja, pa četudi bom moral postaviti vislice vzdolž vse ceste od Novgoroda do Petrograda.« A po njegovi smrti ni ostalo ničesar od vseh stoterih vojnih naselbin...

Drugi poročevalec Vasilij Rjahovski pripoveduje, kako poslušajo kmetje o nebesih na zemlji v kolhozi: ne bo več nobenih revežev, beraška vas se izpremeni v kulturno mesto. »Ze prav,« odgovarjajo nasilno v kolhoz vpisani kmetje, »a kako bo država kos vsem izdatkom? Kdo pa je tako pameten, da bo vodil skupno gospodarstvo? Komunisti samo postopajo s svinčnikom in beležnico, pa kaj to koristi? Samo plačevati jih moramo, in vendar imamo že itak preveč uradnikov. Če sem jaz priden, a moj sosed lenuh, ali bo pravično, oba enako plačati?« V oblakih dima žugajo kmetje s pestmi. Obljubljeni polnovredno semensko žito prihaja prepozno. Posamezni okraj dobivajo samo po 2 do 5 odstotkov obljubljen količine. Stroji se večkrat pokvarijo in potem ostane polje neobdelano. Modre oblasti prodajo vse konje pri v kolhoz vpisanih kmetih preden dospjejo motorji. To pa obljubuje »samo lakoto.« (»Izvestija«, št. 13.)

V govoru od 2. marca, ki so ga objavili vsi sovjetski listi, svari Stalin sam pred nasilnim vpisovanjem v kolhoze. Na papirju obsegajo že 50 odstotkov za državne potrebe merodajne ornice. Ni treba braniti kmetom, ki ločejo izstopiti iz kolhoza. »Nezavedni, primorani elementi so le napoti velikim načrtom socializacije.« V vasi, o kateri pripoveduje Rjahovski, je ostal kolhoz brez semenskega žita. Izbruhnil je ženski upor. »S čim bomo deco rešili smrti?« Kmetje so posejali zadnje žito po dvoriščih in pašnikih, edinem nezaplenjenem svetu. 110 izmed »prostovoljno prijavljenih« 150 gospodarjev je po »babji vstaji« zopet izstopilo iz kolhoza. Kaj jih pričakuje v bodočnosti na domu brez polja, kjer so »zabrisane poljske meje?« Ruski vasi grozi velika nevarnost, grozovita revščina in bodoča Rusija se bo mučila menda dolga desetletja, preden bo prebolela usodne posledice Stalinovih »vojnih naselbin«!

Štempihariji starega časa

Današnji čas zelo ceni telesno moč, kar vidimo najbolje iz ogromnih vsot, ki jih dobivajo bokarji za svoje boje. Toda tudi v starih časih so zelo cenili telesno moč, zlasti stari Grki, ki so zmagovalce pri olimpijskih igrah skoro po božje častili. Francoski zgodovinar Debay pripoveduje o tem sledeče:

Milo iz Crotona, atlet izredne moči, je štirikrat zmagal v olimpijskih igrah. Če pomislimo, da so se vršile olimpijske igre vsako četrto leto, vidimo, da v 16 letih ni imel nobenega tekmeča, ki bi ga premagal. Bil je res izredno močan. Najmočnejši ostali atleti mu niso mogli iztrgati granatnega jabolka, ki ga je držal samo z dvema prstoma. S tem, da je napel mišice in žile, je pretrgal vrv, ki so mu jo zavezali okrog čela. Naložil si je na rame vola in tekkel z njim okrog po stadionu; ko je prispel na cilj, je ubil žival s pestjo. Polydannes iz Tesalije je bil najmočnejši človek svojega časa. Kakor Herkules, junak grških pripovedk, je tudi on ubil ogromnega leva z golimi rokami; z eno roko je zadržal voz, v katerega sta bila vprežena dva konja; precej debela drevesna debla je lomil, kakor mi drobne palice. Kralj Darej ga je poklical na svoj dvor, da bi videl njegovo telesno moč. Ko je vstopil na dvor, je podrl z udarcem po glavi tri najmočnejše moške kraljeve garde na tla. Za šalo je delil na vse strani take udarce, da je končno Darej izjavil, da ima zadosti. Nato je prijel bika za zadnji nogi, da se je spotaknil; podivjana žival je bila z nogami nazaj in se vzpenjala; toda iz rok atleta se je iztrgala le s tem, da je parkelj ostal v njegovih rokah.

Plinij poroča o naslednjih dveh primerih izredne moči: Neki Salvij je nastopal v Rimu, obtežen z 200 funti na ramenih, 200 funti v rokah in z 200 funti na nogah. Z lahkoto je plezal po lestvi. Neki Athanar je pretekel areno, obtežen s 1000 funti, od katerih jih je bilo 500 na ramenih, 500 pa na nogah.

Louis de Boufflers, rojen 1534, se je ponašal z izredno telesno močjo. Z lahkoto je z rokami prelomil debelo železno palico — Najmočnejši mož je zaman poskušal, da bi mu iztrgal kroglo, ki jo je držal med palcem

Sprememba na berlinskem francoskem pos'aništvu

P. de Margerie, sedanji francoski poslanik v Berlinu, bo, kakor poročajo francoski listi, odstopil.

I. Henessy, poslanec in bivši ministar, bo najbrže imenovan za novega francoskega poslanika v Berlinu.

in kazalcem. Stojčega na tleh niso mogli niti premakniti 4 močni možje; ostal je prav tako na svojem mestu, kakor globoko v zemljo zabiti kol. V šali je večkrat naprtil svojega opremljenega konja na hrbet. S tem tovorom je v veliko zabavo gledalcev tekkel po vojaškem vežbališču.

Vas s epcev

Nedaleč od turškega mesta Malatija leži vas Adyman, ki se imenuje tudi vas slepcev. Ta vas ima 7000 prebivalcev in vsi ti so ali popolnoma ali deloma slepi. Pač žalostna slika! Od jutra do večera se v tišini ne sliši drugega kot neprestano trkanje palic po vaskih ulicah in hišnih zidovih. To je trkanje teh nesrečnežev, ki s palico iščejo poti. Ti ubožci, ki so obsojeni na večno temo od rojstva pa do smrti, prebijejo večino dneva v džamiji, kjer neprestano molijo. V molitvi se pa niti malo ne pritožujejo nad svojo težko usodo, ker tožbe po mohamedanski veri izzovejo jezo usode.

General Martinez Anido, ki ga imenujejo kot naslednika generala Berenguera, žigar stališče je radi premalih koncesij španskim liberalcem omajano.

Županska čast na dražbi

Občina Donsbach v Hessenu je zašla v denarne neprilike in so zato uvedli v njej najstrožjo štednjo. V prvi vrsti so znižali županu plačo. Pri novih volitvah pa so župansko čast ponudili enostavno onemu, ki bi jo sprejel za najnižjo plačo. Več kandidatov je prišlo na dražbo županske časti in končno jo je dobil neki posestnik, ki je pripravljen za mesečnih 140 mark (1900 dinarjev) voditi občinsko gospodarstvo.

Posodo za kuhinjo

lito, emaji, ali aluminijasto, jedilno orodje kakor tudi vso drugo kuh. opremo izberete najugodnejše pri »Ieklo«, Lubiana. Stari trg

Tatovi in umetniki

Te dni je znani filmski igralec Janings doživel zanimiv dogodek. Po snemanju se je s svojim avtomobilom odpeljal domov. Med potjo mu je šofer tožil, da ga boli glava in Janings ga je, ko sta se pripeljala domov, poklical v svoje stanovanje in mu dal tableto piramidona. Ko se je šofer vrnil na ulico, je na svoje veliko presenečenje opazil, da avtomobila ni. Z razumljivim strahom je šel Janingsu povedat, da je nekdo ukradel avto, toda ta ga je čisto hladnokrvno poslal na najbližjo policijsko stražnico, da prijavi tatvino. Ko je šofer stopil zopet na ulico, je na svoje veliko začudenje našel avto pred hišo. Ni veroval svojim očem, odprl je vratica in tedaj zapazil na krmilu listek s sledečo vsebino:

»Oprostite, prosim vas, nisem vedel, da je ta avto lastnina slavnega Janingsa. Vsi filmski umetniki so lahko mirni, ker njihovih avtomobilov ne bomo kradli. Vsi tatovi avtomobilov zelo spoštujemo umetnike.«

Umeten dež

Ze dolgo razmišljajo ljudje, kako bi v suši napravili dež. Holandski inženjer Graad je prišel na misel, da bi deževalo, če bi se oblaki dovolj ohladili, ker se vodna para vedno pretvori v vodne kapljice, če se zrak dovolj ohladi. Inženjer Graad se je dvignil z letalom nad oblak in spuščal nanj led, zmlet v prah. In res je iz oblaka pričel padati dež. Holandska vlada podpira njegove poskuse in jih namerava praktično izkoristiti. Računajo, da pade 10 krat več dežja, kakor je posutega ledu po oblaku.

Čudno sorodstvo

Ali more biti človek svak svojega sina in njegova žena tašča svoji rodni sestri? Zdi se, da je to nemogoče, pa vendarle gre. Neki Anglež iz Reptona, v grofiji Derby, je postal vdovec; imel pa je oženjenega sina. Ko se je vnovič poročil, je vzel svakinjo svojega sina. S tem je postal svak svojega sina, njegova žena pa tašča svoje sestre.

Indirektno opozorilo.

Gospod Pavle je bral svoji ženi iz časopisa.

»Pomisli, tu stoji: Nekega človeka so napadli roparji. Čudežnim potom je ušel smrti, ker se je krogla iz samokresa odbila od gumba na suknji.«

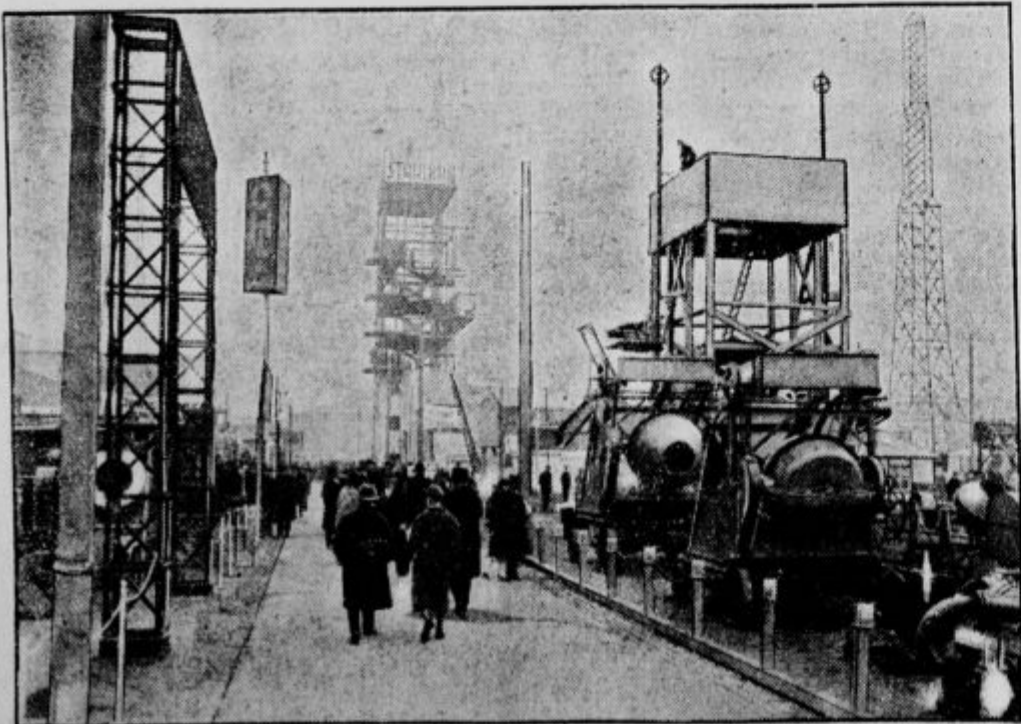
»No in? Zakaj to tako poudarjaš?«

»Ker mi na suknji že tri tedne manjkata dva gumba.«

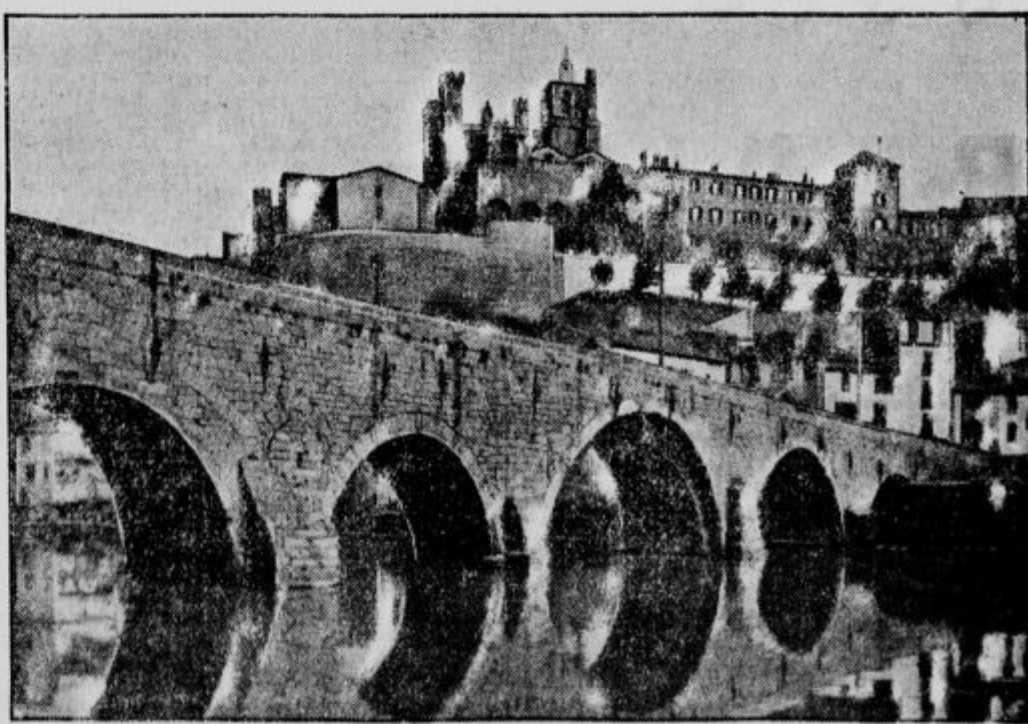
Velikomestni otrok.

»Na gorskih vrhovih leži sneg leto za letom.«

»Ampak, oče, ali to policija dovoli?«

Lipski pomorski veresejem. Pogled na tehnični oddelek.

U katastrofalni poplavi v južni Franciji Stari most pri Beziersu, središču poplavljenega ozemlja

Z NAŠE MALE

Mirko Kuncic:

Polž-konjiček

Škratce polža je zajezdil:
»Hi, konjiček, hi!
Na ženitovanje gremo,
holadrijadri!
»Kdo se ženi?« — »Zaba Rega
z žabjekom Keakekom.
Hi! — da tja dospeta preje,
kakor sva je z vlakom.«

»Boval! polžek je pokimal
in se spustil v tek
in je dirjal kakor vihra
čez polje in breg.

Zdajle, hej, sta že na cilju,
zdajle, hihihi —
ko Keakek že davno s svojo
Rego v grobu spi...

Bela miška

Potožiti ga ni mogla niti njegova papiga
Klepetuljica. Zaman je kričala nad njim:
»Dober dan, gospod Bobek! Jaz sem Kle-
petuljica, vaša ropotuljica, polgrajta se z me-
noj, dolgečas je nočoj!
Ko je spoznala Klepetuljico, da nič ne
opravi, se je jezno zadržala:

»Pa sam bodi, sam, sam, danes si od
muh, piši me v uh, tidram, tidram, tidram!
O, kako hud je bil gospod Bobek! Kadar
ga je Klepetuljica tako nahrulila, ji ves dan ni
privoščil sladkorčka.
Ta dan pa se za papigino klepetanje niti
zmenil ni. Ker je pa le preveč klepetala in
ropotala, je pristopil k omari, vzel iz nje slad-
korček in ji ga dal rekoč:
»Na, le jej sladkorček in nikar ne sitnari,
da se ne spozabim in te ne tresčim na ulico!
Zdaj je bila pa Klepetuljica razžaljena,
kakor še nikoli ne. Kar prezrla je sladkor in
mesto po sladkorju kavnila po debelem prstu
gospoda Bobka, da se je takoj poredila iz nje-
ga rdeča krvca.
Gospod Bobek je živalco žalostno pogle-
dal — in ta se je takoj pokesala ter pričela
kar samo sebe zmerjati:
»Butelj, butelj!
Gospod Bobek se je vsedel k mizi, si pod-
pri svojo debelo plesasto glavo z rokama in se
zamislil. Pri tem so mu jele polzeti po licu
debele solze.
»Butelj, butelj!« se je zmerjala kar na-
prej papiga, prepričana, da joku gospodar sa-
mo zato, ker ga boli ranica, ki mu jo je zadala.
Gospod Bobek je pa premišljeval vse kaj
druga.

Ko se je pred tedni jela oglašati v Bobkovi
hiši skrb, je prišel k Bobku kraljev služab-
nik in mu sporočil, da ga želi kraljica videti.
Bobek se je lepo oblekel, se vsedel v kra-
ljevsko kočijo in se odpeljal na dvor. Na dvo-
ru ga je sprejela kraljica in mu dejala:

Gospod Bobek! Vi ste naš dvorni doba-
vitelj. Poglejte! Naša dragocena krona nam
je počila. Ko sem zadnjič sedela na prestolu,
je prišla tista moja nerodna spletična in se
spodteknila nad mojo vlečko. Spletična je pa-
dla, jaz sem zavpila, ker me je vlečka poteg-
nila na stran, pri tem se je pa naša dragocena
krona skotalila po tleh. Počila je. Popravite

jo! Delajte počasi in temeljito, da ne izgubite
kakega bisera iz nje.

Bobek je vse obljubil in krono odnesel.
Ko se je vračal v kočijo, mu je kraljičin slu-
žabnik pripovedoval, da je kraljica zelo stro-
go kaznovala svojo spletično. Zaprla jo je v
kamrico, kjer bo morala leto dni jesti same
orehe in sjudov kruh ter piti vodo.
Naposled je zaupal služabnik Bobku še
nekaj. Povedal mu je, da je šel staro kra-
ljico, ko je rekla svojemu sinu:
»Ce ne bo Bobek krono pošteno popravil
in prinesel vseh biserov v njej, bo ob gla-
vico.«

Ko je zdaj Bobek popravljal krono, se je
večkrat hlastno prijel za glavo, če mu se trdno
stoji na vratu. Skrbelo ga je težavno delo,
vendar je v desetih dneh krono popravil in
znil razpoko s samim čistim zlatom.

Bobek je imel doma lepe poreclanaste
bisere.

Ker mu je zbolela žena, ga je zelo skr-
belo in sklenil jih je par zamenjati za pristne.
»Zasluzil sem dva bisera,« si je tolažil
vesel, a ta mu je očitala, da ne dela prav, da
si sam ne sme jemati plačila. Res je vzel iz
krona dva pristna bisera in ju nesel svojemu
tovarišu zlatarju Bubku, kateremu ju je pro-
dal. Bubek je bil hudoben človek, ki je Bobku
zelo zavidal, da mu je bila kraljica tako na-
klonjena. Bisera je takoj kupil in jih dobro
plačal.

Bobek je kupil zdravila za gospo Bobico
upačič, da kraljica ne bo opazila njegove go-
lufije.

Mahoma mu je pa postalo žal, da je tako
ravnal, čeprav je bil v stiski. In zdaj ga vi-
dimo v njegovi trgovini vsega obupanega in
žalostnega. Papiga sama ne ve, kako bi ga
razvedrila.

Ko je tako sedel pri svoji mizici in piakal,
je stala naenkrat pred njim drobna Belka.
Pogledala ga je in se postavila na zadnji no-
žici. Čakala je, kaj bo zlatar rekel. Videla je,
da jo opazuje, vendar je še vedno molčal. Ne-
strpno je zakričala:

»No, dober dan, gospod Bobek!
»O, odkod me pa ti poznaš?« je vprašal
možek. »Spet nova znanca, ki me bo lahko
obiskovala v ječi, preden mi snamejo to ne-
srečno glavo z vratu,« je vzdihnil in povlekel
samega sebe za ušesa, tako hudo mu je bilo.

(Nadaljevanje prih. nedeljo.)

Josip Vandot:

Vi la in čudežna kurjica

Natanko deset korakov od tretjega stu-
denca pod deseto skalo na tretji gori zraste
vsako leto v zgodnji spomladski kurjica. Na po-
gorju je prva, ki pokuka iz mehkega snega in
in ji ni mar rezkega vetra, ki še vedno ne-
milo piha med zasneženim skalovjem. Kurjica
je lepa, da nobena ne tako. Bolj je bela kot
majniška šmarica; njeni listi so rožnato na-
dahnjeni, da so stokrat lepši kakor listi vri-
nice, ki dehti sredi poletja na razkošnem vrtu.

Malokdo jo najde, a če jo najde, jo najde
prav slučajno in niti ne ve, da je sel mimo
čudežne kurjice. Oh, če bi vedel, bi jo bil
uglo utrgal in jo ponesel na svoj dom. Sre-
čen bi bil vse življenje in bi ne poznal ža-
losti nikoli. Če je pobič, bi postal moder kot
najučenejši modrijan; če bi bil pameten, bi
lahko postal kralj, sam Bog ve v kateri suri-
manski deželi. In če je punčka, jojmene, laski
bi ji zrastle na glavi, tako zlati laski kot
so krona na glavah prelepih kraljic; krasna
bi postala, da bi bilo Sneguljico sram pred
njo. Sam surimanski kraljevič bi zvedel zanj in
jo povedel kot milo kraljico v svoje kra-
ljestvo, kjer solnce nikoli ne zatone in ni ni-
koli noči, da bi mogli naši nepridipravi spati.

Res, čudna je čudežna kurjica, ki med
snegom prva vzevele za tretjim studencem
pod deseto skalo. A redko kdo jo najde, zakaj
če jo išče, jo gotovo ne najde. Ima pač kur-
jica že tako lastnost. Če jo hočeš videti, pojdi
slučajno na tretjo goro, a se misli ne smeš
na kurjico, se manj jo pa iskati, ker jo go-
tovo ne najdeš.

Vida jo je našla, a je resnično ni iskala.
Sama ni vedela, da je prišla na tretjo goro,
in še pomislila ni, da je stopila prav k tretje-
mu studencu pod deseto skalo. Tam doli v do-
lini ni bilo več snega, a Vida si je vtepla prav
tisti dan v glavo, da se mora sankati. Zato se
je pa napotila v goro, koder je ležal že visok
sneg in se je zima še hahljala zadovoljno.

Vida je stopila za tretji studencem in je
naravnala sanke, da se lepo podrsa po str-
mem klancu. Ze se je vsedla na sanke, a te-
daj ji je obvisel pogled na rožnati kurjici, ki
se je bila prerinila skozi sneg in je lepo in
milo gledala naravnost v solnce.

»O, glejte — to je pa prva kurjica,« se je
razveselila Vida in je skočila h kurjici. »Joj,
ti rožica! Kako sem vesela, da sem te našla.
Domov te ponesem, da ti bo toplo v zakurjeni
sobi. Tu ti je mraz, ubožica.«

Cvetka ji je prikimala in njeni rožnati
listi so se še bolj odprli. Vida jo je previdno
utrgala prav pri zemlji in si jo zataknila za
nede. Vsedla se je na sanke in jih poglala
z nogo. Kakor veler so sanke zdrvele po str-
mini in so se ustavile šele v dolini, ko so za-
dele ob kopno zemljo.

Vidi se zdaj ni več ljubilo, da bi šla nazaj
v goro, in vse veselje do sankanja jo je mi-
nilo. Obrnila se je naravnost proti domu in
je postavila kurjico v kozarec. Lepo toplo je
bilo v izbi in mali Vidi se je zdelo, da je
kurjica vsa srečna in se zadovoljno razgleduje
okrog sebe.

A ponoči je Vida imela čudne sanje. Kar
naenkrat je kurjica oživila in ni bila več kur-
jica, ampak majhno, krasno dekletce z ro-
žnatimi lasmi in zlatimi očmi. Stopila je k Vidi
prav do postelje in se je dotaknila s sre-
brno roko. Zbudila jo je in ji rekla prav raz-
ločno: »Prva kurjica sem od tretjega stu-
denca pod deseto skalo. Našla si me in me
niš iskala. Zato ti bo dobro. A lepo te pro-
sim, ne pusti, da bi zvenela tu v zatohli sobi.
Nesi me nazaj k tretjemu studencu. Se bom
evetela tam dolge dni in se smejala solncu.
Ali siliš Vida? Lepo te prosim.«

No, Vida jo je dobro slisala in se ji ču-
dila. Dekletce je bilo tako majhno in srčkano,
da so je Vidi na vso moč smililo. Prav lepo
jo je pobožala po rožnatih laskih in ji odv-
nila: »Pohvala si, kurjica. Pa ne zameri, da sem
te večeraj utrgala. O, da sem vedela, da si
tako srčkana in majhna, bi te bila pustila na
tretji gori. Smiliš se mi, sirotica. Zjutraj te
ponesem pod deseto skalo. Veš, da ne boš
žalostna in se boš lahko smejala solncu.«

»Hvala lepa, Vidka,« se je poklonilo de-
kletce. Počasi, prav počasi je stopicala po
izbi do bele pogrnjene mize. Lahotno je
sločilo na mizo in zlezle v kozarec. In je bilo
spet samo kurjica, ki se je srebrno svetila
sredi teme in lepo širila rožnate lističe. A
Vida je ni videla več. Oči so se ji bile zaprle
in je sanjala bogve kaj.

Drugo jutro se je vpreela v sanke in se je
s kurjico napotila na tretjo goro. Klanec je
bil sicer strm, a Vida se ni zmenila za to,
temveč je prepevala na glas. Za tretjim stu-
dencem je vlekla kurjico nazaj v sneg; kur-
jica se ji je lepo poklonila in se mlo nasre-
jala solncu. Še jo je Vida pobožala po rožna-
tih listih, pa je na sankah zdrvele nazaj v
dolino.

Jojmene, tam doli so ji pa povedali, da
je bila našla čudežno prvo kurjico in da bi
radi tega lahko postala kraljica kdovekje v
surimanski deželi. Kraljevič bi bil nemara že
kmalu prišel ponjo in jo v zlatem kolesu
odpeljal v solnčne dežele. Jojmene, čemu je
bila tako nesmetna, da je nesla čudežno
kurjico nazaj pod deseto skalo? Na, zdaj pa
ne bo kraljica nikoli.

No, Vida se smeje in se mar ji ni, da bi
šla z doma v surimansko deželo. Še manj ji
je pa mar, da bi postala tam kraljica. Saj so
ji zrastle na glavi laski, joj, zlati laski, ki se
ji usipajo okrog čela, okrog vse glave, da
so pač lepši kakor mrzla zlata krona. In če-
mu ni b ho ta krona, ko ji je že sam ljubi
Bog dal lepšo krono, ki je ne bo mogla iz-
gubiti nikoli? Čemu, vas vprašam tudi jaz...
Josip Vandot:

Ljubi striček!

Danes Ti pa kar vse pišemo, da boš ve-
del, koliko nas je in kaj že znamo. Ali boš
kaj vesel? Me smo zelo veseli, ker si poslal
naši Verici knjigo. Veš, vse bi jo rade imele.
V šoli jo bomo vse čitale. Ali je lepa?

Pozdravček!

Ruža Paulič, Nadi Belič, Desan-
ka Fabjan, Lelka Stražar, Justa
Zevnik, Anica Bizjak, Marica
Stibilj, Silvica Omerzu, Marjan-
ka Pogačar, Marica Gerdina, Bo-
ža Kodrič, Dragica Zaležen, Ron-
ka Stare, Verica Turnšek, Anica
Cafuta, Majda Završan, Verica
Juvan in Adica Supančič, učenke
I. razr. v Lichtenth. zavodu.

Odgovor:

Drage moje punčke!

Da bi me bile videle, kako prijetno pre-
senečen sem bil, ko sem prejel toliko pisem
od vas, in šele potem, potem, ko sem pokukal
na drugo stran vsakega pisma in zagledal
tam vse polno krasnih barvnih slik: paj-
cov, rož, stolov, miz...! Supramis, to so pa
umetnice! sem vzkliknil in strmel, strmel...

Da je ta ali oni pajec brez rok in nog, da mu
manjkajo ušesa, usta ali celo oči — nič ne dé;
slike so vkljub temu krasne... Kar za raz-
stavo bi bile! Ja, le kod ste se tako lepo risati
načele?

Knjigo, ki sem jo Verici poslal, ste med
tem gotovo že prečitale in zato same bolj ve-
ste, če je lepa ali ne. Ali ni tako?

Mnogo lepih pozdravčkov

od Vašega strička.

2.

Dobri striček!

Ja sem učenka I. a razreda meščanske šo-
le na Jesenicah. Zelo rada berem »Slovenca«.
Najbolj me zanimajo slike in Tvoj kotichek.
Rada bi bila med Tvojimi kotichekari. Prosim
Te lepo, uvrsti me med nje. Ako boš ustre-
gel moji želji, Ti bom prihodnjice nekaj lepega
povedala.

Darinka Neuman,
Jesenice.

Odgovor:

Draga Darinka!

Uvrstil sem Te med svoje kotichekarije; zdaj
pa le glej, da boš dano obljubo izpolnila in
mi povedala, kar mi imaš zapovedati, če ne
bom hud!

Pozdravljena!

Kot, striček.

3.

Dragi Kotichekovi striček!

Danes se prvič oglašam pri Tebi. Vsako
nedeljo pogledam v Tvoj kotichek. Zdaj sem si
domislila, da ne bom samo čitala Tvojega ko-
ticha, ampak tudi v njega napisala. Zato Te
prosim, da tudi mene vpišeš med svoje ko-
tichkarje.

Te pozdravlja

Darinka Stöcklinger,

učenka V. a razr. v Lichtenthurnovem zavodu.

Odgovor:

Draga Darinka!

No vidiš, zdaj si pa tudi Ti prišla na vrsto.
Tvoja mama mi je povedala, da si bila strašno
užaljena, ker sem zadnjič objavil pismo Tvoje
sestrice Milene, Tvojega pa ne. Le kod si tišči
dan tihla, ko sem bil pri vas? Se noben ko-
tichkar ni mene, Kotichekovega strička, videl, še
noben ni govoril s menoj iz oči v oči —
Ti pa bi bila lahka, če bi hotela. Zdaj pa imaš
— šlek, šlek! Mene nikoli več k vam ne bo!
Zbogom!

Kot, striček.

4.

Dragi striček tiček!

Rada bi vedela, če si tudi Ti tako
»kunska«, kakor smo me kotichekarije in kotic-
karji. Zato Ti dam nalogo, prav za prav ugan-
ko. Mislim, da jo boš uganil, saj si dejal, da si
fant od fare.

Uganika se glasi:

»Črn majhen frfotov,
veliko skalo premaknov.«

Ako jo boš pravilno rešil, dobiš od mene
nagrado, ki Te bo razveselila.

Milena Simončič,

učenka IV. razr. pri Uršulinkah v Ljubljani.

Odgovor:

Draga Milena!

Da sem na moč »kunska«, je jasno kot
beli dan in da sem fant od fare, ves svet ve
— vkljub temu pa sem zdaj v takšnih škripih,
da je joj. Vso noč, vso dolgo noč sem se brez
spanja po ležišču premetaval in tuhtal, kaj
naj bi bilo to: »Črn majhen frfotov, veliko
skalo premaknov...« Ali je kr? Če ni, sem
se strašno blamiral, če pa je — mi nagrado
kar hitro pošli!

Lep pozdrav!

Kot, striček.

5.

Dragi Kotichekovi striček!

Ti, striček, si res navihani ptiček. Dobro
si mi jo zagodel, a vendar nisi vse prav po-
godil. Da sem že odrasla punica, praviš — tu
si se pošteno urezal. In da naj se pod nosom
obrišem, praviš — to storim vsak dan.

Kakor kak petelinček se postavljaš, da si
fant od fare. Kdo ve? Morda si pa kakšna sku-
strana tetka, ko nočeš nikdar svojega imena
povedati. Pa naj Ti jaz povem, v kateri razred
hodim...? Saj veš kako! Pišeš tudi, naj
mi očka pesemco »švrk, švrk« zapoje. Bodi
brez skrbi, to prastaro pesemco večkrat po-
slusam!

Da sem v Tvojem koticčku, me zelo veseli
in prosim Te, obdrži me!

Pozdrave od

Urške Gertlinoe,

učenka 2. razreda v Ljubljani.

Odgovor:

Poslušaj, Urša uršasta!

Ce sem jaz navihani ptiček, si Ti še deset-
krat bolj navihana ptička! Zdaj sem še bolj
prepričan, da sem Te zadnjič po zasluženju
okrtal. Si nedvomno že odrasla punica in Te
večkrat trka lunica. To, da se vsak dan
pod nosom obrišeš, ho, ho, Ti prav rad verja-
mem, ker so dekleta Tvoje sorte zelo pogosto-
krat smrkava...

Ce bi bil jaz »skuštrana tetka« in ne miro-
ljubni in dobrodušni Kotichekovi striček — bi
zaplesal drugačno polko s teboj, draga moja!
In še vse drugačnih pesmic, kakor je ona, ki
se s »švrk, švrk« začne in z »veee, veee« neha.
Bi te naučil Zahvali torej Boga, da nisem
»skuštrana tetka«, marveč skuštran striček,
ki vsakomur vse odpusti in vse enako rad ima...

(Če prihodnjice ne boš povedala, v kateri
razred in v katero šolo hodiš. Te v svoj kotic-
ček nikoli več ne bom dal. Si razumela, Urša
uršasta?)

Adijo!

Kot, striček

Sport

Grazer Sportklub : Svoboda 6:1 (4:0)

Z večeršnjim dnevom se je v Ljubljani odvila serija mednarodnih nogometnih tekem. Kot prvi je prišel Grazer Sportklub, drugoplasirano moštvo v štajerski amaterski ligi, ki je večeraj odigralo tekmo z našo prvotredno Svobodo. Splošen vtis je bil pač ta, da gostje zaslužijo priznanje in dober glas, ki ga uživa Grazer Sportklub. Moštvo ima nekaj prvotrednih igralcev, ki so že večkrat reprezentativno nastopali v nemško-avstrijskem amaterskem teamu. Tako posebno srednji krilec Kastrun, potem levi branilec Allmer ter levi krilec Kahr. Vso pohvalo pa zasluži mladi in zelo nadarjeni srednji napadalec Buchta, ki bi imel ravno nastopiti v prvem moštvu dunajskega Wackera, kajti tam se je vzgajal kot junior, pa ga je usoda pripeljala v Graz, kjer sedaj nastopa za Grazer Sportklub.

K igri, ki jo je vodil g. Deržaj, sta nastopili z nekoliko zamude obe moštvi v sledečih postavah: Grazer Sportklub: Brünner, Stanek I in Allmer; Angerer, Kastrun ter Kahr; Prath, Dörner, Buchta, Mateika in Goisnig.

Svoboda: Erman; Zore, Prešeren; Habicht (Zemljak), Fleischer in Boncelj; Schlamberger, Jančič, Makovec, Milosavljevič ter Ožbek.

V tekmi, ki je sicer pričela z obojestransko nervoznostjo, so se prvi znašli gostje in pokazali so lepo, skupno in uspešno igranje. Točno podajanje, razumevanje in medsebojna pomoč je dala gostom možnost, da so stalno preizgurali svojega nasprotnika. Posebno lepa pa je bila njih napadalna igra. Vsi napadalec so dobri strelci, kar je dalo vseh tekmi neko prijetno zaokroženost. Vsak napad je končal z ostrim in dobroplasiranim strelom. Gostje so pokazali, kako uspešna je igra s krili. Vse je bilo tako dobro pripravljeno, da je moral biti zaključek tega le gola. Iz vsake pozicije je n. pr. streljal nevarni Mateika, ki je zabil sam tri gole. Krilska vrsta gostov je pridno sekundirala svojim napadalcem. Obramba gostov je bila vedno lepo postavljena in ni ji bilo prav težko, posebno v prvem polčasu, zavrniti vsak napad domačinov. Vratar gostov je še jako mlad, vendar zelo sposoben in tovariši so ponosni nanj. S svojo igro so gostje dokazali, da so vredni vsake pohvale in razumeti moremo sedaj tudi to, da je Grazer Sportklub preteklo nedeljo porazil Sturm (Graz) kar s 4:0.

Svoboda, ki je nastopila z veliko voljo in veseljem, saj je pomenila ta prva preizkušnja mnogo za mladi in agilen klub, je čisto prestala trdi boj. Vsi igralci so se potrudili, da pripomorejo svojemu klubu do čim čistejšega rezultata. V prvem polčasu niso dosegli toliko uspeha, kajti zdelo se je posebno včasih, da ni bilo med njimi potrebne skupne igre. Vsak je skušal bolj igrati na lastno roko, čeprav z veliko ambicijo. Obramba je napravila več napak. Največ skupne igre je bilo med desnim krilom in desno zvezo, ki sta uprizorila nekaj nevarnih situacij pred vrati gostov. V drugem polčasu pa se je slika izpremenila. Svoboda je tu pokazala mnogo več in prav smiselna skupna igra je goste spravila večkrat v zadrego. Pa tudi obramba je pokazala potreben mir pri svojem poslu. Vse je bilo bolj preudarjeno. Vratar je prav lepo ubranil nekaj ostro merjenih strelcev.

Že v 3. minuti je iz lepe kombinacije nastal prvi gol po desni zvezi Dörnerja. Do 18. minute, ko je Mateika zabil drugi gol, je Svoboda le parkrat nevarno prodrla do vrat gostov. Sledil je nato v 32. minuti po Buchtu in v 34. minuti po istem, igralcu tretji in četrti gol. Tretji gol bi morda ubranil Erman, če bi bil malo hitrejši.

Menjavajoči napadi v drugem polčasu so šele v 30. minuti ustvarili po Mateiku 5. gol za goste. S silnim elanom je Svoboda po Milosavljeviču v 34. minuti dosegla svoj častni gol. Končni rezultat je postavil v 39. minuti Dörner, ki je s krasnim strelom postavil 6. gol za svoje barve.

Sodnik g. Deržaj je dobro vodil igro vse do konca, ko je proti koncu drugega polčasa oškodoval Svobodo za enajstmetrovko, ki bi jo vsled reke moral prisoditi Grazer Sportklubu. Publike ni bilo mnogo.

Današnje zanimive nog. tekme

Prvenstvena: Ilirija : Hermes in mednarodna tekma: ASK Primorje : Grazer Sportklub

Zelo veliko zanimanje med našo publiko — posebno med šiskarji — vlada za današnjo prvenstveno tekmo Ilirija : Hermes, ki se odigra kot predtekma tekmi ASK Primorje : Grazer Sportklub.

Hermesani sicer nimajo šance za zmago, toda upajo na ugoden rezultat. Pravijo, da se bodo pač potrudili z vsemi močmi.

Ni manjši interes ne vlada za nastop Primorjanov proti renomiranemu inozemskemu gostu. Če se bo Primorjanom posrečil revanš, bomo videli.

Tekme se odigrajo v sledečem redu: ob 14.15 Ilirija : Hermes, ob 16 ASK Primorje : Grazer Sportklub. Obe tekmi se vršita na igrišču ASK Primorja in ob vsakem vremenu. Vstopnina skupna.

ASK Primorje : SK Trbovlje. Dopoldne ob 10.30 nastopi proti mladi primorjanski rezervi moštvo SK Trbovlje. Tudi ta tekma se odigra na igrišču ASK Primorja.

Pokalna tekma. Danes ob 10 odigra SK Jadran in SK Grafika pokalno tekmo, in sicer na igrišču SK Ilirije. Za tekmo vlada med kibici in prijatelji navedenih klubov precejšnje zanimanje. Zmagovalec odigra prihodnjo nedeljo finale proti SK Krakovo.

Iz klubov

Plavalni tečaj SK Ilirije. Gospodje, ki so se javili za plavalni tečaj v zimskem bazenu SK Ilirije, se napošajo, da se udeležijo sestanki, ki se vrši v ponedeljek, dne 10. t. m. ob 6 zvečer v kopališču.

SK Ilirija (službene objave). Plenarna odbojna seja bo jutri, v ponedeljek ob 20 v kavarni »Monac«. — Nogometna sekcija: Za prvenstveno tekmo s Hermesom naj bo moštvo v naši garderobi ob 13.45, rezervno moštvo pa ob 13.10 za tekmo s Reko.

SK Reka in rezerva SK Ilirije odigrata danes ob 13.30 na prostoru Ilirije prijateljsko nogometno tekmo.

Sialom tekma, ki bi se morala vršiti danes, dne 9. t. m. v okolici Tržiča, se zaradi slabih snežnih razmer odgodi na poznejši čas, predvidoma na prihodnjo nedeljo.

SK Ilirija. Ljubljanska Plavalna podzveza. Službeno. Seja poldnevne odboja se vrši v ponedeljek, dne 10. t. m. ob 20.30 v restavraciji Slon. Ističasno sestane polnomočnih delegatov klubov, članov, LPPA. Predsednik.

NOGOMET

Druga italijanska garnitura je v Neaplju nastopila napram grški reprezentanci. Tudi tukaj so Italijani gladko s 3:0 (1:0) premagali Grke. Igro je vodil zadovoljivo dunajski sodnik Miesz.

Triestina—Venezia 6:1. V Benetkah je zmagovito gostovala tržaška Triestina proti Veneziji. Premož Tržičanov je bila velika in zmagaslužena. Venezijo pri nas poznamo, saj je pred leti nastopila celo v Ljubljani napram Iliriji.

Ako se nalezem nahoda

ali influence, kašlja, hrip vosti, brenčanja v ušesih i. t. d., tedaj takoj vzamem za nosiljanje, grgranje ter za obkladke Fellerjev prijetno dišeči ELSAFLUID. To pomaga hitro in zanesljivo. Nekoliko k pljic na sladkorju odpravi takoj krče in slabost v želodcu. Pri revmatizmu, gihtu in steklinah vsake vrste mi vedno pomaga drgnjenje in pranje z Els fluidom.

Dejate tudi Vi tako — pomagalo bo tudi Vam!

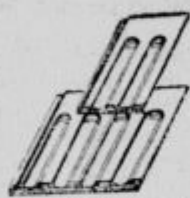
Fellerjev Elsafluid, to je 33 lot nanašano naravno sredstvo iz kosmetičnega stana v lekarnah in vseh podobnih trgovinah; polkusna steklenica 1 in 2, dvojna steklenica 3 Din, specialna steklenica 26 Din. Po pošti najmanj 62 Din pri:

EUGEN V. FELLER, lekarnar
Stubica Donja, Elsatrg 134

ŠESTSEDEŽNI AUTOMOBIL

popolnoma renoviran, se po izredno nizki ceni prodaja. — LJUBLJANA, HOTEL »TIVOLI«.

Opeko in strešne ke

vseh vrst za zidavo hiš, iz znanih Karlovskih opekarn »O.V.A.C.« dobavlja franco vsaka posta a po konkurenčnih cenah, samo EKONOM generalno zastopstvo za Dravo ko banovino Ljubljana, Kolodvorska ulica 7.

Krasne tlakove

mozaične ploče

za veže, cerkve izdeluje in poklada

Cementarni Gostinčar

PESATA, DOL PRI LJUBLJANI

Prostori

prikladni za pisarne, skladišča, mirne tovarne, tudi za daljmatinske točilnice, se oddajo v najem.

Maribor, Gregorčičeva 26, Lampe.

IVAN ZVEZDA

Konfekcija, moške vol. obleke . . . od 350—800 Din
otroške vol. obleke . . . od 125—400 Din
Manufakturno blago od 60—250 Din
Moški moderni klobuki od 60—100 Din
Moške srajce od 40—80 Din
Srajce, otroške od 25—35 Din

itd. — JESENICE SAVA

Izmed sodobnih književnih izdaj so

dr. Ivan Pregljev izbrani spisi

priznana tako po vsebini kakor po opremi na prvem mestu

Vsak zvezek stane broširan Din 45 — elegantno vezan Din 60.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

NAZNANILO!

Podpisana tvrdka si dovoljuje sporočiti, da je

otvorila v Ljubljani na Bleiweisovi

cesti štev. 15, nasproti Banske palače

specerijsko delikatesno trgovino

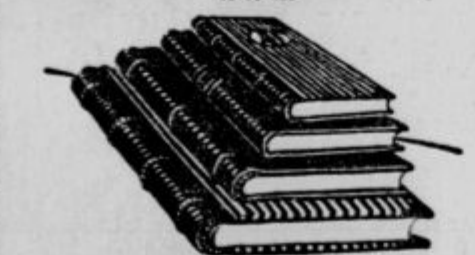
z zajutrkovalnico

Nudila bo po konkurenčnih cenah najbolj sortirano specerijsko kolonialno blago, mesne izdelke ter druge delikatese, točila izborna domača in inozemska vina, žganja, likerje, sadne soke in pivo.

Zagotavljajoča najsolidnejše postrežbe se toplo priporoča z odličnim spoštovanjem

»Na Vrtači« — A. Podlogar.

Vsakovrstne trgovske knjige, štrance, mape, noteze, herbarije, odjemalne knjižice, bloke, zvezke i. t. d.

nudim po skrajno ugodnih cenah!
Na debelo! — Na drobno!

ANTON JANEŽIČ

Ljubljana, Florjanska ul. 14

Knjigovoznica in črtalnica trgovskih knjig.

OKLIC. — A I 89/30. — Prostovoljna javna sodna dražba premičnin (pohišta, obleke, preprog, knjig, itd.), spadajočih v zapuščino gospo. dr. medicinskega svetnika dr. Jelovšek Ignaca, se bo vsled dovoljenja okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 5. marca 1930, opr. št. A I 89/30/23 vršila

v sredo, dne 12. marca 1930

ob 14 popoldne v zapustnikovem stanovanju v Ljubljani, Nunska ulica št. 3.

Premičnine se lahko ogledajo na dan dražbe eno uro pred začetkom prodaje. Izdružbene predmete je takoj poplačati v gotovini. Kupec jih mora takoj odvzeti; za izdružbene predmete se ne prevzame nobenega jamsiva.

V Ljubljani, dne 7. marca 1930.

L. S. Karl Pleiweiss l. r.,
notar kot sodni komisar.

Velika izbira vsakovrsnega

usnja

za spomladansko in letno sezono po najugodnejših cenah

Se priporoča

Franc Erjavac

Ljubljana, Vrtičarska ulica

Izjava!

Podpisana s tem izjavljam, da je vse, kar sem govorila o gospodični Mariji Strmšek, neresnično in izmišljeno ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od ovadbe.

Gselman Angela.

Traktat o tisku

Zgodovinska in primerjalna studija o nastanku razvoja in zaprekah tiska, o vsebini in pomenu tiskov, prava in

tiskovne svobode

Spisal dr. Vladimir Knaflič.

V kratkem izide 11 del. Skupaj trije deli.

Ta spis je

potreben

ne samo

novinarjem
pravnikom
publicistom
politikom
avtorjem

marveč

prav posebno

vzgojiteljem, duhovnim

in go. vetnim,

šolam,

občinam in županom,

zdravnikom in te. likom,

funkcionarjem gremijev,

uradom, zavodom in

korporacijam, —

sploh vsakomur, kdor kaj pomeni v javnem življenju ali izpolnjuje kakšno javno nalogo.

Je ena najpomembnejših naših publikacij!

Naroda se po dopisnici pri

Učiteljski tiskarni

v Ljubljani

V knjigarnah se za enkrat ne dobi, marveč se le po končani ekspedicijski subskribentom.

Izletnikom k Sv. Katarini

priporočamo za povratek v Ljubljano

pot skozi ločniško dolino v Medvode.

Za odhiti in okrepliti med potjo priporočamo

gostilno »Rudarski dom«, Knapovčev!

Topla in mrzla jedila! Izborna pijača!

Prvovrstna postrežba!

Od dobrega najboljša je le
Adler, Kayser in Gritzner
šivalni stroj in kolo
elegantna izvršitev

najboljši material

URANIA pisalni stroj

v 3 velikostih

Novost

Šivalni stroj

kot damska pisalna miza

Le pri

Jos. Petelinc Ljubljana

Telefon in eru b 2913

Zmerne cene, tudi na obroke

Kože divjačine

kupuje po najvišjih dnevnih cenah

L. ROT

krznar, Ljubljana, Mestni trg št. 9.

Vsem sorodnikom in znancem javljam tužno vest, da je naša dobra teta, gospa

Jerica Grünwald

rož. Stoeck

vdova po krojaškem mojstru

danes opoldne, stara 73 let, previdena s sv. zakramenti, Bogu vdano umrla.

Truplo drage pokojnice pokopljemo v nedeljo 9. t. m. ob 16 iz Litije na farno pokopališče v Smartnem.

Litija, dne 7. marca 1930.

NEZIKA LOOS, nečakinja.

Mine Leskovar

se tem potom prisrčno zahvaljujem. Čutimo se dolžne, da izrečemo posebno zahvalo č. g. župniku, učiteljskemu zboru, zdravniku za takojšnjo pomoč, č. sestram usmiljenkam, č. duhovščini, Zadrugi brivskih pomočnikov in pomočnic, športnemu klubu, katerega člani so blagopokojnega Edita na tako časten način spremili na njegovi zadnji poti. Nadalje smo dolžni zahvalo pevskega društva »Slavec« za v srce segajoče žalostinke, g. ravnatelju Arkotu, gg. uradnikom, gg. jetniškim paznikom, vsem darovalcem prekrasnega cvetja in vencev ter vsem, ki so nepozabnega spremili k večnemu počitku.

Ljubljana, dne 8. marca 1930.

Zalujoča rodbina RAKOŠ-eva.

Za številne pismene in ustne izraze iskrenega sočutja ob prebriski izgubi našega predragega sina in brata

Edvarda Rakoša

se tem potom vsem najprisrčneje zahvaljujem. Osobito se zahvaljujem gosp. zdravniku za takojšnjo pomoč, č. sestram usmiljenkam, č. duhovščini, Zadrugi brivskih pomočnikov in pomočnic, športnemu klubu, katerega člani so blagopokojnega Edita na tako časten način spremili na njegovi zadnji poti. Nadalje smo dolžni zahvalo pevskega društva »Slavec« za v srce segajoče žalostinke, g. ravnatelju Arkotu, gg. uradnikom, gg. jetniškim paznikom, vsem darovalcem prekrasnega cvetja in vencev ter vsem, ki so nepozabnega spremili k večnemu počitku.

Ljubljana, dne 8. marca 1930.

Zalujoča rodbina RAKOŠ-eva.

ZAHAVALA Vsi, ki ste našo drago mater spremili k večnemu počitku in nam izrazili sožalje, bodite prisrčno zahvaljeni. Posebno se najlepše zahvaljujem g. svetniku župniku Bukovitzu za mnoge tolažilne obiske v bolnižni blage pokojnice in za večkratno podelitev sv. zakramentov, da smo lahko prepričani, da prosil rajnika v nebesih za nas, uboge zemljane. In Vam, g. dr. Stanko Skulj, kako se naj dostojno zahvalimo za Vašo otroško ljubeznivo požrtvovalnost in skrb, kakor za svojo lastno mater, in neštete obiske v bolnižni naše nepozabne matere? Storišile ste veliko, veliko več, kakor je bila Vaša dolžnost. Bog Vam plača in Vas blagoslovi, da bi doživeli tako visoka leta, kakor naša mama, in plodonosno delovali v Vašem vzvišenem poklicu za blagor človeštva.

Ljubljana-Mokronog, 8. marca 1930.

Zalujoče rodbine:

LAVRIC, HEFERLE, DR. KOVACIC.

Mali oglasi

Državna razredna loterija

Poročilo iz kolekture ANTON GOLEZ, MARIBOR, Aleksandrova cesta 42. Zrebanje III. razreda 19. kola dne 16. marca 1930. (Za tiskovne napake se ne odgovarja.) — Dobile so:

250.000 Din — št. 58.824, 80.000 Din — št. 14.278, 60.000 Din — št. 35.535, 40.000 Din — št. 51.111, 30.000 Din — št. 35.756, 20.000 Din — št. 13.045, 10.000 Din — št. 50.307, 74.339, 7000 Din — št. 22.899, 67.894, 20.971. — Od premije 250.000 Din zopet prodana ena četrtina iz naše kolekture, kakor tudi od glavnih dobitkov 80.000, 40.000 in 30.000 Din po eno polovico. Prihodnje zrebanje dne 8. aprila.

Službe iščejo

Žagovodja

z dolgoletno izkušnjo — vešč vsakršne manipulacije in popravil, išče mesto na žagi z enim polnim jarmom ali več benedanskimi jarmi. Nastopi takoj. Naslov pri upravi lista pod št. 2750.

Dekle

želi mesto pri boljših ljudeh, najrajši v Ljubljani, večja vseh hišnih del, tudi kuhanja. Naslov pove uprava pod št. 2708.

Trgovski pomočnik

dobro izurjen v vseh strokah, deloma tudi v manufakturi in galanteriji, želi prenesti službo. — Pism. ponudbe na upravo »Slov.« pod »Dobro prodajalec« št. 2829.

Izprašan kurjač

želi službe s 15. marcem. Cenj. ponudbe na l. Kos, kurjač, rudnik 283, Kočevje.

Za deklico

14 let staro, pošteno in pridno, išče mesto v poštini družini za pomoč v kuhinji ali k otrokom. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2755.

Orožnik

ki je bil več let v orožniški službi, energičen in pošten, želi primer. mesto: sluge, paznika, obč. stražnika ali podobno; več pisarniškim poslom in nekoliko strojepisja. — Pismene ponudbe s pogojem pod »Marljiv in zvest« na oglasni oddel. »Slovenca«.

Prodajalka

specerijske in delikatesne stroke želi mesto kjerkoli. Ponudbe na upravo pod »Dobra moč« št. 2872.

Elektrotehnik

in ključavničar išče primerno službo v večjem podjetju. Kurjaški izpit, večletna praksa, spričevala na razpolago. Ponudbe na upravo lista Maribor.

Samostojna kuharica

zanesljiva gospodinja z najboljšimi spričevali oz. priporočili — želi dobiti službo v graščini v Sloveniji. Ponudbe: Franc Podlež, Maribor, Krekova ulica 18, pritičje.

Organist in cerkvenik

oženjen, Ceciljanec, z večletno prakso, želi prenesti službo. Ponudbe na upravo pod »Sprememba« št. 2617.

Gospodinja

starejša gospodinja, vajena vseh hišnih del, varčna, dobra kuharica, želi mesto pri samskem gospodu, finančni kontroli ali orožniški stanici. Ponudbe na upravo lista pod »Starejša gospodinja« št. 30.

Krojaški pomočnik

išče službo, zmogel boljše dela, če mogoče v Ljubljani. — Naslov pod št. 2744.

Kmetijski fant

bi se rad učil za fotograf, urarja, mehanika, da bi imel hrano pri moštru. Prosim ponudbe na Kajtna Ivan, št. Lenart, Laško.

Sofer

zanesljiv, prvovrsten vozač, samostojen v manjših popravilih, trezen in vreden ter lepega nastopa, želi namestitev. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Zanesljiv« št. 2851.

Sofer

z nekaj prakse, išče službo. — Naslov: Alojzij 2., Zavrti 9, Ljubljana.

Službodobe

Hlapca h konjem

išče Hotel štrkelj.

Služkinja

katera tudi sama kuha, z večletnimi spričevali, se išče. Rimska cesta 18/II.

Pisarniško moč

izvežbano v pisarniških delih, ki je bila zaposlena v odvetniških pisarnah ter bi se razumevala na solicitatorske posle, sprejemem. Naslov v upravi »Slov.« št. 2685.

Cerkvenik

se sprejme v službo. Lastna meznarija, nekaj zemljišča in gozda ter bira. Obrniti se je na župni urad na Prežganem, p. Litija.

Učenec

s primerno šolsko izobrazbo se sprejme: Prešern, specerijska trgovina, Maribor.

Čevljarkega vajenca

sprejme takoj M. Jordan, Gorenja vas, pošta Ribnica, Dolensko.

Mizarja

mlajšega, za fine politirane izdelke se takoj sprejme, Bohoričeva ul. št. 3, Ljubljana.

Učenko

za trgovino z mešanim blagom sprejme Hrovat Franc, Cerklje ob Krki, žel. post. Brežice.

Mlada deklica

od 16 do 18 let stara, se sprejme k otrokom. Mora biti iz Ljubljane ali bližnje okolice, ker bi morala stanovati doma. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 2734.

Službo dobi

vsaki(a), ki hoče za nas izdelovati na svojem domu lahke izrezljarske predmete brez posebnega znanja. Dnevni zaslužek 25—30 Din. Za posameznika priložiti dve dinarski znamki. Ponudbe na podružnico »Slovenca« v Mariboru pod šifro »Stalna in resna služba«.

Posredovalnica Ogrinc

Miklošičeva 28, telefon interurban 3109, rabi restavracijske, privatne kuharice, sobarice, služkinje, perice, natakarice, za Ljubljano in letovišča. Za odgovor dvodinarska znamka.

Strojnik

za novo urejeno žago (Wolf-ova lokomobil), s potrebnim znanjem in ključavničarski in kovaški stroki, ter več oskrbovanja žage, se išče. Ponudbe naj se pošiljajo pod šifro »Drava 1339« št. 2548 na upravo »Slovenca« z navedbo zahtevkov glede plače in drugih pogojev.

TRAVERNA GORA

obč. Sodražica, se sprejme vstopajoč orožnik ali kak drug penzionist, ki se razume na gozd, kmetijo in gostilno. Biti mora oženjen, toda brez solobnoženega otroka, ker je do šole daleč. Plače v denarju nima, pač pa užitek posestva (razen gozda) in gostilne (obrat okrog 25 hl vina letno). — Ponudbe na: Pisarna dr. Lovrenčiča, advokata v Ljubljani.

Šteparica

dobro izvežbana se sprejme z vso oskrbo za stalno. — Travnik, Trebnje.

Čevljarški pomočnik

dobro izvežban tudi za šivanja in navadna dela se sprejme takoj v stalno službo z vso oskrbo. Travnik, Trebnje.

Učenec

za slikarstvo in pleskarstvo se sprejme; stanovanje in hrana v hiši, drugo po dogovoru. Jos. Grebenšek, slikar, Kranj št. 16.

Pomočnika in učenca

za pečarsko obrt sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši. — Franc Šuštar, Šmartno pod Šmarno goro — št. Vid n. Lj.

Mlinar

izvežban, ter kmetijski fant-hlapec, se sprejme. — Franc Škerjanec, valični mlin, Račomišje.

Učenec

s primerno srednješolsko izobrazbo se takoj sprejme za trgovino meš. blaga, galanterije in železnine. Biti mora zdrav in poštenih staršev. Hrana in stanovanje v hiši. — Ponudbe je poslati na: Leopold Zore, trgovec v Kranjski gori.

Pouk

Šolerska šola

I. oblasti konc. Camernik, Ljubljana Dunajska c. 36 (Jugovito) — Tel. 2236, Pouk in praktične vožnje.

Šolerska šola

Gojke Pipenbacher, Gosposvetska c. 12, Zahtevajte pojasnila.

Instrukcije daje

vzgojitelj z dolgoletno prakso. — Prašnikar, Tavčarjeva ulica 4.

Zadetek

Po vseh krajih iščemo

moške in ženske, kjer imajo svoj poklic in bivališče. Dnevni zaslužek 250 Din. — Prijaviti se: »Tehna« Ljubljana. Mestni trg 25 L. Znamka za odgovor.

ŽIVNI GLAVOBOL

Vsi, ki vas muči živčni glavobol, migrena, nabol, hripa itd. in se zato čutite oslabele ter za vsako delo nesposobne, kupite si takoj:

NOSAL

prašek za noslanje

Čudili se boste uspehu!

NOSAL prežene bolečine razbistri in osveži glavo tako, da se kmalu povrne zopet ugodje in veselje.

Ved te: NOSAL ne škoduje želodcu, ne srca ne obistim itd., ker se ne uživa temveč noslja (snofa).

Zahtevajte v lekarnah izrecno originalni NOSAL-BAHOVEC z napisom proizvajalca

Lekarna M. BAHOVEC Ljubljana

Poverjenike

za večje kraje v Sloveniji in v ostalih delih države išče zavarovalno društvo. Ponudbe na upravo lista pod »Poverjenik do 20. marca 1930«.

Denar

Družabnika

s 5—6 tisoč Din iščem. Zaslužek dober. Naslov v upravi »Slov.« št. 2797.

Velike Vaše skrb

za brezobrestno posojilo, zidanje, gospodarstvo — družinske zadeve (zakon itd.) — pri nakupu, prodaji, najemu posestev, gostilni, trgovini itd., prevzame, če mogoče tudi odredi: »Marštan«, Maribor, Koroška 10. Sprejema zastopstva, naročila. Priložiti znamke.

Premočnik

(Dravska banovina) Iščejo se interesi, kateri bi skupno 30—40.000 Din irtvovali, da se en stari rov, kateri je pribl. 200 m dolg, odpre in popravi in visoko kalorični premog poiskče. Rov je 2 km od kolodvora oddaljen; cesta v dobrem stanju. Soudoležba 75%. Takojšnje ponudbe pod: »Pričetek marec 1930« št. 2719 na upravo »Slov.«

Glasba

Lep dekorac. pianino

(»Lotha«, Wien), črno poliran, koščene tipke, dobro prodam. Ana Röthel, Podzemelji, Gradac v Beli krajini.

Pianino

lep glas, ugodno napredaj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2857.

Piano

Otroka

od 18 mesecv dalje sprejemem v dobro oskrbo. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2823.

Odda se za svojega

petletnega, zelo nadarjenega DEČKA, ki je popolnoma zapuščen. — Ponudbe pod »Kriščanska vzgoja« na upravo Slov.

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10 349. Telefon šte. 2328.

POMLADNE NOVOSTI

ZA OBLEKE - PLAŠČE POVRŠNIKE - ITD. ITD.

NOVAK-u LJUBLJANA

KONGRESNI TRG ŠTEV. 15

Stanovanja

V Kamniku

se odda mirni stranki lepo, na novo urejeno stanovanje, pritičje, 2 sobi, 2 kabineta, kopalnica, elektrika, vrt ob vodi, krasen razgled. Informacije pri dr. Benkoviču v Ljubljani, Aleksandrova 2, ali Janko Stele v Kamniku.

Meblovano sobo

s separat. vvhodom oddam takoj boljšemu gospodu. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2841.

Sobica

za društ. pisarno bolj sredi mesta, do 400 Din mesečno, se išče. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Sobica« št. 2827.

Na stanovanje

in hrano se sprejme gospod. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2834.

Stanovanje

enosobno s pritliklinami, v mestu, iščem za dve osebi. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2789.

Vdova

s pokojnino in z dvema otrokoma 12 in 14 let — išče stanovanje s 1. majem ali septembrom. Razume se na hišna in vrtne dela. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2687.

„POSEST“

Realitarna pisarna, dr. z. o. z. LJUBLJANA Miklošičeva cesta 4.

Odda sledeča stanovanja:

Soba, kuhinja, Vič, 300 Din. — Trisobno, lepo, 10 minut od glavne pošte, vse pritlikline, za april, 1100 Din. — Dvosobno, center, 800 Din. — Trisobno, komfortno, Mirje, 1400 Din. — Dvosobno, Kodeljevo, 850 Din. — Trisobno, komfortno, blizu Zvezde, 1800 Din. — Dvosobno, kopalnica, pritlikline, 20 minut od glav. ne pošte, 1000 Din. — Enosobno, Šiška, 380 Din. Dvosobno, Bežigrad, 750 Din. — Trisobno, mesto, 1200 Din. — Enosobno, Bežigrad, 500 Din in 450 Din. — Več petsobnih v mestu od 2000 Din navzgor. — Poleg tega več drugih stanovanj, lokalov in sob, v veliki izbiri.

Dve sobi

v sredini mesta, veliki in zračni, se odda za pisarno. — Naslov v oglaš. odd. »Slov.« pod št. 2785.

Stanovanje

2—3 sobno, z električno razsvetljavo ter ostalimi potrebščinami išče zakonski par brez otrok s 1. aprilom t. l. — Ponudbe in ceno na upravo »Slovenca« v Mariboru pod šifro »Adria 26«.

Solčno sobo

opremljeno z električno razsvetljavo, oddam takoj mirnemu in boljšemu gospodu. — Vprašati: Trnov, Kolezijska ulica 18.

Stanovanje

na deželi, 2 sobi, kuhinja in pritlikline, jako lepo, s posebnim vvhodom, se odda s 15. aprilom poceni v najem. Stanovanje je pripravno za kakšnega čevljarja in šiviljo, ki bi jako dobro uspevala. Pojasnila daje Franc Poljanšek, Ljubljana, Kolodvorska ulica 11.

Sostanovalca

gospoda — sprejemem na stanovanje. Blizina reke. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2855.

Vnajem

Pisarniški lokal

v 1. nadst. na Dunajski cesti se odda takoj. — Vprašati pri Gospodarski zvezi Ljubljana, Dunajska cesta.

Mesnica

z inventarjem se odda v Ljubljani. — Poizve na oglaš. odd. Slov. št. 2811.

Žago v akord

prevzame žagarski mojster, vešč vseh žagarskih del in popravil. Ponudbe na upravo lista pod št. 2751.

Apnenice

staroznane — prvovrstno

apno, poleg železnice in premoga se dajo v najem. Letna produkcija nad 200 vagonov. — Vprašanja na varuha — pošto ležeče Litija.

Odda se gostilna

takoj v najem v prometnem kraju na Gorenjskem. Prednost imajo samski ali brez družine in zmožni s kapitalom. Naslov pove oglašni oddel. »Slovenca« pod št. 2636.

Trgovci!

Velika trgovina na izredno ugodnem mestu brez prevzema blaga, v večjem trgu na Štajerskem, se odda takoj ugodno v najem. — Vprašanja na upravo »Slov.«, Maribor.

Gostilno

ali lokal za okrepčevalnico (Bufet - vinotoč in delikatese) iščem v najem v prometnem kraju. — Ponudbe prosim na oglašni oddel. »Slovenca« pod »Prometna točka 2718«.

Gostilno

z nekaj posestva iščem v najem. Lahko je zraven tudi mesarija ali trgovina. Osebnice pravice imam. — Ponudite pod »Dobra kuhinja« na oglašni oddel. »Slovenca« št. 2717.

Fotograf. pomočnik

ki bi vodil atelje, ga vzel v najem ali pristopil kot družabnik, naj se zgleda pod šifro »Jako ugodno« št. 2778 na upravo »Slovenca«.

Gostilna

na prometnem kraju, pri glavni cesti, se da takoj v najem. Kuhinja prosta, pivo in likerji, na račun je vino in žganje. Prednost krojači in šivilje, samski. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod 2807.

V NAJEM

ODDAM

travnjak za skladišče lesa, eventualno prodam za stavbne parcele. Več se izve Gaberje št. 108, pri Celju.

V Dravski dolini blizu

cerkve, 20 minut od postaje, ob okrajni cesti, se da

v najem hiša

z velikim zelenjavnim vrtom. Primerno za upokoje, trga ali letovišča. (Ekonomski se odstopi primerni svet za napravo drevnice.) Eventualno se hiša odprodaja. Naslov: KAROL ROJS, ORMOŽ.

Skrbite

da bo Vaše perilo vedno snažno, ker to zahteva zdravje. Se danes zahtevate veliki ilustrirani katalog od veletrgovine Ste meckl. Celje, v katerem dobite moške srajce molino Din 35, ista s ceferi prami Din 35, iz belega platna Din 36, iz ceferja 49, modna iz ceferja 76, bela pike 49, fraksvajca 90, molino spoenje hlače 21, iz pisanega gradla 29, iz finega gradla 55, Velika izbira vseh ostalih vrst perila in tisoč drugih predmetov odlične kvalitete po najnižji ceni. Neodgovarjajoče se zamenju ali pa vrne denar. Cenik zastoji.

Veletrgovina in industrija perila

R. Stermecki, Celje št. 18

Dravska banovina.

STROJNE TOVARNE IN LIVARNE D. D. LJ

Trgovski lokal
na voglu Miklošičeve ceste in Pražakove ulice se odda v najem s 1. avgustom 1930. Podrobnejše informacije se dobe pri Pokojniškem zavodu za nameštence v Ljubljani.

Prometni mlin
kmečki, na stalni vodi, če mogoče z nekaj zemljišča, vzamem v najem. Grem pa tudi lahko samostojno za mlinarja. Naslov se izve v podružnici »Slovenca« v Celju.

Lokal
s skladiščem na glavnem trgu v Novem mestu se odda s 1. aprilom. Ponudbe na pisarno dr. V. Pegan, Ljubljana, Miklošičeva cesta.

Vrtnarija
z lepo lego, gnojnimi gredami, cvetličnjakom in stanovanjsko hišico, se odda v najem pod ugodnimi pogoji. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 2738.

Posestva
Barake
stanovanjske od 10.000 dinarjev naprej in vsakovrstna tesarska dela izvršuje najceneje in najsolidnejše po danih in lastnih načrtih. Tvrda Steiner, splošno tesarstvo in lesna industrija, Ljubljana, Jeranova ulica 19.

Mlin
blizu trga, zraven tudi prostor za žago, mlin ob glavni cesti blizu kolodvora, pripraven tudi za tovarniško podjetje, kakor tudi druge objekte, ugodno prodaja LOVRO ČREMOŽNIK, posredovalec, Celje.

Prtilična hiša
pripravna za kako obrt ali kmetijo, se prodaja ali odda v najem z vsemi gospodari, poslopji. V hiši je vodovod in elektrika. Zraven je 2 orala njeve tle vrta, oral sad. vrta, 2 orala travnika. Reda se lahko 4 glave živine. Poslopja so krita z opeko. Vse v dobrem stanju. - Cena ugodna po dogovoru. - Zg. Brnik št. 80, pošta Cerklje p. Kranju.

„POSEST“
Realiteta pisarna, družba z o. z., Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 4
PRODA:

Hišo, visokoprtilič., vogalno, pred par leti novozidano, pri Kolinski tovarni, 3 sobe, kuhinja in klet ter prostori sadni in zelenjad vrt, 125.000 D. — **Hišo**, prtilično, eno dvosobno, dve enosobni stanovanji, vrt, Zelena jama, 130.000 Din. — **Hišo**, prtilično, z manzardo, 3 sobe, kabinet, pritlikline, posebej zidana pralnica, drvarnica 150 m² vrta, blizu Tržaške ceste, 150 tisoč dinarjev. — **Hišo**, zidano, z opeko krito, 3 sobe, kuhinjo, pritlikline, hlev, šupa, vrt, 2 njivi, pri Domžalah, 70.000 Din. — **Hišo**, vili slično, visokoprtilično, novozidano, 3 sobe, kuhinja, kopalnica, pritlikline, 2400 m² sadnega in zelenjadnega vrta, tik post. pri Domžalah, 120.000 Din. — **Vilo**, enonadst., 12 sob, kopalnice, pritlikline, 1600 m² vrta, tik Mirja, 500.000 Din. — **Hišo**, novozidano, s trgovino mesan. blaga, gospodar, poslopje, pekarija, 300 m² zemljišča, blizu cerkve ljublj. okolice, 160.000 Din. — **Gostilniško posestvo**, 2 gostiln. sobi, kuhinja, trgov. lokal, gospodar, poslopje, več stanovanj, ljubljansko predmestje, 300.000 Din. — **Hišo**, 3 sobe, kuhinja, delavnice, vrt, Guštanj pri Dravogradu, 65.000 D. — **Hišo**, novozidano in z opeko krito, 2 sobi, kuhinja, pritlikline, 250 m² vrta, v rudniškem okraju ob Savi, 30.000 Din. — **Parcele** nasproti »Stan in doma« ob Tržaški cesti, 900—1400 m² — od 22 do 30 Din. — **Ograjeno stavbišče** pri Martinovi cesti, 750 m² po 65 Din. — **Parcelo** pri Sv. Kristofu, 600 m², po 100 Din. — **Njivo**, primerno za stavbišče, blizu glavne ceste ob občinski poti, 2000 m², po 6 Din. — **Poleg tega** večje število hiš, vil v Ljubljani in predmestjih, trgovske in gostiln. hiše, kmetijska posvetja, industrije, parcele itd. — po najugodnejših cenah.

Hišico
z vrtom ali njivo iščem v najem. Okolica Ljubljane. — Ponudbe upravi Slov. pod »Hišica 2604«.

Hiša
2 sobi, kuhinja, podstrešna soba klet, hlev, drvarnica, zelenjadni in sadni vrt, napredaj. — Jurše, Brežice 123.

Hišica
enodružinska, na zelo lepem kraju, z vrtom, zelo ugodno napredaj. Pisati: Brežice 117.

Kmečki mlin
kupim. Pod ugodnimi pogoji ga vzamem tudi v najem. Špilar, St. Jernej.

Hiša
enodružinska, lepa, velik ograjen vrt, večji kos obdelane zemlje, blizu šišenskega kolodvora poceni napredaj. — Naslov v upravi »Slov.« št. 2798.

Hiša
enodružinska, novozidana, z vrtom, se prodaja. Potreben kapital 35.000 D. — Stanko, Pobrežje, Vrazova 18, Maribor.

Posestvo z ostilno
in trafiko ob glavni cesti Ljubljana—Polhov gradec, dam v najem. ozir. prodam. Gostilna je dobro uredjena, obiskana od voznikov in izletnikov ter se odda z ali brez inventarja z vsemi pritliklinami. Posestvo v obsegu 42 oralo leži v enem kosu okoli hiše, kjer se nahaja tudi zidana apnenica, gromozilna in manjša lastna vodna moč. — Naslov v upravi »Slov.« št. 2786.

Več stavbišč
v Kamniku, 5 minut od kolodvora, v solnčni legi, v meri circa 300 m², po 22 Din m² napredaj. Pojasnila daje Janko Starec. Kamnik, Perovo 40.

Stavbeni prostori
primerni za tovarno ali vile, so napredaj. Možnost naprave industrijske proge in električne moči je podana. Cene ugodne. Lega lepa. Lesna zadruga v Slov. Bistrici.

Stavbišča za vile
pod Rožnikom prodaja Pokojniški zavod, Gledališka ulica 8/IV.

Vi hočete zidati?
Načrti, proračuni in navesti najceneje Ponudbe pod »Inženier arhitekt« št. 1118 upravi »Slov.«

Dve stavbeni parceli
lepi, prodam v novi koloniji poleg nove šole v Zg. Šiški, lep stavb. material v zemlji, v izmeri vsaka 535 m². Cena nizka. Poizve se: Dravice 2.

Zidana hiša
z leseno drvarnico, hiša prikladna za ureditev trgovine, v prometnem industrijskem kraju v Medžici, se bo prodala na javni dražbi dne 3. aprila t. l. ob 9 dopoldne pri sodišču v Prevaljah. Cenilna vrednost 80.300 Din.

Posestva, hiše, vile
gostilne, trgovine, prodaja ugodno Zagorski, Maribor, Tattenbachova ul. 19.

Dva travnika
(Berška travnika) v Zdobrovi pri Ljubljani, v izmeri 5 oralo, se takoj prodaja. — Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 2826.

Hišico
z vrtom in nekaj zemljiščem kupim kjerkoli v bližini župne cerkve. — Ponudbe na: M. Debelak, St. Jurje, p. Grosuplje.

Mlin napredaj
pri železniški postaji, ob državni cesti in najbolj prometnem kraju za mlin. — Naslove reflektantov sprejema uprava »Slovenca« pod št. 2367.

Radio
Radio-aparat
4 cevni s pritliklinami za 1300 Din prodaja Hešik, Šiška.

Tricevni radio-aparat
komplet, ugodno prodam. Poizve se v Spodnji Šiški, Janševa ulica 4.

Kupimo
20% bone
kupi in plačuje najbolje Franc Reiser, trgovec, Kopitarjeva ulica 1 (pri mesarskem mostu).

Elektromotor
3—4 HP, istosmerni tok, 220 volt, rabljen, toda popolnoma uporaben, kupim. Ponudbe z navedbo cene na »Slovenca« pod »Motor« št. 2609.

Antikvitete
pohištvo, service za 12 oseb, kupim. Informacije pri Aloma Company, Ljubljana, Aleksandrova št. 2.

20% kronske bone
kupi A. Krusche, Ljubljana, Hirska ulica 21.

Vsakovrstno
po najvišjih cenah CERNE juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Poizvedbe
Kolo
znamke »Styria«, skoraj novo, črno prepletkano, je bilo ukraden. Pred nakupom se svari.

Objave
Razno
pohištvo

bo v četrtek 13. marca preko vsega dne napredaj v Ljubljani, Wolfova ulica št. 1, II. nadst.

TOBAČNA TOVARNA V LJUBLJANI
razpisuje na dan 12. marca t. l. ob 10 ursteno dražbo za prodajo

526 komadov
zab. ev

raznih dimenzij. Pojasnila se dobe v ekonomatu tobačne tovarne, kjer so zaboji na vpogled.

Prodamo

Proda se trgovina
z inventarjem, v sredini mesta za 6000 Din. Naslov v upravi št. 2840.

Več umivalnikov
z marmornatimi ploščami prodaja Hotel Struclj.

Strešni stol
(grušt), dobro ohranjen, 12 metrov dolg, 9 metrov širok, prodam. Fr. Prek, Gaberje št. 10, Dobrova.

Auto-Fiat 501
se radi odpotovanja prodaja. Zelo dobro ohranjen, generalno popravljen, nova streha, novo lakirani v nov akumulator, po zelo ugodni ceni. Vprašati: Novak, Maribor, mehanična delavnica, Jugoslovanski trg 3.

Prvovrstna drevesa
marelic in breskev ter zgodnje sorte cepljenih trt oddaja po izredno nizki ceni Strekelj, Ljubljana, Zvonarska 11.

Jajca za valenje
od čistih ameriških Leghorn, zaklopna gnezda, komad 6 Din. — Avgust Kregar, Zaloška cesta 110 — Moste pri Ljubljani.

Pisalni stroj
rabljen, a v najboljšem stanju, se ceno prodaja. Naslov v upravi pod št. 2658.

Vrtnice
nizke, najnovejše barve, nudi Ivan Jemec, vrtnarstvo, Maribor, Zahtevajte cenik!

Poltovorni auto
znamke Daimler in benzin motor 4—5 HP, z vozom ali brez njega, prodam. Vse to po zelo nizki ceni. Jurij Skrbinek, žaga na Zg. Hajdinu pri Ptuj, Slovenija.

Šivalne stroje
pod najugodnejšimi pogoji (tudi na obroke) prodaja Avgust Pečnik, Stojice, p. Ježica pri Ljublj.

Jajca za valenje
od rac velike Pekinske in Rohnske pasme, komad 5 Din, prodaja Josip Kosler, Ljubljana, Selenburgova ulica 3.

Za pomladno saditev
nudi v poljubni množini prtilična drevesa: jablane, hruške, zelene renklote, cepljene nizke vrtnice in špargljeve sadike, v najboljših vrstah Matko Maretič, fa. Sever & Co., Ljubljana, Gosposvetska cesta 5 in Gerbičeva 7.

Račja jajca
za valenje Khackicampbell in belih indijskih trkačev (weisse indische Laufente) lansko leto importirane iz Holandske garantirano čiste pasme, katere nesejo preko 300 jajc na leto, pošilja po 10 Din komad Peradarstvo Ciril Žagar, Sunja

Med
jelkov ali cvetlični zdravilni proti prehladu ali drugim boleznim razpošiljam 5 kg za 105 Din franko — Čebelarstvo Franc Markelj, Vrhnika.

Zajci
vsakojaki, poceni napredaj. — Slavko Sivanič, Virje, Hrvatsko.

Po nizki ceni
prodam skoraj nova dva pletilna stroja znamke Pop št. 8/36 in 8/40. — Kavčič, Šiška 125.

Trgovina s papirjem
knjižami in galanterijo, v centru mesta, se prodaja blagom in inventarjem za 80.000 Din. Proda se tudi lepa vila: 6 sob, 1 oral vrta, za 200.000 Din. — Karol Breznik, Celje.

Med
cvetlični 5 kg po pošti Din 105 franko. Ajdovi med za potice, cene pismono. A. Maček, čebelarstvo, Vrhnika.

Puhasto perje
kg po 130 Din in čist heli po povzetju namani 5 kg Potem čisto belo gosje ke po 38 Din razpošiljam puh kg po 300 Din. — L. Brozovič, Zagreb Hlica 82 Kemična čistilna perla

Poravnalni stroj
(Abichtmaschine), nekoliko rabljen, prodaja za nizko ceno Franc Eriavac »Pri zlati lopati« — Ljubljana Wolfova ul. 12.

Prodaj stroj
za izdelavo razne strešne in zidne opeke, dobro ohranjen. — Jerko Fran, Črnuče-Jezica.

Ugodna prilika!
Več malo rabljenih avtomobilov po zelo nizki ceni prodam: Spe limozino, 7 sedežen, Larca limozino, 4 sedežen. Donat limozino, 4 sedežni. Citroen odprti, 5 sedežni. Peugeot odprti, pol tovorni. Na ogled v avto-delavnici Ivan Kapelj — Krekov trg 10, Ljubljana.

Tovorni avto
enotonski, znamke Studebaker, malo rabljen in v najbolj. stanju se ugodno prodaja. — Pojasnila daje Jože Gustinčič, samo v dopoldanskih urah, Selo-Mesto, Predovičeva 12.

Radič
goriški salatinik, domače zanesljivo seme se dobi v Spod. Šiški, Šolska ul., baraka VIII, Hlede.

Živinsko peso
prodam. — Vprašati pri Repiču, sodar, Ljubljana, Trnovo.

Jajca za valenje
po 6 Din komad, garantirano čistih iz Nemčije importir. Plimonth - koks kokiš se dobe pri Reziški Ogorelec, Rigonce, pošta Dobova.

Pletilni stroj
popolnoma nov, št. 8/60, prodam. — Naslov pove uprava »Slov.« št. 2757.

Pisalni stroj
»Wellington«, rabljen in še dobro ohranjen, se prodaja po nizki ceni. Fr. Alatič, Maribor, Valvazorjeva ulica 26.

Izabela trte
sajenke, ako ljubite grozdje, naročite v trgovini na Poljanski cesti 7.

Jedilnica
napredaj. — Naslov v upravi »Slov.« št. 2796.

Tiskarski stroj
nepokvarjen, 40×50 cm, in drug inventar za majhno tiskarno se prodaja. — Ljubljana, Velika Colnarska ulica 19.

Sladkega sena
se prodaja 1800 kg na Skaručni št. 31.

Obrt
Mizaril
Zelo lep, na novo zrezan črešnjevi furnir dobite pri Ivanu Zakotniku, Ljubljana, Kobariška 45 (za Bežigradom).

Za mizarje
in lesne industrije vse potrebne načrte izdeluje J. Primožič, Cesta na Rožnik št. 29.

Krušno moko
krmilno in otrobe vam nudi v vsaki množini, po zmerni dnevni ceni F. Juvan, valjni mlin, Srednje Gmeljne pri Ljubljani.

Žage - Remscheid
mlinske, krošnje in gate-ricke, zjamčene, dobite najugodnejše pri »Jeklo«, Stari trg, Ljubljana.

Talarje
za č. duhovščino izdeluje po primernih cenah ter se v ljudno priporoča Josip Tomažič, kroj. mojster, Celje, Na okopih 5.

Modroce
divane, in vse tapetniske izdelke izvršujem po naročilu. Grem tudi na dom ene solidne Franc Iskra, tapetnik, Vič 16.

Talarje, birete
in šemise za v. duhovščino izdeluje fino in po nizkih cenah Fr. Himmelreich, kroj. mojster, Ljubljana, Pred Skofijo 9-II.

Krušno moko
in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN, Ljubljana, Stari trg št. 32.

Mizarstvo
Podpisani se priporočajo za vsa v to stroko spadajoča dela.

AL. Trink, Ljubljana, Linhartova 8. Tel. 2856.

Friedlerjev patentiran

GAMMA
za rast las

najpopolnejši sredstvo proti izpadanju las - tvorbi prha in lasnih bušk.

GAMMA
milo za lase

najpopolnejše sredstvo stvo za izpiranje las Z ravniško preizkušeno in priporočeno — Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.

Zastopstvo NADA, drogerija — Subotica.

GOLOB & KOMP
LJUBLJANA, Puharjeva ulica 3, prej Jugo Luc

Izde ovanje emailiranih peči s stema Luc. Izdelovan e ZORA peč, peči za žaganje, obložene s samotno opeko Popravilo vseh vrst pločevinastih, emailiranih in Lucovih peči. Splošno kl. parstvo, inštalacija s relovodov. Zaloga samotne opeke.

Cene konkurenčne.

2500 Din
Vam plačam takoj, čim dokažete, da Nikoprost zoper kajenje ne učinkuje! Stane enkrat za vselej samo 56 Din. Neškodljivo, a popolnoma učinkovito, od tisočev preizkušeno sredstvo. Da ni dobro, ne bi prodajal, ker bi se samo blamiral. Kdor naroči 5 steklenic, dobi poštnine prosto. — Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega ul. 17/b.

Vezenje
nevestinih oprem. zaves, pregrinjali, najceneje in najfinejše Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Struclj — Entlanie ašuriranje, predtiskanje takoj

Dežne plašče
za dame in gospode, pelierine za dečke in odrasle tople podloge k dežnim plaščem itd. kupite najbolje v specialni trgovini Jančigaj, Tavčarjeva Sodna 1 nasproti kavarni »Evropa«

V Zalokarjevi kleti
se točijo pristna VINA: dalmatinsko po 10 Din, jeruzalemsko po 16, cviček po 14 Din. — Se priporoča BIRSA.

Na celjski rosi
po 85 par kč le v mestni plinarni ljubljanski.

Ženitrom in nevestam
se priporoča fotograf Hugon Hibšer, Ljubljana, Sv. Petra cesta 25.

žimn ce
modroce, posteljne mreže, želez. postelje (zložljive), otomane divane in druge tapetniske izdelke dobite najceneje pri RUDOLFU RADOVANU, tapetniku, Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma).

usurran
senik za znamko »eto 1930«. Potiljam za 100 komad raznih romanskih znamk vsakomur, ki mu pošlje vna pre »lha. Na staro jha trgo vino znamk v Jugoslaviji

izidor Steiner, Zagreb
Zrinjski trg 14

Najboljši v materialu in najlepši v opremi so **stivalni stroji, kolesa** „Gritzer“, „Dier“ in „Kaiser“ za domačo obrt in industrijo

Le pr:

IOS. PETELINC

Ljubljana

zoller Pre-ernovegi spomenik. of «odi Večletna garancija shvatviti ponudbe

Dšenitno moko
najboljših mlinov nudi najceneje veletrgovina žita in mlevskih izdelkov A. VOLK, LJUBLJANA, Resljeva cesta 24.

Elektropodjetje
A. Arhar
Ljubljana VII., Celovška c. 80, prevzema vsaka elektriška dela kot hišne instalacije, zvonice, radijo, telefone, popravila vsakovrstnih strojev itd. Točna postrežba! Solidne cene!

Vaša oblačila
bodo najboljše in najcenejše izdelana v krojačnici Muršič, Ljubljana — Stari trg 11 a.

Dvo' olesa
najboljših svetovnih znamk v velik izbiri zelo poceni Najnovejši modeli otroških vozčkov od priprostega do najfinjšega in igrajal vozčiki v zalogi Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pneumatika Ceniki franko. Proizaja na obroke „Tribuna“ F. B. L., torarus dvokoles in otroških vozčkov LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4

Družabnika
za dobro vpeljano trgovino s stavbenim materialom, na prometni cesti v Zagrebu z lastnimi skladišči in solventnimi odjemlaci, se radi bližajoče sezone išče za takoj. Potrebno je 1 milijon dinarjev in denarju ali pa v lesu. Osebo sodelovanje pogoj. Za vloge se daje popolno varstvo. Ponudbe sprejme. I. Merčun, obvestilni zavod, Zagreb, Hlica br. 13, telefon 68—53. Št. 9087/30.

Razglas
Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo naprave zbiralnih kanalov na Vilharjevi cesti med Šmartinsko in Dunajsko cesto. Ponudbe je pod običajnimi pogoji vložiti pri mestnem gradbenem uradu, Šolski dvored 2/II., do ponedeljka, dne 17. marca 1930 do 11 dopoldne. Tam se dobe vsi potrebni razpisni obrazci in načrti V Ljubljani, dne 7. marca 1930.

Gostilničarji in trgovci ter obrtniki, pozor! Na novejši izum!
Razsvetlite Vaše poslovne prostore z lepo lučjo!
Lepa razsvetljava Vaših poslovnih prostorov pripravi Vaše goste in odjemalce k veselemu razpoloženju. Veselo razpoloženje Vaših gostov in odjemalcev je edino Vaša korist. Najlepšo razsvetljavo Vam pa nudi samo najnovejša petrolejska plinska svetilka »Maxime«. Svetilka »Maxime« je najnovejši izum leta 1930., popolno varna fino in lepo izdelana, potrebuje le 5% petroleja in 95% zraka in porabi za 300 sveč svetlobe samo 1 liter petroleja za 16 do 18 ur. Je torej najcenejša in najlepša razsvetljava. Nobenega snajenja in zamorete s svetilko tudi v največjem dežju na prostem svetiti, steklo ne poči. Velike vrednosti za posestnike žag in obrtnike. Navodilo in točen poduk brezplačen. Generalno zastopstvo in zaloga za celo Jugoslavijo pri Jos. Kostanjšek-u v Celju, Vodnikova ul. 9. Zahtevajte pojasnila in ponudbe!

V globoki žalosti naznanjamo, da je Vsemogočni poklical k sebi našo predrago hčerko, sestro, teto, svakinjo in nečakinjo

Pepco Berlič

v petek jutraj ob 7 ter jo rešil dolgega mučnega trpljenja prevideno s sv. zakramenti.

Pogreb nepozabne bo 9. t. m. ob 5 popoldne na pokopališče v Šmartnem pri Litiji.

Litija, dne 7. marca 1930.

Rodbina Berlič in ostali sorodniki.

Brez posebnega obvestila.

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima stalno na zalogi:

Deželne pridelke - žito -
mlevske izdelke - spece-
rijsko in kolonialno blago
- sadje - mesne izdelke -
južno sadje - semena -
seno - slamo - Težakovo

olje za živino - kmetij-
ske stroje in orodja -
umetna gnojila - cement
- premog itd. - Zastop-
stvo za prodajo kisove
kislave v Dravski banovini

Na predlog varuštva mladoletne Jelene Ferjan, Sava št. 25, se prodaja

na prostovoljni javni dražbi

dne 11. marca 1930 ob 8 na licu mesta, na Savi št. 25

Vila, dvonadstropna,
gospodarsko poslopje,

žaga s polnojarmenikom, model Kirchner, 60 cm, ena krožnica (amerikanka), ena
krožnica z vozičkom, dinamo 35 PS, transformator za 10.000 Volt, stroj za
brušenje žag, stroj za sekanje žag, ena naprava za vravnavanje žag, en primož
(Schraubstock), 24 uporabljivih žag, kompletna transmisija z jermenjem, v do-
brem stanju, vsi stroji tečejo na krožnih ležajih. Žaga je oddaljena 150 metrov
od glavne železniške rampe žel. postaje Jesenice. Pri žagi je circa 6000 m² mani-
pulacijskega prostora. Razne parcele v davčnih občinah Jesenice in Planina.

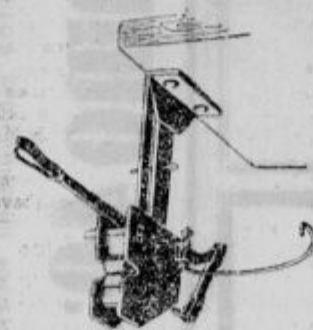
Izključna cena se bo objavila na licu mesta.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmejo.

Varščina znaša 10% izključne cene, katero je treba položiti pred začetkom dražbe
v gotovini ali pa v nevezanih hranilnih knjižicah.

Jesenice, dne 6. marca 1930.

Proč z ročnim klepanjem!

Krajevni
zastopniki se
iščejo povsod!

Izum, v vseh kulturnih državah patentiranega brezvzmetnega

„STUBAIER“ brzoklepalnika

je blagoslov za vsakega poljedelca!

Nobenega zamudnega klepanja več! — Nobenih škrib, nobenih
mehurčkov več! — Vsaka, tudi najtrša kosa, se v 2 do 3 minu-
tah bolje in lepše skleplje, kot je to mogoče z dosedanjim na-
vadnim ročnim klepanjem pri najvišji izurjenosti!

Prednosti: Sigurno, nikoli ne odpovedujoče delovanje, naj-
večja trpežnost, enostavna konstrukcija in ravnanje. — Reparaturo
izključene! — Lahko prenosljiv, ker tehta samo 9 kilogramov.

Poleg tega! Kupite si to praktično gospodarsko orodje! S
tem si prihranite na času, denarju in jezi!

Mno obročna zahvalna in priznana pisma na razpolago! —
Prospekte, navodila in vsa ostala pojasnila Vam daje brezplačno:

Friderik Kratz, d. o. z., Sražišče pri hranju št. 13

STROJI ZA OHLAJEVANJE IN IZDELOVANJE LEDU

Vereinigte Deutsche Kältemaschinenfabriken
Borsig — Germania — Humboldt

ZASTOPNIKI:
Tehnične poslovalnice

GEORG KORTE
preje KORTE & ERBEN K. D.
Zagreb

lica štev. 134, Telefon štev. 21—88

Dr. FRANJO HUTH
Zagreb

Marovska ulica štev. 13, Tel. 26—78

Semena Semena

vsakovrstnih, kakor: travno, deljino, pesno in vrtnarsko
seme v najboljši kakovosti — priporoča staroznana trdka

M. BERDAJS :: MARIBOR

ustanovljeno 1869

Ceniki na razpolago!

Ceniki na razpolago!

Pohištvo

za opremo stanovanj in pisarn

Ivan Dočan

Ljubljana, Dunajska cesta štev. 17

Ustanovljeno 1872.

Telefon 32-61

Pljučne bolezni so ozdravljive!

Pljučna tuberkuloza — Sušice — Kašeli — Suhi kašeli — Zasuienje — Nočno potenje —
Gronhlijni katar — Katar v grlu — Sluzni kašeli — Izloček krvi — Vzdigovanje krvi —
Tesnoba — Astmatično hropenje — Zbadanje i. t. d.

so ozdravljivi!

Tisoče ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o moji
novi umetnosti hranjenja

ki je že mnoge rešila. Ona omara pri vsakem
načinu življenja, da se bolezen hitro
premaga. Telesna težina se poveča ter po
lahko dopolnite končno zaustavi bolečine

Resni mošje potrdijo predpisi
moje metode ter jo radi priporočajo. Cini-
prei začnete v mojem načinu prehranje-
nja, tembolite bo za vas.

Popolnoma zastopni dobite mojo knjigo, iz katere boste črnali mnogo korist-
nega znanja. Kogar torej muhijo obolevne, ki se hoče
naglo osvoboditi svojih bolečin na temelju in varen način, naj niso se danes
— Opetovano opozarjam, da prejmete popolnoma brezplačno, brez vsake zavesti
svoje strani moja poslanila in bo Vas zdravnik gotovo prirediti temu

novemu načinu Vaše prehrane

ki jo označujejo kot izborni prvi profesorji. V Vasem lastnem interesu jo torej
da takoj pisate, in Vas bo nato vsak čas lahko postreglo moje osebno zastop-
stvo. Črpite pouk in moč — volje za zdravje iz knjige izkušene zdravnika. Vsebuje okrožitev in življenjsko stisko ter jemlje oziar na vse bolne, ki se
sanirajo na sodanje stanje znanstvenega zdravljenja pijuč.

Moj naslov je:

Georg Fulgner, Berlin-Neukölln
Ringbahnstrasse 24, abt. 618 (Deutschland)

Govorniki
Pevci
Sportasi

poizkusite

„Valda“ pastille

Vi boste prijetno iznenadeni.
Dobite jih v vseh apotekah in
drogerijah. Zahtevajte jih samo
v skatljicah z naslovom

„Valda“

OD ALKOHOLA

morete popolnoma
odvaditi pijance ta-
ko, da sami ne vedo,
z AVINALOM, z
zdravim neškodljivi-
vim preparatom ter
inskega lekarnarja
Francka. Mnogo za-
hvalnic od ozdrav-
ljenec. Cena dinar-
jev 220.

Razpošilja generalni zastopnik za Jugoslavijo

A. POPOVIĆ, Beograd, Kolarčeva 7

Najvarneje in najboljšo naložite denar pri

Ljudski posojilnici v Celju

registr. zadrugi z neomejeno zavezo
v Celju, v novi lastni palači na vogalu
Kralja Petra ceste in Vodnikovice ulice

Stanje hranilnih vlog nad
Din 85.000.000. Obrestna
mera najugodnejša. — Za
hranilne vloge jamči poleg
rezerv in hiš nad 3000
članov posetnikov z vsem
svojim premoženjem. —

Posojila na vknjižbo, poroštvo ter
zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Vlagatelji pri Ljudski posojilnici v
Celju ne plača o nobenega rentnega
davka

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z. o. z.

na Mik ošičev cesti po'cep hotela »Union«.

Hranilne v oge se obrestujejo

najugodneje.

Rentni davek od obresti hranilnih vlog, kateri znaša
circa po odstotka obresti, se ne odtegne vlagateljem.
Varnost nudijo lastna posojila nadpolovica denar hotela
»Uniona«, hiše in zemljišča. Kredi v tekočem ra-
čunu. Posojila proti poroštvo, vknjižb na posestva
itd. Denar se naloži lahko tudi po poštah položnicah

JUGOSLOV. ELEKTRIČNA D. D.
BROWN BOVERI

PODRUŽNICA LJUBLJANA

Izvršuje električne naprave ter
vsa v to stroko spadajoča
popravlila

Centralne kurjave - vodovode

Inženir Gustav Zemánek & Co

družba z o. z.

Ljubljana, Knaflcva ulica št. 10. - Telefon 2621

IZVRŠUJE ENOBARVNE IN
VEČBARVNE FOTOTIPJE,
ENOBARVNE, VEČBAR-
NE AUTOTIPJE, KOMBINI-
RANE KLISEJE ZA NAV-
DEN IN NAJFINEJSI PAPIR
KLISEJE PO PERORISIH,
SLIKAH IN RISBAH, RO-
KOPISIH IN FOTOGRA-
FIJAH ZA RAZGLEDNICE,
REKLAM, SLIKE, VINJETE

ZAHVALJUJEMO se za vso ljubeznivost in sočutje, ki nam
je bilo izkazano ob boleznih in smrti naše nepozabne soproge,
zlate mame, stare mamice, tašče in tete, gospe

Marije Pečar

trgovke, gostinčarke in posestnice

Čutimo se dolžne, da izrečemo posebno zahvalo častiti du-
hovščini, gg. zdravnikom in častitim sestram za neizmerno po-
žrtvovalnost ob njeni bolezni in smrti.

Iskrena hvala g. županu Jos. Oražinu, gg. občinskim svetov-
alcom in odbornikom, kateri so jo v takem obilnem številu
spremljali na njeni zadnji poti, vsem darovalcem prekrasnih
venecv in cvetja. Enako se zahvaljujemo mnogobrojnemu občin-
stvu, znancom in sorodnikom za častno spremstvo, obenem pa
pevskega društva »Zvezda« in »Mostje« za pretresljive zalo-
stinke. Ohranite jo v večnem spominu. Bodi še enkrat iz globine
srca izrečena naša najiskrenejša zahvala. Vsem skupaj Bog plačaj!

Sv. maša zadušnica se bo darovala v župni cerkvi sv. Petra
v Ljubljani dne 10. marca 1930 ob 7 zjutraj.

Zahujoče rodbine: Petarjeva, Crešnarjeva in Vlahejeva.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

Registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema vloge | Daje posojila | Izvršuje vse v denarni
stroke spadajoče posteObrestuje vloge po na višji obrestni meri ter ne od-
teguje višjega od rentnega davka

Gospodnje in gospodarji!

Ne pozabite, da se dobi pri meni

Kuhinjska posoda, štedilniki

oprave za kopalnice, banje, peči, izlivke, stenske školjke, klozetne
naprave, kovinsko pohištvo, okovje, železne blagajne, žirna, morska
trava, plitvice kletke.

Kmetovalci!

Oglejte si moje priznane najboljše poljedelske stroje, ki so bili
odlikovani z zlato in srebrno medaljo.

mlatilnice	bencinski in petro-	reporeznice
slamoreznice	lejski motorji	milni za srotanje
gepeji	kosilnice	žila
čistilniki	plugi	sadni mlini
trijerji	brane za polje	stiskalnice za sadje
električni motorji	in travnike	rokači za koruzo

Vedno na zalogi so:

liti kolli in brzoparilniki, bakreni kolli za žganje, posnemalniki za mleko,
transportni vrči škropilnice za vrtove in vinograde, vodovodne cevi in
sesalke za vodo in gnojnice, hidravlični ovni, ognjegasne potrebščine,
vse orodje za rejo čebel, gonilni termeni in dr.Železniške tračnice, traverze, cement, strešna lepenska, slukturno trsje,
okovje za pohištvo in stavbe, mreže za ograje in bodeča žica, verige
za kmetijstvo in industrijo.

Obrtniki!

Najboljše orodje za vse obrtniške panoge priznanih svetovnih znamk
dobite pri meni po najnižjih cenah.Monopolna prodaja smodnika in drugih razstreljiv, nakup starega železa
in drugih kovin.

Franc Stupica

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 1

Telefon: 2179 in 2601 — Brzopost: Franc Stupica, Ljubljana — Cek. rač. Ljubljana 10313

Samo 49 Din

Lasina protokolirana tovarna ur v Švici

Samo 49 Din

št. 125. Bodilka, 16 cm visoka
dobro kolesje, 3 letno tam
stvo Din 49
št. 105. Enaka, 19 cm visoka
... Din 44,2
št. 106. Enaka, 2 radijskim
krov in kazalec . Din 78
št. 120. Kovinska žirna ura
z dobrim koles. namazani
in reggi, 31 gar. Din 44
št. 121. Enaka z radij. števil-
cem in kazalec . . . Din 58
— Cenik zastoni in franko

H. SUTTNER -- LJUBLJANA 2

Kolesarji, pozor!

Velika zaloga novih priznanih francoskih koles,
katera so tudi letos na prvem mestu

AIGLON

Odkupilo se po precizni izdelavi, trpežnosti in
ahkem tekcu. — Radi nizkih cen REZKONKU-
RENCNA. Plačnine olašave. Ceniki na razpolago.
Glavno zastopstvo:VIKTOR BOHINEC
Ljubljana, Dunajska cesta št. 21

Modne kamgarne
razne štofe, izgo-
tovljene obleke, klo-
buke, kravate, perilo Vam nudi
v veliki izbiri po priznani nizki
ceni trdka

IVAN KROSELJ
LJUBLJANA - KETTE-MUR-
NOVA 15 in ZALOŠKA 8

**SEMENSKI
OVES**
eskega izvora.

anesljivo kaljiv, pripo-
ča po ugodni ceni

eletrgovina žito
A. Volk
LJUBLJANA, Resljeva 24

L. Mikuš - Ljubljana
priporoča svojo zalogo tehnikov
solnčnikov in sprehajalnih palic
Popravila točno in solidno

Se li sami brijete?

tedaj samo
z izvorno:

Ne boste hoteli rabiti nobene druge

britvice ako boste poznali Ben Hur britvico. Ista
e n nadkriljiva, ker samo ta je izdelana iz
svečeno znanega angleškega srebrno-jekla **Kaiser Ellison-
Smith**, pa je zato kakovost brezprimerna, tako datudi po 8 kratni uporabi
še vedno dovršeno brije!Dobiva se v vseh trgovinah, ki imajo na tem, da svojim
odjemalcem nudijo vse, od dobrega najboljše. Predproda-
jalci dobe isto na veliko pri tranzitni zalogi Gustav Husser
& Sohn, Wien III., Richterstrasse 10.

Epohalna novost

katero mora imeti v hiši vsaka družina posebno pa frizerske in brivske
delavnice.Novo iznajdeno francosko mazilo »Michel« ustavi momentano izpa-
danje in osivelost las in odpravi mastnobo las za vedno. Kdor uporablja to
mazilo, bo ohranil svoje lase in se bo izognil pleši. Omenjeno mazilo je
tako hranljivo sredstvo za lase, da poleg ustavljanja, izpadanja in osivelosti
las, odstranjuje tudi mastnobo las. Dognano je, da lahko vsaka dama svoje
lase sama frizira kajti ko si lase namažete s tem mazilom in jih sfrizirate,
vam traja frizura potem ko se lase posuše 4 do 5 dni. Pri česanju pa se
lasje dvignejo v bujne valove in dobe velik sijaj.Navodilo, ki sledi je pisano v cirilici in latinici. Ena tuba se uporablja
20 do 25 dni. Cena tubi je 95 Din, s poštnino pa 110 Din.

Uspeh pomade »Michel«

Pred dvema mesecema sem naročil pri Vas pomado
»Michel« eno dozo za 80 gr. in se prepričal, da so se
lasje popravili in začeli rasti novi lasje. Po uporabi
navedenega zdravila so opazili tudi moji odjemalci, da
so se mi lasje zelo popravili in da mi rastejo novi. Pa
ker sem se prepričal jaz sam, kakor tudi moji odjemalci
o omenjenem mazilu, Vas prosim, da mi zato pošljete
10 doz po 60 gr. pomade »Michel« na moj naslov.S spoštovanjem
M. Bujko brivec in lasuljar. Mostar, Kralja Petra ulica. — 29. X. 1929.Doze »Michel« pomade so po: 20, 40, 60, 80, 100 in 160 gr., po ceni
od 35, 70, 115, 150, 185 in 290 Din. Za dozo od 160 gr. garantiramo, da
ustavi izpadanje in osivenje las ozdravi lasno tkivo »žerm«, požene nove
lase, odstrani prhljaj, srbenje in vse boli, vsled katerih lasje izpadajo in
sive. V slučaju, da ne bo popolnega uspeha, damo 160 gr. zastoni ali pa
vrnemo denar.Glavni pooblaščen prodajalec pomade »Michel« za kraljevino Jugo-
slavijo »MICHEL«, Vasina 8, BEOGRAD. — Posilja tudi po povzetju. —
Prodajajo tudi lekarna Delini, Knez Mihajlova; Drogerija Eskulap, Kolarčeva
8 in Angleška drogerija, Knez Mihajlova ulica 33, Beograd.

JAVOR * LOGATEC

LESNA INDUSTRIJA

Gabriel Obiak - Slovenija

Brzo avn. naslov: Javor Logatec - telefon Interurban 5

Izdeluje vsakršno pohištvo iz trdega in mehkega
lesa kakor spalnice, edince, kuhinje i. t. d. Z
amstvom prob razsušitvi. — — Cene zmerne!

20% kronske bone

kupi v okvirju svoje potrebe po dnevni ceni — ali ne pod 62%
Pučka štediona, Osijek.

Rok je kratek, kdor prej pošlje, bo prodal. Požurite se!

LEONARD TREPPO

ujedinjene opekarne d. d. v Karlovcu

dobavlja iz svojih najmoderneje urejenih tvornic

zidno in strešno opeko

v najboljši kvaliteti ter po najugodnejših cenah

Zahtevajte ponudbo! Zahtevajte ponudbo!

Zadružna Gospodarska banka d. d.

v Ljubljani (Miklošičeva cesta 10)

Brzopostni naslov: Gospobanka

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000.—

vloge nad 480 milijonov dinarjev

Podružnice:

Bled - Celje - Djalovo - Kotevje - Kranj - Maribor
Novi Sad - Sombor - Split - SibenikIzvršuje vse vrste bančnih poslov
pod najugodnejšimi pogoji. —
Glavno in največje zastopstvo v
Sloveniji za prodajo srečk Drtar-
ne razredne loterije.

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Prodaja obveznic 7%, drž. invest.
posojila ter 2 1/2%, vojne odškod-
nine in vseh vrst vrednostnih
papierjev tudi na obroke pod
ugodnimi pogoji.